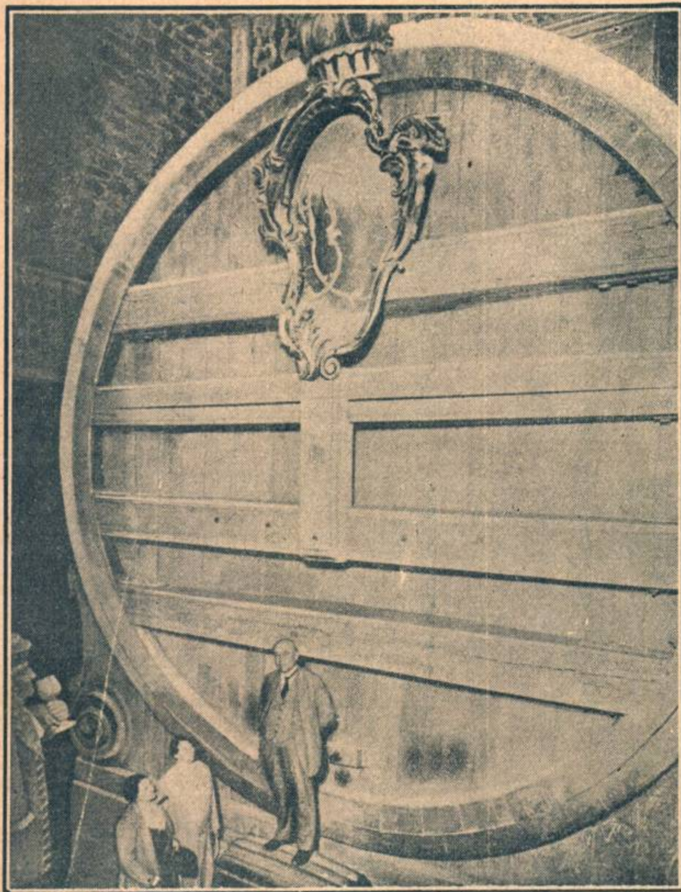
— Iţi place aci?
Ionel n'a răspuns. A deschis însă ochii mari, mari de tot. Şi ochii străluciau a fericire.
— Ia spune-mi Ionele, ce faci tu aci ?
— Mă joc, învăţ, scriu, cânt...
Din mizerie şi frig, din lacrimi şi durere, copilul trăeşte însfârşit ca un copil: se joacă, învaţă, scrie cântă...
Doamna directoare se apropie :
— Ionel, ia spune o poezie!
Ionel nu este băiat de „familie bună". Nu face mofturi. El ştie să se supună şi să asculte.
Se scoală dar în picioare, ese în mijlocul clasei şi declamă, cu accente ascuţite, cu patos de dramatism copilăresc.
Este o poezie despre iarnă. O poezie în care poetul plânge pe cei fără casă, fără adăpost, fără mâncare...
Cât de adevărat, cât de trăit, a spus copilaşul poezia. Sufletul lui — în inconştient desigur — compară în clipele acelea, viaţa lui de-acum o lună, cu viaţa de azi.
Trec la altă masă.
Un mititel, cu ochii negri, slăbuţ.
— „A fost adus de curând", — îmi spune profesoara.
Mă apropii de el:
— Iţi place aci ?
— Da...
— De ce îţi place ?
— Pentru că mănânc...
Am tăcut cu toţii în clipa aceia. Era emoţionant.
La o măsuţă, într'un colţ al odăii, doi copilaşi, — un băiat şi o fetiţă, lucrează de zor.
Amândoi au aceleaşi priviri ştrengăreşti, răspândite de ochi negri ca murele.
Berman, i-a surprins în clipa când ea îi povestia o poznă pe care o tăcuse înainte de venirea noastră. Amândoi, surâdeau de bucurie.
Mă apropii de băiat...
— Ia spune-mi, ce vrei să te faci tu când ai să fi mare ?
— Căpitan !
Fetiţa se amestecă în discuţie :
— Eu dacă aş fi ca el, aş vrea să mă fac ofiţer, nu căpitan.
Intrebarea noastră a avut succes. Copiii s'au adunat şi au început să strige unul după altul :
— Eu aş vrea să fiu bancher !
— Eu croitor !
— Eu marinar !
— Eu gardist !
Mă apropii de ultimul.
— De ce vrei să te faci gardist?
— Pentrucă gardiştii sunt tari de tot... A venit odată unul şi l-a luat pe tata, pentru că s'a bătut la cârciumă...
A venit ora mesei. Cu ochii mari, copiii numărau aşezarea farfuriilor, a paharelor, a tacâmurilor...
La un singur semn, sunt toţi în picioare: Din cincizeci de glasuri, răsună deodată aceiaş rugăciune :
„Binecuvântat fi Tu Doamne, Dumnezeul nostru, stăpân al universului, care ne dai tuturor pâinea şi care ţi toate fiinţele în milostiva ta pază.
„Ai grijă de noi, căci gândul nostru e la tine, la slava Ta şi la mărirea Ta. Amin".
Copii au început să mănânce.
Copiii au, ce n'au avut mai eri: „pâinea noastră cea din toate zilele !" I. G.

* * *

Fotografiile reportajului de faţă au fost făcute la institutul „Ocrotirea" din strada Labirint, 54 pus sub conducerea doamnelor S. Horenstein şi Horodoniceanu.
Aci sunt primiţi copilaşii din cartier, copii de oameni nevoiaşi. In timp ce părinţii lor lucrează, micuţii sunt îngrijiţi şi hrăniţi şi ţinuţi în cea mai perfectă curăţenie. Seara, sunt reluaţi de părinţi şi readuşi a doua zi.
Toţi oamenii cari vor să facă bine, să sporească prin obolul lor, fondurile acestui adevărat institut de binefacere.

Unde se bea mai mult

FRANŢA e ţara vinului. Se poate cumpăra o sticlă de şampanie veritabilă, cu zece franci, adică vre-o 65 lei, iar un kilogram de nectar curat costă între 3 şi 4 franci. Se bea mult în Franţa, e adevărat, căci vinul a devenit obligatoriu până şi în şcolile primare, unde elevul e nevoit să bea două păhărele de vin pe zi. Totuş, ţara care deţine recordul în consumaţia băuturilor alcoolice, este Germania.

Există la Heidelberg un butoi uriaş, cu un conţinut de 300.000 kg., care serveşte la „întreţinerea studenţilor". Butoiul acesta a fost construit încă de-acum câteva secole şi dimensiunile lui au fost socotite în raport cu cantitatea de băuturi pe care o consumă un neamţ, în existenţa sa.

In timp ce la francezi băutura e raţionată după precepte medicale, cantitatea limitându-se la atât cât ar face bine corpului, la germani ea constitue o patimă.

Cine a călătorit prin Germania ştie, că aproape fiecare tavernă cu băuturi alcoolice, care se respectă, posedă câte un colţ discret, aşa numit vomitorium. Şi nu e deloc ruşinos ca, după ce a golit câteva sticle consumatorul să facă o mică vizită în acest cabinet discret, de unde să revină cu forţe noi, pentru restul de sticle comandate.

Se poate crede la început, că e vorba de întâmplări accidentale, aşa cum se pot vedea şi la noi în cercurile beţivilor. Ei bine, nu-i aşa. In Germania, cu cât un individ bea mai mult, cu cât se duce mai des la „budoarul gentlemenilor", cu atât i se dă mai multă consideraţie, în cercul prietenilor săi. Şi în modul acesta, un frate de-al lui Hoffmann ajunge de multe ori, să golească 20—30 de sticle într'o seară, cantitate care n'ar putea fi consumată în nici un caz, de un individ neobicinuit cu „vomitorium".

Vă veţi întreba în cazul acesta, pentru ce mai beau?...

In primul rând din pasiune şi în al doilea, din ambiţia de a nu fi se compromite reputaţia de cei mai mari băutori din lume...

ŞOMAJ...

ZILNIC sosesc veşti îngrijorătoare din toate părţile lumii. Şomajul şi-a întins colţii îngrozitori, în cele mai mici unghere ale suflării omeneşti.

In Anglia şi în America, în Germania şi în Franţa, la noi şi aiurea, aceeaşi situaţie disperală.

Invingători şi învinşi, suferă supliciile aceleiaşi lipse îngrozitoare de lucru.

Peste tot, aceleaşi feţe supte de boală şi mizerie, aceiaşi ochi ieşiţi din orbite, halucinaţi, disperaţi.

O lume întreagă urmăreşte neputincioasă zvârcolirea lor. O lume întreagă vorbeşte de suferinţa lor şi îi compătimeşte.

Ajutoarele sunt însă cu totul insuficiente.

Când un stat ca Anglia are 4.000.000 de şomeuri, de unde să mai găseşti îndestulare?

Priviţi fotografia pe care o publicăm mai sus. Sunt oameni, cari năvălesc în faţa unui depozit alimentar, cu o ultimă speranţă, cu o ultimă nădejde.

Se năpustesc cu coşurile goale. Se înghesuesc şi unii cad, sunt zdrobiţi de istovirea atâtor zile de foame şi mizerie. Şi dacă priviţi bine, vedeţi că nu sunt toţi muncitori, oameni de jos.

Pe unii, mai străluceşte o urmă din vremea trecută, din vremea mai bună. O haină mai curată, o pălărie mai arătoasă.

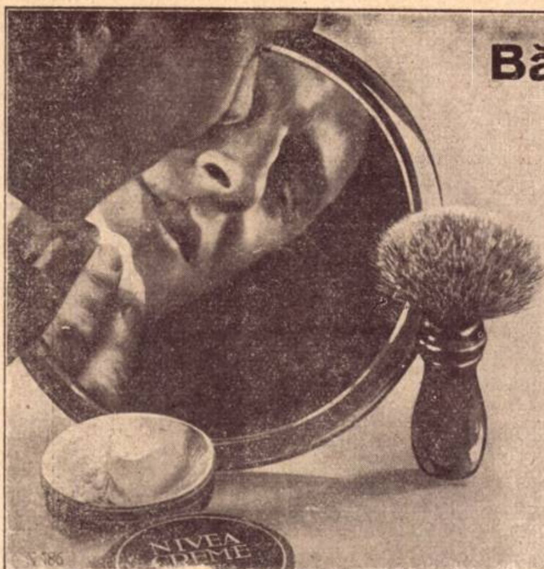
Pe toţi, i-a unit acum aceeaş lipsă, aceeaş durere. Cer pâine! Vor să mănânce. Vor să muncească.

Cunoaştem mulţi, cari în disperare ne-au spus:

— Aş vrea să lucrez orice... numai daţi-mi de lucru. Răspunsul era — din nefericire — de cele mai multe ori negativ. Pentru ei şi pentru voi, s'au scris aceste rânduri.

Pentru ei, în speranţa unui ajutor. Pentru voi, întru ilustrarea unei realităţi dureroase, pe care o puteţi tămădui în oarecare măsură.

DOAMNELOR ! S'A DESCHIS
„COSMETICA"
SALON DE BEAUTÉ
CEL MAI DESĂVÂRŞIT SALON IN ARTA INFRUMUSEŢAREI
COAFOR DE DAME ŞI MANICURE
Str. Pompiliu Eliade 11 colţ cu Str. Sf. Constantin
VIZITAŢI SPRE CONVINGERE

Bărbieritul plăcut prin

CREMĂ NIVEA

Inainte de săpunire trebue să vă ungeţi cu cremă Nivea, însă nu prea mult, pentru a nu impedeca producerea spumei. Vă veţi convinge, că bărbierindu — vă chiar zilnic, pielea Dv. nu va suferi cu nimic. Nu veţi mai avea dureroasele iritaţiuni şi nici jupuituri. Veţi vedea în acelaşi timp, cum faţa Dv. capătă o infăţişare tânără, pielea devine catifelată şi bine întreţinută. Cremă Nivea nu se poate înlocui, fiindcă numai ea conţine Eucerită, care este cel mai bun întreţinător al pielei şi pe aceasta se bazează eficacitatea ei binefăcătoare.

Doze: Lei 16.—, 34.—, 72.—. Tuburi din cositor curat: Lei 30.—, 45.—

EMIL ZIEGLER, BRAŞOV, Calea Gării 43

DE VORBA CU CITITORII

Traian 52. — Francesca Bertini trăeşte. Cu ce se ocupă însă în momentul acesta, nu ţi-aş putea preciza. Sper că în nici un caz.. cu cinematograful 2. O artistă care să se numească **Jolson Feminin** cu nunosc. Aş fi tare curios să ştiu de unde naiba ai scos-o şi pe-asta!...

Barry Norton. Toţi aceşti protogonişti americani primesc corespondenţă prin „The Standard Casting Directory" 416 Taft Building, Hollywod, Cal. U. S. A. Scrişi, **de preferat,** în limba engleză.

Povestea cu cocoşul roşu. — Probabil că înainte de a te căsători, ştiai de existenţa acelui copil al soţului d-tale. Prin urmare, trebuia să cugeţi atunci, la ceeace ai de făcut, nu astăzi. Aaa, dacă simţi într'adevăr **nevoia** de a fi curtată de **alţii,** divorţează şi nu te mai căsători niciodată. Pe aceşti **alţii** îi vei găsi pe toate străzile, ,cu simpla deosebire că te vei numi din clipa aceea altfel... Iţi convine, fă-o! Eu te sfătuesc însă, să-ţi bagi minţile în cap!...

Cocktail. — Mi-aduci elogii, nene, că fac doar fapte bune şi-mi ceri pentru un cocktail reţeta cu minune... Păi, dacă singur spus-ai că eşti beţiv, eu tac. Caută, nene, bine: reţeta ţi-e'n stomac...

Miosotis. — Fireşte că se poate, dacă ai într'adevăr voce, care să compenseze cele 4 clase de liceu, care se cer. Inscrierile pentru examen se fac în luna August, când vei căpăta şi celelalte amănunte necesare. Revino prin Iulie.

Un cititor din Arad. — Părerea mea e că Greta Garbo în genul ei, nu va putea fi concurată de nimeni. Marlene Dietrich e în alt gen, cu totul aparte.

Boby. — Adesaţi-vă la şcoala de coreografie a d-rei Lerya Niki Cucu, str. Victor Emanuel III, 10, cea mai serioasă, după mine. Chiar în genul dorit de d-ta, nu există niciuna, dar de-aici te poţi specializa.

Tyrelle. — Nu s'a confirmat nimic din sursă sigură despre divorţul acelor vedete. 2. Mai citeşte încăodată articolul acela şi sper că-l vei înţelege. In ceeace priveşte povestea cu droaia de pretendenţi, eu cred că exagerezi. Nu uita că nu toţi acei cari se **pretind** amorezaţi sunt **pretendenţi!** Pune-i la încercare, dar nu mă'ntreba pe mine cum!....

Fleur fanée. — Pierdută ai fost şi te-am regăsit... Ascultă-mă: Nu înţeleg cum de te-a iubit altădată şi astăzi nu, deşi... nu v'aţi căsătorit! Poate c'ai devenit într'adevăr, ceeace îţi indică şi pseudonimul şi atunci ar fi explicabilă răceala lui. In orice caz, nu căuta să fii d-ta aceea care face avansuri, căci vei pierde şi mai mult în ochii lui.

Nicuşor. — A fost o eroare de tipar. Trebuia să se culeagă SH^2, adică formula Hidrogenului sulfurat. Ce să fac? M'am luat şi eu cu mâinile de păr când am văzut în ce hal s'a cules. Şti, dacă n'am avea asemenea surprize în viaţă, noi gazetarii am trăi mai mult.

George d'Espagne. — Nu se poate preciza care e cea mai talentată vedetă. Desigur s'ar putea spune: Charlie Chaplin, după mine, dar aceasta nu e încă un indiciu general. 2. Care e cel mai mare studio? E ca şi când m'ai întreba care e întrebarea cea mai caraghioasă ce ţi s'a pus până acum. 3. Despre Francesca Bertini citeşte mai sus. 4. L-ai văzut publicat într'un articol special. E tot ceeace ştim deocamdată, despre acest crah.

Un ofiţer. — Dacă regele nostru a călătorit vreodată în Rusia? Posed din întâmplare un document fotografic, pe care ni l-a trimis cândva un corespondent, şi care vă poate dovedi că ceeace a afirmat colegul dv. este inexact. Regele nostru a fost la Petrograd în luna Ianuarie 1917, adică pe timpul răsboiului, când încă eram aliaţi cu ruşii.

Il vedem aici pe suveranul nostru, alături de marele duce Mihail Alexandrovici şi însoţit de răposatul I. I. C. Brătianu, pe peronul gării din Petrograd. Cred că orice contrazicere e inutilă, aşa că aţi câştigat pariul, în defavoarea colegului dv. care, ca ofiţer, ar fi trebuit să ştie măcar atâta lucru.

D'Artagnan. — V'a apucat mania „d"-urilor. Nu degeaba spune Darwin că ne tragem din maimuţă... 1. Specialişti în filmele de aventuri sunt: Tom Mix, Bob Curwood, Bartholomeo Pagano, Harry Piel şi alţii mai puţin cunoscuţi. 2. Calul lui Fred Thompson a fost vândut la licitaţie. 3. Harry Piel locueşte la Berlin, Unter den Linden, 69. Continuă să turneze în filme sonore.

Dorina Theodorov. — Polla Illery locueşte la Paris, Bd. Pereire, 38. Charles Roggers la Paramount studio, Hollywood, Cal. U. S. A. Regret, dar prin poştă n'am timp să răspund întotdeauna.

Ana Karenina. — Harry Piel s'a născut la 12 Iulie 1892, la Dusseldorf 2. Lil Dagover a văzu tlumina zilei la 31 Septembrie 1897 în Iava.

Curiosul şi Michel. — Adresaţi corespondenţa prin „The Standard Casting Directory", 616, Taft Building Hollywood, Cal. U. S. A.

O cititoare, Craivoa. — Nu, Greta Garbo nu s'a căsătorit cu prinţul Sigvard al Suediei, deoarece s'a opus suveranul statului nordic. Actualmente turnează în filmul „Inspiration" în regia lui Clarence Brown. 2. Călătoria până la Graz, cu vize, te costă aproximativ şase mii lei, contând pe clasa II. 3. Ramon Novarro are 31 ani.

Nestor S. — Cauza divorţului, scumpul meu domn, e greu de definit, pentru că nu e una, care să generalizeze. In nouăzeci şi nouă de cazuri la sută însă, să ţi-o spun eu: este.... căsătoria. 2. Da. Charlie Chaplin e divorţat şi cred că din aceeaş... cauză. 3. Pola Negri este deasemenea divorţată de prinţul **Mdivani;** de astădată e vorba de nepotrivire de caracter: prinţul pierdea mult la cărţi în timp ce bruneta pierdea la curse.....

Iorgu dela Sadagura. — Niciunul din aceste romane n'a apărut până acum în volum. Poate mai târziu.

Mina S. — Hans Stuwe locueşte la Berlin-Valensee, Paulsbornerstrasse, 9. Pentru Maly Delschaft adresează prin „Film Fuhrer" 217, Friedristrasse, Berlin S. W. 68.

Mimmy Vax. — Frumos nume de familie! Imi închipui că şi Nabucodonosor ar fi în stare să ţi-l invidieze... 2. Marlene Dietrich a turnat în America „Marocco", apoi şi-a luat concediu şi a venit pentru câtva timp în Europa.

Iliant. — Colegul căruia vă adresaţi e plecat în Franţa. Bucata nu e rea, dar nu cadrează cu revista noastră. Nu publicăm literatură, ne interesează numai reportagiile cu fotografii autentice. Incercaţi altceva.

Ramon. — Aş fi de acord, dacă timpul mi-ar permite să stau de vorbă, aşa cum îmi ceri d-ta. dar vezi că acest timp e foarte preţios pentru mine şi foarte riguros împărţit.

Regret deci, de a nu putea fi eu intorlocutorul pe care-l doreşti. Credemă că şi de data aceasta am făcut un sacrificiu ca să-ţi citesc scrisoarea de exact şase pagini, în care în fond. nu pui nici o chestiune mai palpitantă. 2. Pe Charlie Chaplin vei avea ocazia să-l vezi în curând în „Luminile oraşului" şi sper că vei începe să-l apreciezi.

I. Wr. P. — Greta Garbo are 23 ani — versiunea c'ar avea 28 e falsă. Este de naţionalitate suedeză. Sriéţi-i prin Metro Goldwyn Mayer studio. Culver City. Cal. U. S. A. în limba engleză.

Ily Gelozo. — Dacă Cecil Sorel sau Alice Cocea şi-au operat nasul, anul trecut?... Nu ştiu! Eu nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala...

Marcella. — Este exactă adresa publicată în No. 201. Cealaltă a fost greşită la cules. In orice caz, e bine să ştii că Pola Illery se află de câtva timp în Germania şi nu ştiu dacă la întoarcere va mai locui tot acolo.

N. de Z. — Intrebaţi-o prin corespondenţă şi fiţi sigur că veţi primi argumentele de care aveţi atâta nevoe şi.... fără de care nu puteţi trăi....

La douce Viorice. — Eu n'aş putea afirma că Billie Dove e cea mai frumoasă dintre actriţe şi cred că nimeni n'ar putea preciza aceasta. Fiecare actriţă e frumoasă în genul ei.... Ultimul ei film n'a fost încă prezentat la noi. Celelalte întrebări de ordin personal rămân fără răspuns. Nu te supăra!

M. Duduleanu. — Pentru Douglas Fairbanks adresaţi: Vila Pickfair. Beverly Hills. Cal. U. S. A., în limba engleză.

J. de S.

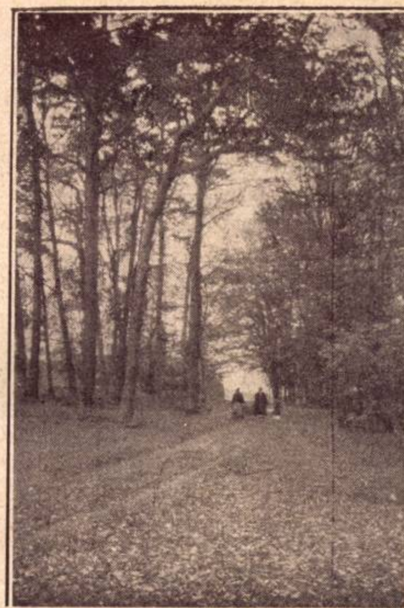
O murit Generalul Berthelot!

ŞEFUL misiunei militare, pe care Franţa a trimis-o României, ca un semn vădit al alianţei, a murit. Doliul Franţei este şi al României, căci acesteia generalul Berthelot i-a fost un prieten în vremea celor mai grele încercări. I-a fost un prieten devotat, care a pus tot ce a avut mai bun, mintea şi simţirea lui, pentru biruinţa cauzei celei mari, pentru realizarea unirei tuturor românilor.

După războí, când biruinţa şi pacea au scăpat omenirea şi pe aliaţi de cele mai grele griji, generalul Berthelot a rămas acelaş prieten bun şi afectuos al României, al cărei teritoriu îl cunoştea cum îl cunosc puţini dintre noi, al cărei popor îl iubia şi-l aprecia.

De mai multe ori a venit să revadă ţara al cărei cetăţean de onoare era şi care îl împroprietărise şi-i dăruise o modestă casă, în nouile provincii. De fiecare dată s'a dus să viziteze alt colţ al României Mari. Dar şi în Franţa, la Paris, cultiva amintirea ţării noastre. Un prieten al nostru, care a avut onoarea şi fericirea de a trăi din când în când în apropierea generalului Berthelot, ne spune că acesta avea pe masa sa de lucru, drept unic ornament, două steguleţe de mătase: unul al Franţei, altul al României, şi cari uniau fotografii mari autografiate: cea a Regelui Ferdinand şi cea a Reginei Maria. Iar pentru a cultiva amintirea frăţiei de arme româno-franceze, fundase un cerc, căruia îi dăduse numele: „Poftim” şi din care făceau parte toţi supravieţuitorii misiunei.

Generalul Berthelot a lăsat averea sa din România, Academiei Române, ca din venitul ei să ajute pe tinerii studioşi, orfani sau copii de voinici ai marelui război.

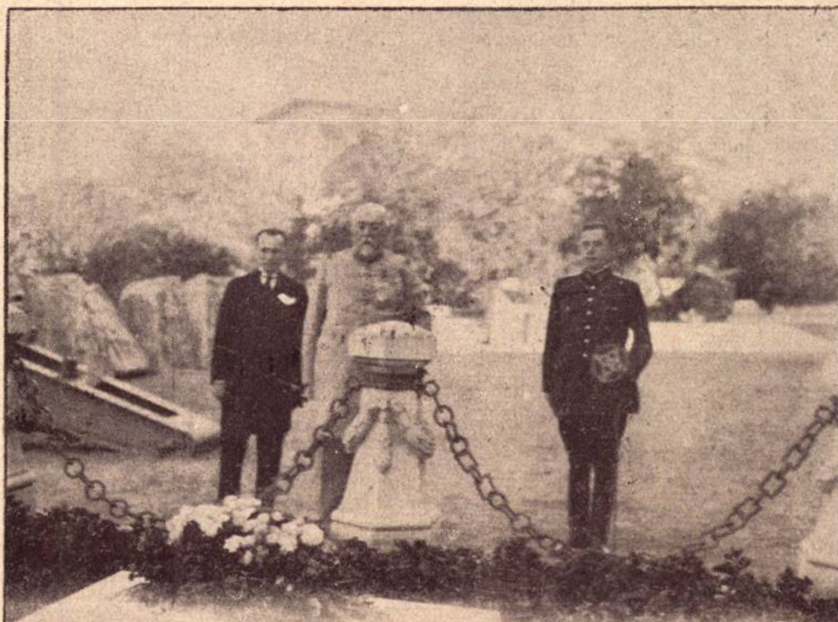
Alee din parcul vilei din com. G-ral Berthelot

Sus: *La masa de bivuac. G-ralul Berthelot, pe vârful Măgura, punctul culminant şi de joncţiune, pe unde se văd cele trei provincii: Bucovina, Ardealul şi vechiul regat (Oct. 1929)*; St. şi st. jos: *două aspecte ale conacului moşiei dela Fărcădin (actualmente „G-ral Berthelot”).* Jos: *Generalul Berthelot la mormântul Eroului Necunoscut (Oct. 1929).*

La ora ceaiului

In liniştea serii, în ceardacul conacului

Hora sătenilor de pe moşia lui.

Clişeul din josul paginei, reprezintă asistenţa la banchetul ce i s'a oferit de corpul IV Armată la Iaşi, în Oct. 1929. Lângă sărbătorit g-ral Prodan şi prof. Bogdan, cel mai bun amic al său.

Jos:
La mormântul eroilor francezi la Iaşi

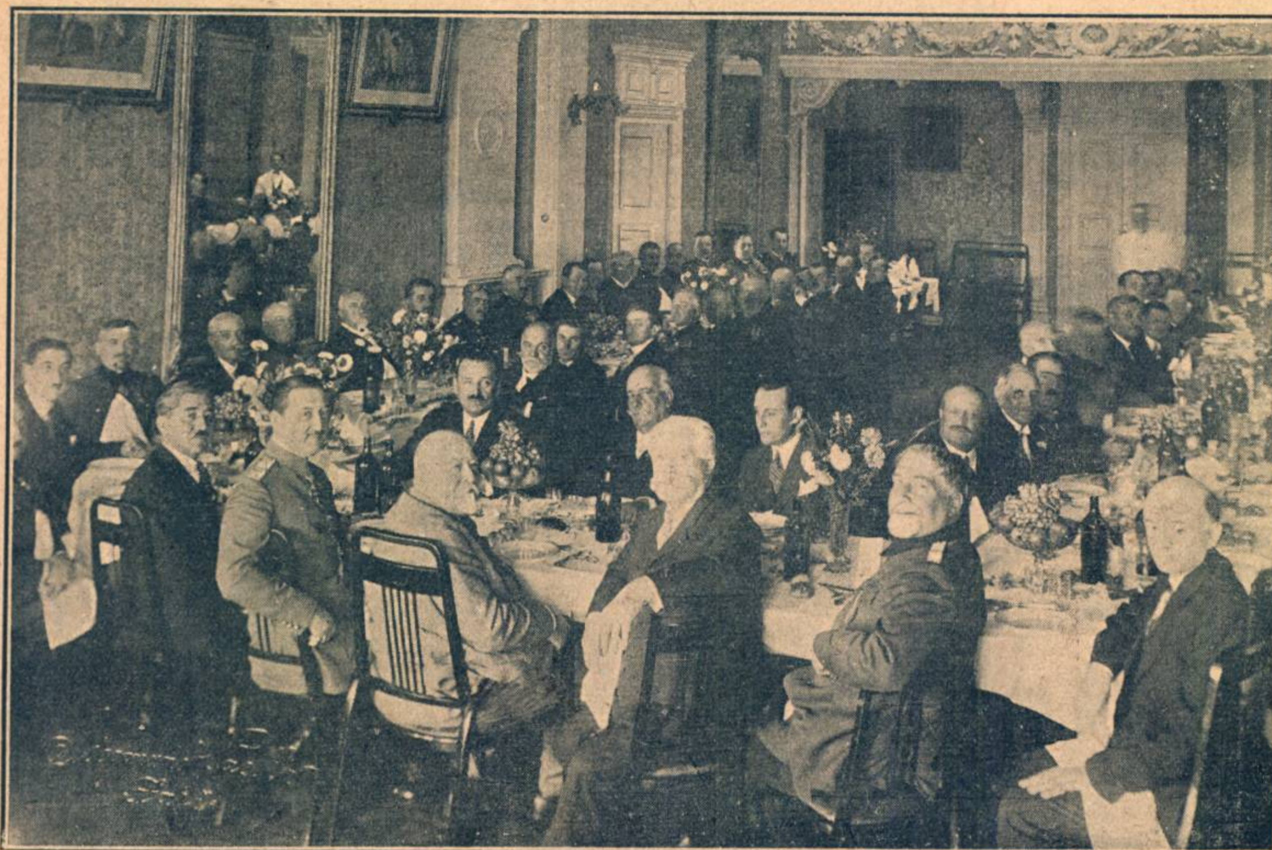

In Camera română a avut loc o şedinţă solemnă pentru comemorarea marelui general, care, în vremile cele mai grele dela Iaşi, a dat — cum a spus d-l I. G. Duca în Parlament — poporului român sensaţia că „deşi departe şi izolat, în luptă cu toate pericolele şi cu toate mizeriile, nu e nici singur, nici părăsit, că o mare putere, o mare prietenă, că nobila Franţă îi sprijină sforţările şi îi va salva nădejdile".

* * *

Este în orice caz impresionantă dragostea, cu care a fost întâmpinat pretutindeni generalul Berthelot în ţară, atât de clasele sociale mai înalte, cât şi de pătura ţărănească.

Oameni cari au făcut frontul în luptele aprige din Moldova, spun că soldatul român, — care a stârnit admiraţia şefului misiunei militare franceze — spun că ţăranii noştri, cu bunul lor simţ şi cu buna voia înăscută, îl botezaseră „gheneralul Burtălău", aşa cum o sută de ani înainte, acelaş ţăran aflând de victoriile lui Napoleon Bonaparte şi de dreptatea împărţită de acesta popoarelor, îl porecliseră „împăratul Bună-Parte".

La câteva zile după moartea marelui său comandant, mareşalul Joffre, învingătorul de la Marna, generalul Henry Berthelot s'a stins cu conştiinţa împăcată a omului care şi-a făcut datoria. L-a răpus o flebită acută şi o pneumonie contractată în drumul spre sanatoriu.

* * *

La fel cu viaţa de erou, pe care a dus-o, ilustrul ostaş s'a luptat cu moartea zile la rând.

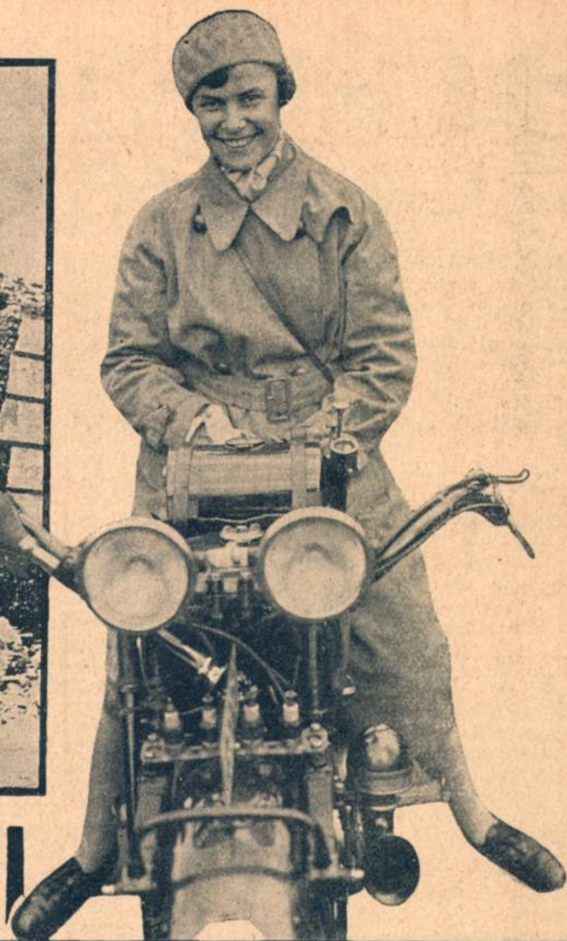
I se amputase un picior. Rana mergea spre vindecare, când deodată s'a declarat complicaţia, ca din senin. Pneumonia şi-a dat contribuţia largă şi o îngrijorare firească stăpânia sufletele tuturor românilor, la citirea telegramelor care veniau din capitala Franţei.

La impresionantele funeralii care i s'au făcut la Paris, a luat parte, prin delegaţia trimisă, inimile întregului popor.

* * *

Iar omagiul postum, care i s'a adus de parlamentul şi guvernul ţării româneşti, a întrunit într'un gând toate sentimentele de mulţumire ale neamului nostru, pentru opera înfăptuită de marele soldat. Fie-i ţărâna uşoară!

ACTUALITĂŢI

Stânga sus: *Prima fotografie din portul Napier (Noua Zeelandă), oraş care după cum se ştie, a fost distrus de curând, de un groaznic cutremur de pământ. Cataclismul a distrus tot nordul ţării.*

Dreapta sus: *Domnişoara Hanny Köhler, campioana motociclistă a Germaniei, a pornit într'un raid pe motocicletă spre Indii.*

Mijloc stânga: *D. prim-ministru Mironescu şi d. Gabriel Puaux, ministrul Franţei la Bucureşti, la oficierea serviciului divin de la catedrala Sf. Iosif, pentru odihna sufletului generalului Berthelot.*

Mijloc dreapta: *Membrii comisiunilor românojugoslave, cari s'au întrunit de curând în conferinţă, pentru regularea unor chestiuni technice şi financiare.*

Stânga jos: *Lucrătorii ceferişti, cărora li s'a aplicat curba de sacrificiu, ca şi celorlalţi salariaţi ai statului, s'au adunat într'o întrunire de protestare, cu care ocazie a avut loc un incident cu urmări grave, între ei şi poliţie.*

Cronica cinematografică

D. I. Suchianu

FILME DE RĂSBOIU

CINEMATOGRAFUL american este o invenţie de după războiu. Până atunci producţia franceză deţinea un monopol cu mult mai exclusiv ca cel actual al Statelor-Unite. Războiul, care le-a liberat pe acestea din urmă, de multe din cătuşele economico-financiare ale Europei, a deslegat şi această problemă. Războiul a făcut să stopeze producţia de filme franceze. Americanul, care e mare consumator de cinematograf, văzând că nu se mai pot aduce noutăţi, s'a decis să le fabrice el. Faptul de a fi stăpâni pe piaţă, feriţi de concurenţa franco-anglo-germană, a hotărât pe capitaliştii din Wall Street să finanţeze afacerile (până atunci refuzaseră sistematic). Odată începută, industria americană de filme s'a organizat în mare, aşa cum nu fusese niciodată cea europeană (ştiţi că economia americană nu poate lucra decât aşa: ori în colosal, ori deloc; este totodată calitatea şi infirmitatea ei). Personal enorm, studiouri gigantice, capitaluri ameţitoare, şi, în genere, revoluţie în ştiinţa decorurilor, a jocului, a figuraţiei, a trucurilor de operator, a exploatării comerciale; însfârşit, construirea unui oraş întreg, oraş-cinema, adevărat stat-în-stat.

Astfel s'a născut „în, din şi prin" războiu cinegrafia americană. De aceea poate, în ciuda atâtor schimbări, filmul transatlantic a rămas fidel războiului. Dacă am face o statistică a bucăţilor produse în perioada 1917—1931, clasificate după subiect, vom vedea că premiul întâi il vor câştiga, cu multe lungimi, filmele cu războiu.

Spectatorul bucureştean nu este isbit de acest fenomen? Fiecare săptămână programul „Spectacolelor zilei" indică unul sau mai multe filme de războiu nouă.

Fireşte, cele mai multe sunt ignobile. Din mulţimea lor nu se pot cita onorabil decât câteva. Dar asta nu înseamnă nimic. Oricare ar fi subiectul, e firesc ca numărul operelor ratate să întreacă cu mult pe acel al capo-d'operelor.

In tot cazul tema războiului a fost — cel puţin până acum — o temă extrem de fertilă pentru ecran.

E foarte curios ce se petrece cu „subiectele" în artă. Căci există, incontestabil, subiecte mai preferate de public, altele pe care acesta mai degrabă le antipatizează. De pildă în materie de romane, subiectul războiului a devenit insuportabil. Afară de cazul când e o carte cu totul excepţională — ca aceea a lui Erich Maria Remarque — cetitorul nu mai înghite cărţi cu războiu. Se pare însă că în materie de cinematograf, lucrurile stau altfel, de vreme ce se continuă şi azi, cu aceeaş ardoare, să se facă asemenea filme.

In general, ceeace atrage favoarea publicului pentru un anumit subiect, este sau actualitatea lui, sau, invers, vechimea lui, acel parfum discret de lucru trecut, care totdeauna farmecă. Rău e atunci când o temă nu mai e actuală, dar încă nu s'a învechit destul pentru a fi devenit Istorie, cu alte cuvinte subiectele zise „răsuflate".

Decât, — tocmai s'ar părea că războiul este printre acestea. Incă destul de apropiat de noi, pentru a nu fi câştigat încă acea „boerie", de lucru deja intrat în panteonul Istoriei universale —, totuşi destul de departe, pentruca amintirea lui să nu ne mai poată impresiona cu puterea actualităţii. In materie de războiu, cea mai mare parte a cetăţenilor se găsesc în faza aceea caracteristică, în care te sileşti să uiţi.

După o mare nenorocire, — catastrofă tragică sau decepţie desgustătoare, — vine o primă perioadă, pe care am numi-o perioada „actualităţii". Mai târziu, fireşte, ne amintim cu o plăcută melancolie de toate astea. „Nu e mai mare plăcere — spune un poet italian, — decât să ne amintim de dureri trecute". Dar asta vine târziu, foarte târziu. Este etapa treia a „processus"-ului. Dar între faza aceasta a „melancoliei" şi faza primă, a „actualităţii" se interpune o alta, intermediară, pe care am numi-o: faza „silinţelor de a uită".

In faza întâia nu „putem" uita. Nenorocirea ne obsedează, ne vine necontenit în minte, fără să vrem. In faza a treia nu „vrem" să uităm; dimpotrivă, ne dăm osteneala să reinviem cât mai fidel trecutul. In faza doua însă tocmai vrem şi putem să uităm, şi ne silim necontenit să uităm. Doar uitând lucrurile dureroase, le permitem să se desactualizeze, să se prefacă în lucru „istoric", şi să reinvie la urmă sub această formă atenuată, inofensivă şi special de aptă pentru emoţii şi efecte artistice a „melancoliei trecutului". „Uitarea" din faza doua face posibil toate acestea. Este faza în care amintirile ne cer să le lăsăm oarecum să „hiberneze", să doarmă, pentruca prin somn să se îmblânzească.

După toate probabilităţile, amintirile noastre despre războiu par a se găsi tocmai în faza aceasta a doua, în faza „nevoii de a uita". Ne este încă prea scârbă de sinistra păcăleală, pentru a ne gândi cu drag la acest episod al vieţii noastre, în care cei mai buni ani au fost trăiţi într'o atmosferă de murdărie fizică, frică necontenită, umilinţi din partea superiorilor foarte inferiori, nemâncare, nesomn, vorbe late, asasinate de dimineaţa până seara, dolii în dreapta şi în stânga, şi toate astea pentru ca toţi beligeranţii să iasă înfrânţi şi nici unul biruitor, iar „fostul combatant" să termine cu o boală de nervi sau de stomac, pentru tot restul zilelor.

„Fostul combatant", azi, în 1931, se găseşte încă în faza a doua, în faza „nevoii de a uita". Iată dece cărţile asupra războiului le svârle cât colo. Chiar când au îndărătul lor intenţiuni de propagandă pacifistă. Chiar sub forma asta, cetitorul nu le mai poate înghiţi. Cine mai citeste azi cărţi ca „Le feu" a lui Barbusse?

Volumul lui Erich Maria Remarque a reuşit atât de strălucit, tocmai pentrucă cetindu-l, avem impresia netă că e ultima carte asupra războiului, pe care o vom mai citi vreodată; impresia că după asta nu se mai poate adăoga nimic; din toate punctele de vedere **„Nimic nou pe frontul de Vest"** este o operă inedită: şi ca alegere de materiale şi ca ton de povestire şi ca spirit în care a fost concepută, şi ca tehnică de realizare şi trucajuri literare. De pildă formula dela sfârşit: **„Si în ziua aceea, comunicatul oficial anunţă: nimic nou pe frontul de vest"** este tot ce s'a putut spune mai profund şi mai spiritual asupra războiului.

Vă aduceţi aminte ce minunată invenţie a fost acea idee franceză a „mormântului soldatului necunoscut". Este o formulă de aceeaş natură şi aproape de aceeaş valoare ca şi formula lui Remarque.

Pentru toate aceste motive, şi pentru altele multe pe deasupra pe care nu am vreme să le înşir aci, — cred ferm că toţi oamenii sensibili se silesc azi să „uite" cât mai complet anii războiului şi să facă din această epocă o gaură neagră în memoria lor.

Cum se explică atunci că cinematograful continuă a cultiva amintirea războiului? Cum se explică persistenţa aceasta, şi încă o persistenţă uneori încoronată cu isbândă? Căci filme ca „Big Parade", „Potrivnicii", „Jeanine", „She goes to War", „Pe frontul de vest 1918" (producţia Pabst) sunt bucăţi excelente pe care le privim cu emoţie şi cu interes. Şi producţia continuă. Iată un exemplu elocvent: în momentul în care scrim aceste rânduri se reprezintă la Bucureşti două filme de pur războiu, poate cele mai pure din câte au fost date până acum, şi filme complet nouă: „The down patrol" şi „Nimic nou pe frontul de vest", amândouă remarcabile din punctul de vedere artistic. Dece?

Cum se explică persistenţa acestui interes pentru un subiect dela care, în genere, publicul, îşi întoarce capul cu desgust?

* * *

Motivele, după părerea noastră, sunt două. Unul de ordin tehnic cinematografic, altul de ordin moral şi social.

O temă este artisticeşte mai bogată sau mai săracă, mai fertilă sau mai stearpă, mai fecundă sau nu în posibilităţi de tratare, de găsire de detalii multe şi caracteristice, care să o poată evoca necontenit, mereu aceeaş şi mereu altfel.

Or, printre diferitele teme de cinematograf, puţine sunt aşa de fertile ca războiul. Prin toate elementele lui, războiul e ceva excepţional de „cinematografic". Şi iată dece:

Războiu înseamnă, în primul rând: instabilitate. Succesiune de situaţii în vecinică mişcare şi schimbare. Ceiace se potriveşte de minune ritmului general caracteristic cinematografului.

In al doilea rând, războiu înseamnă mizerie materială. Această mizerie se exprimă plastic prin praf şi prin glod. Or, nu există nimic mai fotogenic ca noroiul, cu undele sale schimbătoare, cu apele sale de lumină şi umbră. Nu mai vorbim de virtuţiile plastice ale colbului, care irizează lumina şi-i multiplică nuanţele; pictorii ştiu bine că elementul hotăritor într'un peisagiu ca bunioară un apus de soare, este praful.

In al treilea rând altă parte, „amorurile de războiu" sunt par'că într'adins făcute pentru cinematograf. Căci sunt scurte şi tari, superficiale şi pasionate. Este, în vreme de războiu, o grabă generală de a trăi, de a iubi, care uneşte oamenii în mod paroxistic. Doi oameni, cari s'au cunoscut abia de o jumătate de zi, se aruncă unul în braţele altuia cu frenezie. Rapiditatea şi intensitatea amorului de războiu e tocmai ce poate conveni mai bine pentru cinematograf.

In sfârşit nimic mai fotogenic ca un convoi, convoi de trupe, de refugiaţi, coloane de camioane, de cai, etc., lanţuri mişcătoare, unitare şi totuş multiple, cu ondulaţiile lor meandrice şi mereu reinnoite.

Toate aceste însuşiri de ordin technic conservă războiului un loc privilegiat printre temele ecranului, şi explică paradoxul de care vorbeam: persistenţa unei actualităţi de interes în ciuda nevoii generale a publicului de „a fi slăbit" cu tot ce ţine de fostul războiu.

Ar fi interesant să facem o analiză de ansamblu asupra acelor câte-va filme bune cu războiu, care au fost prezentate publicului românesc, dela „Parada cea mare" până la cele două filme excelente care rulează în momentul acesta în centrul Capitalei.

Chiar asta şi fusese intenţia mea, când am început a scrie cronica de astăzi. Dar acum nu-mi mai rămâne loc. Deaceea voi face analiza de care vorbiam în cronica viitoare.

LA BALUL MASCAT ŞI NEMASCAT AL „Realităţii Ilustrate"

care va avea loc în seara de

SÂMBĂTĂ 21 FEBRUARIE 1931

IN VASTELE SALOANE DIN STRADA LIPSCANI „ROXI"

1) Vor fi prezentate pentru *întâia oară alesele marelui concurs de frumuseţe pe 1931.*

2) *Va defila un senzaţional cortegiu grotesc, intitulat „Caricaturi politice".*

3) *Se vor executa reportagii fotografice; instantanee* luate în incinta balului şi *apoi reproduse în „Realitatea Ilustrată".*

4) Vor participa şi da concursul următoarele vedete ale teatrului românesc: *Leny Caller, Maria Mohor, Elena Zamora, Elvira Godeanu, Eugenia Zaharia, R. Bulfinsky, G. Vraca, V. Valentineanu, N. Băltăţeanu, G. Timică, Al. Finţi.*

5) Excelentul diseur *Moscopol* va cânta ultimele succese muzicale.

6) D-nele *Marieta Rareş, Cecile Grigoriu, Renée Anie, Ionel Ţăranu, V. Brezeanu şi C. Hociung,* dela teatrul Alhambra, vor juca un sketch special pregătit pentru balul „Realităţii Ilustrate".

7) D. Joseph de Saxa, redactorul rubricii *„De vorbă cu cititorii",* sub mască, va răspunde personal numeroaselor sale corespondente şi numeroşilor săi corespondenţi.

8) Sub ochii publicului se va tipări o ediţie specială a *„Realităţii Ilustrate"* cu interview-uri şi fotografii dela bal.

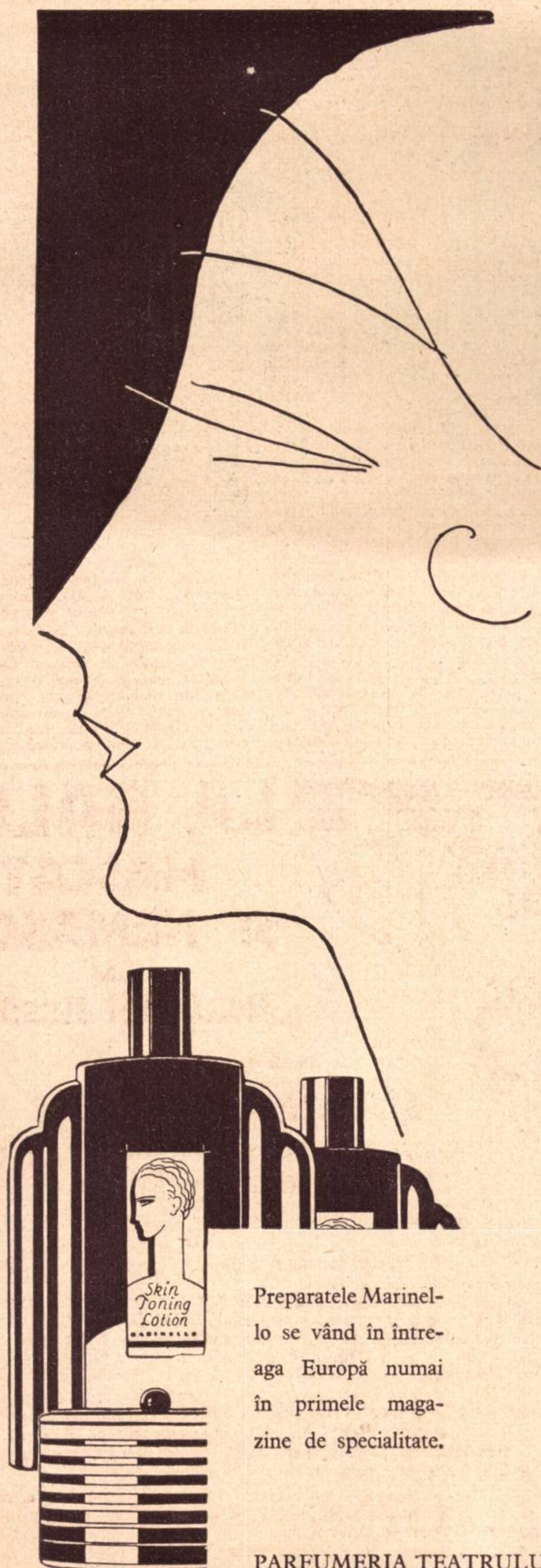
9) Se vor acorda premii importante pentru: a) cele mai frumoase trei costume; b) cele mai comice trei măşti şi c) cele mai interesante trei deghizări.

10) Jazz îndrăcit şi Orchestră specială de tangouri.

11) Cotillion, bătae de flori, confetti şi serpentine. Surprize gălăgioase.

12) Bufet şi bar american, special instalate în câteva saloane.

Grăbiţi-vă să vă procuraţi din vreme biletele (la agenţiile Jean Feder *şi* Ipcar, *calea Victoriei), întrucât numărul lor este limitat.*

Preparatele Marinello se vând în întreaga Europă numai în primele magazine de specialitate.

TRATAMENTUL PROFUND MARINELLO REGENEREAZA PIELEA LA BAZA

Nu credeţi că e suficient să trataţi pielea la suprafaţă pentru a obţine un ten frumos. Numai când straturile mai adânci sunt sănătoase, tenul capătă acea culoare trandafirie, de care toţi vă invidiază. De-aceea cosmeticile Marinello nu se mărginesc numai la tratamentul suprafeţei, ci acţionează mai cu seamă în profunzime, animând circulaţia sângelui şi curăţind ţesăturile.

Marinello vă oferă 2 metode: Un tratament special pentru pielea normală sau prea uscată, alt tratament pentru pielea prea grasă sau cu porii mari. Dar şi pentru ori-ce alt ten găsiţi la Marinello tratamentul potrivit.

PENTRU PIELEA NORMALA SAU PREA USCATA MARINELLO RECOMANDA: Lettuce Brand Cleansing Cream (Cremă epurativă). Tissue Cream (Cremă nutritivă). Combination Cold Cream. Skin Toning Lotion (Loţiune fortificativă). Muscle Oil (Ulei muschiular). Vanishing Foundation Cream (Cremă de zi). Pudra Marinello «Light».

PENTRU PIELEA PRELA GRASA SAU CU PORII MARI MARINELLO RECOMANDA: Astringent Cream (Cremă astringentă). Astringent Lotion (Loţiune astringentă). Marinello Soap (Săpun special). Pudra Marinello «Heavy».

La cerere una din casele numite mai jos vă expediază gratuit broşura «Cosmeticile Marinello». Puteţi astfel uşor fixà tipul tenului D-tră şi alege preparatele potrivite.

MARINELLO

72, Fifth Avenue, New York. Centrala pentru Europa: Marinello Company m. b. H., Berlin W15, Joachimsthaler Str. 10

● In Bucureşti preparatele Marinello se găsesce de vânzare numai la PARFUMERIA TEATRULUI, CALEA VICTORIEI 84, IN FAŢA PALATULUI REGAL.

Copyright 1930 by Marinello Company, New York.

Diavolii din Far-West

După ce banda lui Jack cel Negru a atacat expresul de Nord în 1901, Harvey Logan, un membru cunoscut al bandei a fost arestat, dar a isbutit să scape. Intr'o noapte, în Knoxville, Tennessee, un străin beat a intrat cu scandal într'o cârciumă. Doi polițiști cari încercaseră să-l scoată afară, au fost impușcați pe loc, împreună cu cârciumarul și fără ca publicul din local să poată face o mișcare, criminalul sări pe fereastră.

Dar își făcuse rău socotelile. El nu știa că sub fereastră era o groapă de patruzeci de picioare. A doua zi, banditul a fost găsit în groapă, cu un picior fracturat și cu o încheietură ruptă. Se constată că era Harvey Logan. Poliția l-a arestat și închis într'o celulă, din care nu evadase nimeni până atunci..

In fiecare zi i se făcea percheziție. Și totuș Logan isbuti să scape. După ce i se lecuiră picioarele, începu să se plângă de murdăria celulei și ceru o mătură. I se dădu o mătură, de la care se tăiase coada, căci aceasta ar fi putut fi intrebuințată ca măciucă.

Logan, care locuise multă vreme în câmpiile din vest, știa pefect cum se mânuește un lasso. Din sârma cu care era legată mătura, făcu un laț și într'o noapte, pe când gardianul de sentinelă se plimba în sus și 'n jos pe sală, simți deodată că e strâns de gât. Logan îl trase până la gratiile ușii, îi luă pușca și cheile, descuie și se făcu nevăzut.

Deabia peste trei ani, în 1904, i se mai găsiră urmele. Un tren fu jefuit în Colorado, iar potera care se formă pentru prinderea banditilor, răni pe unul din ei. Pe când oamenii se apropiau să-l prindă, banditul își trase un glonte de revolver în cap. Corpul lui fu recunoscut: era al lui Harvey.

Alt membru al bandei, Camille Horn, zis și Charlie cel surd, veni la o bancă din Nashville, Tennessee, ca să schimbe în titluri, un pachet de bancnote pe care le avea de la jefuirea expresului de Nord. Funcționarul consultând lista pe care o avea în față, văzu că bancnotele sunt furate și chemă poliția. Dar banditul, cu amândouă revolverele în mână isbuti să iasă, se aruncă într'o căruță care trecea, înșfăcă hățurile din mâna vizitiului și porni cu cea mai mare iuțeală.

La un colț, un cal își frânse un picior. Camille sări din căruță, fugi până la râu, unde doi negri pescuiau într'o barcă. Cu revolverul îi sili să-l treacă dincolo și isbuti să scape. Dar peste un an fu prins în Texas și împușcat. Banda lui Jack cel Negru se micșora astfel din ce în ce.

George Parker, un crescător de vite din Noul Mexic, primi de la George Musgraves un fost argat al lui, o scrisoare, în care acela îl amenința să-l va omori. Parker nu luă lucrul în serios. Se certase cu Musgraves pentru un fleac și nu era de crezut ca acesta să-i poarte mereu necaz. Dar el intrase în banda lui Jack cel Negru.

George Parker era un crescător foarte important, căci avea vreo 50.000 de vite. Intr'o zi mulțumit de munca oamenilor, le dădu repaos pentru toată după amiază. Când muncitorii se adunară la vagon ca să mănânce, găsiră acolo pe Musgrave, cu un alt bandit, anume Charles Hayes. Musgraves dădu mâna cu foștii lui camarazi, iar Parker, sosind acolo, întinse și el mâra mâna fostului său subaltern. Dar acesta îi spuse:

„Am venit să te omor" și apucă de frâu calul lui Parker. Calul se cabră, dar banditul trase și aruncă la pământ pe fostul lui patron. Cu sânge rece, Musgraves se apropie de el și trase asupra rănitului toate gloanțele pe care le avea în revolver.

Cei 50 de argați se repeziră să-l prindă, dar celălat bandit îi ținu în respect cu amândouă revolverele,, până când Musgraves încărcă și el arma:

Calul se cabră, dar banditul trase și aruncă la pământ pe Parker.

LOBEL & LINDEMAN
CAL. VICTORIEI 45
MOBILE
LAMPI
CADOURI
PENTRU 1931
Prețuri de sacrificiu
CAMERE COMPLECTE
28.500 · 45.000 · 50.000
EXECUTĂM COMENZI FABRICĂ PROPRIE

Cugetă în locul Dv.! Rolleiflex
PROSPECT 858
Imaginea pe geamul mat de o mare claritate, neinversată și permanent vizibilă, ce asigură preciziunea punerii la punct și utilizarea complectă a puterii optice a Tessar-ului.
Rolleiflex permite instantanee cu cea mai mare preciziunea în orice împrejurări, indiferent de starea timpului și de anotimp.
Anastigmat vizor 1:3,1 Cu Tessar 1:3,8 Lei 9600.- Cu Tessar 1:4,5 Lei 8500.-
vânzarea prin toate magazinele fotografice mai importante.
Prospecte prin reprezentant general:
„WANAUS" O. Petri București I, Calea Rahovei 11
sau direct de la fabrica:
FRANKE & HEIDECKE - BRAUNSCHWEIG
Prețul modest al acestui aparat, nu este în raport cu marile avantage ce le oferă!

Un air embaumé
RIGAUD
PARIS

O MINUNATĂ DESCOPERIRE A ȘTIINȚEI
DESTINATĂ FEMEILOR CE VOR SĂ FIE FRUMOASE
APA DE OBRAZ „Laura"
Unica pentru închis porii și curățirea pistruilor împreună cu crema LAURA face un ten ideal.
LA TOATE DROGHERIILE ȘI FARMACIILE DIN CAPITALĂ
EN GROS PARFUMERIA „EXCELSIOR" CAL. MOȘILOR 78

OCHELARI
cu sticlele cele mai bune se găsesc la Magazinul Societatea de Binefacere
„AMICII ORBILOR"
Medic specialist dă consultații la cei ce au nevoie
PASAGIUL IMOBILIARA
Intrarea prin Calea Victoriei, 48 vis-a-vis de Terasa Oteteleșanu

COSTUME NEMAIVAZUTE
DOMINOURI
de mătase, pentru
Baluri Costumate
închiriază VESTITA CASĂ
„SABINE" Str. Regală 11 Etajul II

COZONACI FRUMOȘI? FAINA DE AUR HERDAN

Citiți „LECTURA"

apoi foarte liniștiți, cei doi bandiți se așezară și mâncară, aleseră cei mai buni cai și plecară. Nenorocirea făcuse ca nici unul dintre cowboy să nu fie armat.

Deabia se depărtaseră banditii că se și trimise la poliție, care era la 25 de mile de acolo. Peste trei ore polițiștii Ballard și Higgins galopau în fruntea unei potere de doisprezece oameni bine înarmați. Intretimp se aflase că venind să-l omoare pe Parker, cei doi bandiți jefuiseră o prăvălie la Separ și opriseră diligența la Nogal. Desigur că aveau să se întoarcă pe acelaș dum. Ajungând la Nogal, aflară cu surprindere că bandiții opriseră din nou diligența și o jefuiseră.

Polițiștii impușcară calul lui Jack

Ajungând în Noul Mexic, ei începură să-și dea seama că au intrat pe domeniile lui Jack cel Negru, căci oamenii nu mai voiau să dea informații despre bandiți. Teama de Jack era mai mare decât de poliție. Unul câte unul oamenii din poteră se retrăgeau, sub diferite pretexte și în cele din urmă Ballard și Higgins rămaseră singuri. Ei mai chemară pe Eddy Dow, polițist regional. Pe cai de rechiziție, căci nimeni nu voia să le pună nimic la dispoziție, cei trei oameni înaintară tot mai adânc, în ținutul dominat de bandiți. Care nu le fu surprinderea, când aflară la Separ, că numai cu câteva ore înainte, Musgraves și Hayes jefuiseră iarăș prăvălia. Departe de a se ascunde, Hayes îi spusese negustorului numele său, ca să-l știe de frică altădată.

Insfârșit polițiștii aflară că bandiții proectau să vină într'o noapte la ferma Diamond ca să-și ia deale mâncării. Ca să împiedice pe cowboys de a da de știre criminalilor, urmăritorii sosiră de cu seară, pe neașteptate la fermă și sunară clopotul de masă. Toți funcționarii fermei dădură năvală și se aliniară la mese. Dar în loc să apară bucătarii, apărură polițiștii, cari înștiințară că vor împușca pe oricine va ieși fără voe din sala de mâncare. Apoi eșiră și se puseră la pândă. Nu trecu mult și apărură patru oameni călări, dintre cari doi mergeau înainte, iar ceilalți doi, la oarecare distanță în urmă.

Mai multe gloanțe îi străbătură pieptul.

Primii doi erau Jack cel Negru și Charlie Hayes. Când ajunseră în apropiere de polițiști, aceștia le strigară să se predea. Se încinse o luptă în toată regula și cel dintâi căzu rănit Hayes. Polițiștii împușcară calul lui Jack dar ceilalți doi bandiți se apropiară și trăgeu atât de viu, încât polițiștii fură nevoiți să caute adăpost.

Jack se strecură din fața lor, protejat de focul de baraj al tovarășilor lui. Pe Hayes îl credeau mort, dar deodată el se sculă în picioare, trase două focuri spre polițiști și căzu pe spate, mort de-abinelea de astă dată. Cadavrul fu identificat de negustorul din Separ, căruia Hayes îi spusese să-l țină minte, când îl va mai întâlni.

Deși Jack rămăsese pe jos, polițiștii cari îl căutau nu au mai dat de urmă. Desigur că scăpase cu ajutorul celorlalți doi bandiți, dintre cari unul, cum se stabili în urmă, era George Musgraves. Acesta, urmărit de aproape, fugi în Canada, dar nici acolo nu scăpă, căci Ballard îl vână timp de paisprezece ani, din Canada în Statele Unite și din Statele Unite în Canada, până când în cele din urmă, tot îi pierdu urma. Insfârșit, într'o zi, în urma unui denunț ,dădu peste cel căutat și-l arestă, cu toate că banditul striga sus și tare că nu-l chiamă Musgraves, ci Mason. Fu curând identificat; însă în urma unei propagande deșănțate pe care o făcură prietenii lui și cu toate mărturiile polițiștilor și ale victimelor, jurații îl achitară. Nu trecu mult și după ce excrocă pe un negustor de vite, care-i încredințase suma de 30.000 de dolari, Musgraves fugi în America de Sud, unde i s'a pierdut urma. Dar nu e exclus ca într'o zi sau alta, să se întâlnească iarăș cu un polițist cunoscut.

Cu toată rărirea numărului membrilor; banda lui Jack cel negru își continua fără-de-legile. In mai multe rânduri Jack fusese pe punctul de a fi prins și regulat găsia în ultimul moment un mijloc de scăpare. Insfârșit, după multă vreme, Higgins găsi calea cea bună ca să-l prindă. Unul dintre oamenii lui Jack cel negru, anume Jimy Shaw era dispus să-l trădeze. Iată din ce cauză:

Banda lui Jack decisese la un moment dat să oprească și să jefuiască un tren. Intr'adevăr, trenul se opri la locul voit, dar vagoanele erau pline de polițiști înarmați și bandiții deabia putură scăpa cu fuga. Convins că planul fusese trădat, Jack împușcă pe loc pe unul dintre bandiți, Sanders cel roșu, pe care-l bănuia de trădare. Mai pe urmă, spusese cuiva că i se pare că nu Sanders îi trădase, ci Shaw. Iar Shaw aflând de acest lucru, o luă imediat la sănătoasa, urmărit de gloanțele bandiților. Furios de acest lucru, hotărî să se răsbune și să arate poliției modul în care-l putea prinde pe Jack.

Ca sa nu mai piardă timpul, Higgins nu organiză o poteră mare ci, însoțit numai de patru oameni, se puse la pândă pe munte, în locul indicat de Shaw.

După o așteptare destul de lungă, văzu ieșind pe bandiți dintr'o peșteră.

Când Jack ajunse în dreptul lor, polițiștii strigară:

„Predă-te"! La moment, banditul sări de pe cal și ridică pușca. In aceiaș clipă însă mai multe gloanțe îi străbătură pieptul și Jack cel Negru căzu la pământ — mort!

Toți tovarășii săi fură lesne încercuiți și prinși. Astfel banda care terorizase ani de zile regiunea, era distrusă.

Câțiva din membrii ei isbutiseră să fugă în America de Sud, cei mai mulți însă fuseseră prinși și băgați la ocnă sau uciși în lupte. Printre cei din urmă se găsia și șeful, Jack cel Negu, a cărui identitate însă n'a putut fi stabilită.

Adevărata lui personalitate și veritabilu-i nume, au rămas până astăzi un mister.

Trad. de **O'CONOR**

TELEFON Nr. 381-82
Frizeria I. BEER, Moșilor 53
ONDULAȚIUNI, TUNS, MANICURE,

Microbii pot distruge atât dinții cât și gingiile

Minunata calitate a *Pastei și Săpunului de dinți Gelle Frères* e aceasta:

In mod absolut sigur curăță dinții care n'au mai fost albi din copilărie — dinți care desigur se înălbesc cu greu.

Curăță cu o extraordinară rapiditate petele rebele ale fumului de țigară, dungile galbene neglijate și decolorarea care apare după o utilizare prelungită de dentifrice ineficace.

Dacă alte paste de dinți nu au fost în stare să facă aceasta încercați un tub de *Pasta sau Săpun de dinți Gellé Frères* și veți vedea ce repede vor străluci dinții D-voastră cu o nouă albeață.

Și gingiile D-voastră vor deveni mai tari, mai roze și mai sănătoase — de oarece *Pasta sau Săpunul de dinți Gellé Frères* conține excelente tonice ale gingiilor, în o formă ușor solubilă.

Pasta sau Săpunul de dinți Gellé Frères se recomandă în special și pentru copii și pentru acei puțini norocoși ai căror dinți se albesc greu. Nici o altă pastă de dinți din lume nu se prepară sub o formă mai bună decât a *Pastei sau Săpunului de dinți Gellé Frères* care să satisfacă cea mai rafinată pretențiune.

La farmacii, droguerii și parfumerii.

LA BALURI
INTREBUINȚAȚI
LAPTE DE CRIN FLORA

(Lait de Lys) care dă decolteului și brațelor albirea impecabilă a marmorei

PEPINIERELE STIRBEY BUFTEA
reorganizate și conduse de Pepinierele **Ambrosi-Fischer și Co.**, trimit gratuit catalogul general de vițe altoite, portaltoi, **pomi roditori**, ar-

INDISCUTABIL PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Detectivul Gex Trevor este chemat le uzinele suedeze de avioane „Hellefors" spre a deslega enigma dispariției a cinci avioane „absorbite in eter".

Gex Trevor și ing. Hilmar pleacă in Rusia unde sunt arestați de „Ceka" bolșevică.

Hilmar este executat. Gex se salvează cu ajutorul detectivei Ana Shetland.

In fuga lui împreună cu autorul, se întâlnesc cu un indian, care și el o caută pe soția lui Hilmar.

— Se pare că în această aventură din Rusia, sunt sortit să fac numai încurcături: moartea lui Hilmar, primejdia în care am aruncat pe Ana, aventura în care te-am încurcat....

— Cât despre mine tu știi că oriunde m'ași duce, chiar în Infern, alături de tine nu mi-ar fi frică...

— Ești drăguț cu mine, ca întotdeauna.. îmi zise el. Dar să nu crezi că nu am și eu slăbiciuni omenești.. Iată în clipa asta, mi-e teamă...

— Dece ți-e teamă? întrebai uimit.

Totul în jurul nostru părea liniștit. Inaintam voinicește, pe liziera unei păduri, ascunzându-ne pe sub copaci.

— De azi dimineață, suntem urmăriți! îmi spuse Gex.

Am rămas înmărmurit!... Simțeam că devin palid. Am aruncat apoi o privire pe furiș, cu frică, în urma noastră, dar nu am văzut nimic...

Gex isbucni.

— Ceka aceasta e diabolică! E prima oară în viața mea, când întâlnesc o organizație atât de primejdioasă de bandiți, și atât de perfidă: nimic nu-i scapă!... Ne-a dat de urmă!

Și-mi arată în urma noastră, departe, un punct negru: un om....

CAPITOLUL XII

Thaw

Planul lui Gex fusese să ne îndreptăm spre Urali, spre Siberia, ca să ne îndepărtăm cât mai curând de centrul cu populație deasă, ca Moscova. Capătul liniei transsiberiene se afla dincolo de Urali, la Celabinsk. Intre Moscova și această localitate sunt 2000 de verste! Această distanță poate fi parcursă cam în 80 de ore, pe linia Ufa-Samara-Riezan, dar noi eram nevoiți să mergem pe jos, căci Gex voia să ocolim satele și gările, pânăce ne vom depărta de Moscova.

Eram antrenați, și parcugeam pe jos, într'o zi distanțe enorme. Mâncam ades rădăcini sau ceeace puteam vâna cu revolverele. Aveam, de altfel, și o provizie de pesmeți. In timpul nopții însă, frigul ne chinuia strașnic.

Vestea că eram urmăriți, ne deprimă grozav.... Eram urmăriți de un individ, a cărui statură înaltă, o zăream din când în când, printre arbori. Lucru ciudat: toate trucurile atât de ingenioase ale lui Gex, pentru a face pe individ să ne piardă urma, nu duseră la nici un rezultat. Ne culcam noaptea, ascunși în boschete, și dimineața în zori, când plecam iară la drum, în zare, în urma noastră, zăriam pe acelaș neobosit urmăritor!....

— Dar ce vrea? strigă Gex ca scos din fire. Dece nu-și chiamă colegii din Cekă, să ne prindă?... Dece nu ne atacă?....

— Fiindcă dacă ne-ar părăsi, ca să se ducă până la vre-un sat, i-e teamă că ne-ar pierde urma... Nu ne atacă, fiindcă suntem doi... De aceea, se ține scaiu după noi... Hai să-l așteptăm după copaci, să punem mâna pe el și să-l legăm !....

Inaintarăm, ca să căutăm un loc potrivit, unde să întindem cursa, cekistului.

Începuse să ningă .

Liziera pădurii era paralelă cu o șosea. La un moment dat, când ni s'a părut că urmăritorul nostru nu ne vede, am sărit într'o căruță cu coviltir, ce tocmai trecea pe drum, și ne-am ascuns sub coviltir, spunând căruțașului să dea bice cailor, că-i vom plăti împărătește. Intr'adevăr, aveam destui bani la mine și n'aveam ce să facem cu ei, căci de teamă, nu puteam cumpăra nimic.

Am mers astfel, vre-o câteva zile, zdruncinați în mod infernal, sub coviltirul căruți. Ajungând la Nijnii Novgorod, am fost nevoiți să poposim la marginea orașului, și ne aventurăm chiar spre centru.

Asezat la o răscruce din centrul fostului imperiu rus, Nijini-Norgorod e târgul de întâlnire al Lituanilor, Moscoviților, Siberienilor și Persanilor, ce desfac bumbacul rusesc, metalele din Urali, ceaiul Chinei, pielărie și stofe asiatice.

In „Casa principală" din mijlocul târgului, într'o lumină artificială orbitoare, se face traficul de pietre prețioase.

Un bulevard se deschide vast; vehiculele circulă pe margini, pietonii prin mijlocul arterei, între două șiruri de arbori.

Asistăm uimiți la defilarea de circazieni cu cartușiere pe piept, călăreți cu robe lungi de purpură, ca niște amazoane masculine, soldați exotici cu arsenale întregi de săbii și iatagane la brâu. Mulțimea e punctată de căciuli negre de astrahan. Femeile poartă costumul rusesc rochia cu talia la subsuori și diadema rusească pe cap, — ca în filmele de proveniență bolcevică. Ele poartă cizme lungi, și multe din ele au pe cap basmale colorate.

Trec comisari ai poporului în șube largi, lucrători din Perm cu galoane pe bluzele albe.

Domină roșul: „roșu", în limba rusă, înseamnă nu numai culoarea aceasta, dar și noțiunea de „frumos".

După acest popas in Nijni Novgorod, am plecat cu aceiaș căruță mai departe. La Samara, căruțașul ne spuse că sunt două drumuri, spre Celabinsk, unde se află capătul liniei transsiberiene. Un drum continua paralel cu linia ferată, altul era pe Volga.

— Luăm trenul? întrebai pe Gex.

Dar, printr'o crăpătură din fundul coviltirului, detectivul privia în urmă.

— Cekistul e în urma noastră! spuse Gex.

Privii la rândul meu prin crăpătură: individul venia călare după noi!...

La prima cotitură a drumului, am sărit jos, după ce am plătit căruțașu-

CIORAPUL
GBL
ARE
REPUTAȚIE
MONDIALĂ

500.000 case de țară au confortul dela oraș
prin
GRUPURILE ELECTROGENE AUTOMATE
DELCO-LIGHT
și pompele automate
DL
Reprezentanți Generali pentru România :
„HIDROELECTRICA"
S. A. R.
Strada Câmpineanu 43
BUCUREȘTI

INDISCUTABIL PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

Citiți „LECTURA"

lui şi-i spuserăm să meargă înainte. Apoi, ne-am ascuns într'o vale păduroasă...

Aci ţinurăm sfat.

— Ce facem, Gex?

— Afurisit scai! făcu detectivul. Trebue să-i întindem cursa, să-l pândim undeva, după arbori, — dacă cumva n'am scăpat nici de data asta de el. Eşim în curând din zona păduroasă, şi atunci ne va fi şi mai greu să scăpăm de el...

Intr'adevăr, tras abil de limbă, căruţaşul ne spusese că în curând vom eşi din **polessia**, adică din păduri, şi că în vecinătatea Siberiei, de o parte şi alta a munţilor Ural, nu mai e decât **tundra**, un fel de deşert mlăştinos, unde, pe pământul îngheţat, nu creşte decât muşchiu şi lichení.

— Dacă intrăm în tundră, suntem pierduţi, zise Gex. Nu ar fi mai bine să renunţăm deocamdată la Celabinsk şi la transiberian?

— Şi pe unde am putea să trecem în Siberia?

— Mai pe la Nord. Sunt regiuni la Nord-Est, cu păduri, în care nu a călcat picior de om.

— Dar căruţaşul spunea că pădurile sunt întretăiate de câmpii îngheţate... Drumurile lipsesc... Cât timp ne-ar trebui ca să trecem Uralii pe acolo?...

— Ai dreptate, zise Gex. Să sperăm că individul nostru ne-a pierdut urma, altfel...

— Uite-l!...

Pe colina din faţa văii, silueta necunoscutului se profila pe cer!... Misteriosul individ părea că scrutează ascunzişurile văii, ca să ne găsească.

— Blestemat cekist! strigă Gex, strângând pumnii. Cum vom încerca să eşim din această văgăună, ne va zări...

Desigur că era un individ obicinuit cu urmăririle prin păduri şi pe dealuri. Avea o abilitate, ce nouă, specialişti în urmăririle în marile oraşe occidentale, ni se părea diabolică.

Cu toate aceste reflecţii, stăruinţa aceasta a individului de a nu ne pierde din ochi, faptul că nu se apropia şi nu venia cu ajutoare ca să ne prindă, avea ceva misterios, care îmi dădu un fior de frică.

— Ce e de făcut? întrebai.

— Trebue să-l prindem noi pe el, până nu cheamă ajutoare, ca să ne prindă, zise Gex.

Şi ne hotărîrăm să-i întindem cursa ce-i pregătisem: vom eşi din văgăună, el se va ţinea după noi, şi-l vom aştepta ascunşi după copaci, unde-l vom ataca!

Zis şi făcut. Eşirăm într'un luminiş, ca să ne vadă. Indată ce ne zări, urmăritorul nostru cobori de pe colina. Intrarăm în pădure, apucând pe un drum întunecos. Copacii erau deşi. Auziam în urma noastră, crăcile trosnind, călcate de cekist.

La un loc potrivit ne ascunserăm după doui copaci groşi, ca să-l aşteptăm.

Individul se apropia cu precauţie. Când fu în dreptul nostru, sărirăm deodată asupra lui, doborîndu-l. Il imobilizarăm la pământ.

Omul nu se împotrivi, nu zise nici un cuvânt.

Il legarăm de un copac.

— Dacă-l lăsăm aici, va muri de foame şi de frig, zisei.

— Aşa e, conveni Gex. Pare că nu e rus...

— Ce om straniu!...

Stăturăm o clipă pe gânduri, ca să decidem soarta individului.

CAPITOLUL XIII
Fecioara Sfântă

Legasem, aşadar, pe urmăritorul nostru de copac, şi-l priveam.

— Cine eşti? îl întrebă Gex în ruseşte.

Individul nu purta insigna Cekei. De altfel, avea o figură foarte expresivă, ce nu părea câtuş de puţin de rus. Nas şi buze subţiri, ochii pătrunzători, pielea bronzată. Nu era deloc tipul blond şi molatec al rusului. Toate acestea, făcură pe Gex să-l privească mai de aproape, şi să-l întrebe cine este.

— Sunt Thaw, răspunse laconic necunoscutul, într'o engleză perfectă.

— Ce neam de om eşti?

— Indian din America.

— Şi ce cauţi în meleagurile acestea? îl întrebă Gex uimit.

— Acelaş lucru ca şi tine.

— Şti ce caut eu?

— Da, cauţi pe Fecioara Sfântă.

Gex începu să râdă:

— Delirezi... Eşti în slujba Cekei, şi faci pe nebunul...

Dar surâsul i se stinse pe buze, căci misteriosul Thaw adăogă:

— Nu râde, Sir Trevor Gex. Eu caut ca şi d-ta, pe Lydia Hilmar; eu ştiu mai mult decât d-ta despre trecutul ei, d-ta ştii mai mult decât mine, ce a devenit în prezent. D-ta ştii unde se află ea acum. D-ta ştii unde a ascuns-o banditul Wampoo, care a răpit-o. D-ta te duci acolo, şi eu te-am urmărit, ca să ajung şi eu la Lydia. Avem acelaş scop: s'o găsim. Dacă ne-am uni forţele, am găsi-o mai curând. Desleagă-mă, ia-mă cu tine şi vă voi fi de folos.

— De unde pot şti însă, că nu eşti un cekist, care vrea să mă dea pe mâna Cekei? îl întrebă Gex.

— Sunt prinţ indian; nu mă ofensa. Sunt Incas.

— Cum poţi să-mi dovedeşti că eşti prinţ indian? Ai vre-un document cu tine?

— E scris pe pieptul meu. Desleagă-mă, şi-l vei vedea.

— Gex, zisei, acest om ne întinde o cursă, ca să-l deslegăm.

— Poate că nu, Rudy. Intr'adevăr, prinţii din tribul Incas, au un vultur albastru tatuat pe piept.

Desarmarăm pe indian, luându-i revolverul şi pumnalul, şi-l deslegarăm.

Omul se desbrăcă. Avea tot trupul tatuat cu desene superbe. Pe piept, un mare vultur albastru. Zise:

— Un prinţ Incas, nu înşală şi nu întinde curse. Luaţi-mă cu voi sau spuneţi-mi unde se află Fecioara Sfântă.

— Lydia?

— Da, Lydia.

— Dece-i zici „Fecioara Sfântă"?

Atunci, Thaw ne spuse următoarele:

Lydia Hilmar e născută Rinaldo şi e de origină italiană, fiind fata unui explorator italian, un aristocrat, care călătorise cu mulţi ani în urmă, în Peru, explorând, însoţit de fiica sa, munţii Anzi. Intr'o zi, în creerul munţilor, găsiseră un fel de cetăţue, ascunsă între stânci inaccesibile. *)

Incercând să ajungă până la acea cetăţue, fură înconjuraţi de un trib de indieni, şi făcuţi prizonieri.

In cetate, fură înştiinţaţi că, potrivit legilor divine, Lydia urma să devină Fecioara Sfântă şi soţia şefului acelui trib, adică a celui ce era supranumit „Fiul Vulturului", fiind prima femee zărită din vârful unei stânci, de către prinţ, în ziua când acesta împlinise 30 de ani. Aşa era tradiţia acelui trib.

A doua zi trebuia să aibă loc ceremonia, dar peste noapte europenii exploratori reuşiră să fugă, ajungând la Lima, unde cerură protecţia autorităţilor.

Fiul Vulturului, căpetenia supremă a tribului, a voit să se ducă acum câţiva ani în Italia, ca să ceară mâna Lydiei sau s'o răpească la nevoe, dar banditul Wampoo l-a prins pe când se afla la New-York, şi l'a închis în pivniţa unor negustori chinezi, ce ţineau o fumătorie de opium...

Cunoşteam bine toate aceste evenimente, din ciclul de aventuri ale lui Trevor Gex, pe care le_am descris sub titlul **Umbra care ucide.**

— Noi, urmă Thaw, nobilii din jurul Fiului Vulturului, am reuşit să-l scăpăm din mâinile chinezilor şi am jurat să-i aducem pe Fecioara Sfântă, şi să-l răsbunăm, omorînd pe Wampoo. Acesta, ştiind că religia noastră cere ca neapărat Fiul Vulturului să se căsătorească cu Fecioara Sfântă, şi că, pentru găsirea ei, tribul nostru ar plăti oricât, s'a grăbit s'o răpească, pentruca apoi să ne-o vândă. Iată scrisoarea, pe care Fiul Vulturului a primit-o dela Wampoo...

Şi Thaw ne întinse o scrisoare, pe care citirăm oferta lui Wampoo: banditul anunţa pe şeful indienilor Incas, că Lydia se află în mâinile lui, şi că a luat dispoziţiuni ca soţul ei, suedezul Hilmar să fie ucis de Soviete...

Ce clar apărea acum pentru noi planul diabolic al lui Wampoo, şi cursa ce întinsese lui Gex şi lui Hilmar, atrăgându-i în Rusia!

(Va urma).

*) Vezi Umbra care ucide.

Gândiţi-vă

LA FRUMUSEŢE

FRUMUSEŢEA este un lucru prea important ca să fie realizată numai pentru scurt timp. Trebue sa aveţi un plan de progres sugerat de o persoană autorizată si care sa fie executat in mod sistematic. Urmând acasă următoarele tratamente ale Elisabetei Arden vă puteţi face un astfel de plan cu deplină încredere in resultate.

Miss Arden a descoperit tratamente si preparate pentru toate necesitatile pielei. Pentru ca să ţineţi piela tânara si plăcuta D-v trebue să faceţi uz de crema curaţitoare, Tonicul pentru piele si una din faimoasele creme mutritive Elizabeth Arden. Exista semne de oboseala, riduri san trăsături?

Intrebuinţarea Loţiunei Astringente si a Uleiului pentru muşchi va recomforta si nivela pielea. Sunt pori aspri care inlatură farmecul? Aplicarea regulata a Cremei pentru pori va schimba toate acestea si vă va face pielea moale si mătăsoasă.

Cu ajutorul cunoştinţei si experienţei ce vă oferă Miss Arden nu aveţi nici un motiv să nu fiţi decât foarte frumoasa

Pentru ingrijirea zilnica a pielei D-v

CLEANSING CREAM— *CREMA DE CURAŢIT.* Pătrunde in pori, ii degaja de praf si impuritati, lasă pielea moale si atractivă

VENETIAN ORANGE SKIN FOOD — *NUTRIMENTUL DE PIELE VENETIAN ORANGE.* O crema bogata si indispensabila pentru piele la o varsta mijlocie. Ajuta pielea epuizata

ARDENA SKIN TONIC — *TONICUL DE PIELE ARDEN.* Da colorit, recomfortează si albeşte pielea. Faceţi uz cu si după crema de curatit

SPECIAL ASTRINGENT — *ASTRINGENT SPECIAL.* Intăreşte ţesăturile si reface figura

VENETIAN MUSCLE OIL— *ULEIUL VENETIAN PENTRU MUSCHI.* Este un ulei ce pătrunde si stimulează muşchii obosiţi

Cereti Brosura Miss Arden care vă invaţa cum sa va ingrijiti pielea dupa renumita sa metodă

Preparatele Miss Arden sunt de vânzare la Bucureşti: Parfumeria Teatrului, Calea Victoriei 84; Magazinul Universel, Calea Victoriei 11

ELIZABETH ARDEN

691 FIFTH AVENUE NEW YORK

LONDON 25 OLD BOND STREET W1

PARIS BERLIN MADRID ROMA

(Toate drepturile rezervate)

Concursul de frumuseţe al „Realităţii Ilustrate"

Miss România 1931 va fi aleasă şi anul acesta de revista „Realitatea Ilustrată".

Metoda de alegere a fost însă schimbată, pentruca imparţialitatea să fie perfect garantată.

Selecţiunea se va face în felul următor:

*1) Candidatele vor trimite câte o fotografie însoţită de buletinul personal * complètat cu toate datele curente.*

2) După o primă selecţionare 12—15 concurente vor fi chemate la Bucureşti spre a interpreta rolurile distribuite în filmul sonor şi vorbitor „Parada Frumuseţii" — o comedie nostimă, care slujeşte drept pretext pentru prezentarea candidatelor în faţa publicului.

3) Filmul „Parada Frumuseţii" se va proecta în toată ţara şi fiecare spectator îşi va da votul celei pe care o consideră cea mai frumoasă.

4) Candidata care va întruni numărul cel mai mare de voturi, va fi proclamată Miss România 1931 şi se va bucura de toate avantagiile care decurg din decernarea acestui titlu.

In numărul următor vom publica amănunte suplimentare.

CONDIŢIUNI DE PARTICIPARE

Candidatele la concursul de frumuseţe trebuesc să îndeplinească următoarele condiţiuni:

1) Să fie cetăţene române.

2) Să aibe vârsta minimă de 17 ani şi maximum de 25 ani.

3) Să nu fie nici să nu fi fost căsătorită.

4) Să locuiască la părinţi, la rude sau dacă trăesc singure, să aibe o profesiune cinstită şi mijloace de trai onorabile. Pretindem deasemenea o moralitate perfectă.

5) Nu sunt admise la concurs artistele de teatru, cinema şi varieteu şi nici manechinele.

6) Deasemenea nu pot participa candidatele care au luat parte la vreun concurs internaţional din străinătate.

* Buletinul este publicat în suplimentul nostru.

Sinucideri oribile

S'A CONSTATAT că după războiul sinuciderile au devenit mai numeroase. S'a mai observat totodată şi o oarecare originalitate înfiorătoare, în modul de a se curma firul vieţii.

Un ofiţer japonez, spre exemplu, acuzat nu de mult de înţelegere cu inamicul — caz foarte rar în ţara Mikado-ului — s'a sinucis cu un ac gros, de cusut stofele. A ars acest ac în foc, apoi şi l-a împlântat de repetate ori în abdomen.

Anul trecut, tot în Extremul Orient s'a înregistrat un caz şi mai oribil. Acuzat de furt şi escrocherii şi întemniţat, un individ n'a găsit nici o armă în celula lui şi atunci s'a apucat să-şi spintece abdomenul cu unghiile. Oribilul supliciu a durat două zile şi două nopţi, până ce nenorocitul şi-a dat sfârşitul, fără ca medicina să-i mai poată veni în ajutor.

Un măcelar bavarez s'a sinucis lovindu-şi ţeasta cu satârul de tăiat carne. Şi cam pe aceeaş vreme, un comunist englez, fiind arestat, a găsit un piron pe care şi l-a bătut în cap, cu ajutorul unei pietre.

Tot astfel la Viena, vara trecută, un individ s'a omorît, înfigându-şi ace în regiunea inimii, iar un altul s'a bătut cu capul de o lespede, până i-au rămas creerii acolo.

Şi mai atroce a fost sinuciderea unui croitor din Veneţia, acum doi ani. A fost găsit răstignit pe cruce şi s'a constatat că singur săvârşise acest gest, bătându-şi mai întâi cuiul în picioare. A mai avut apoi, puterea de a-şi găuri mâinile şi a le fixa în piroanele dela extremităţile crucei.

Şi când ne gândim că pentru alţii, viaţa e atât de scumpă !...

— io. —

„M. B. & Co." în serie la „Alhambra"

D-na Marietta Rareş *şi d.* Ionel Ţăranu, *în marele succes al teatrului Alhambra,* „M. B. & Co."

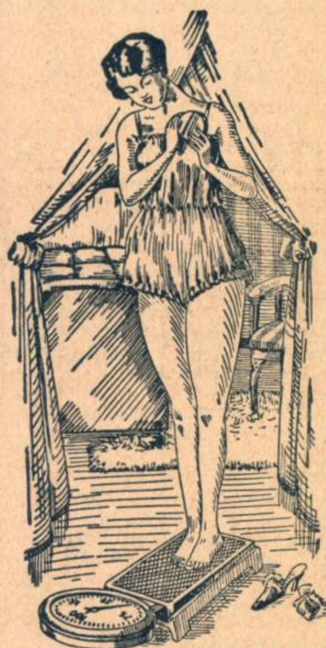

Castelul Reginei Maria Stuart, din Edinburg (Scoţia) care va fi vizitat cu ocazia voiajurilor spre Ţările Nordice, organizate de revista noastră împreună cu Societatea H. A. P. A. G. din Bucureşti, Calea Victoriei No 84.

Se trimit prospecte gratuit la cerere.

Secretul Francezelor
moderne, svelte, sunt pilulele
„JODILLON"
care în doze mici împiedică obezitatea (îngraşarea) iar în doze mai mari produc slăbire.
Preţul unei cutii Lei 150.
Depozitul General p. România:
Farmacia Dr. BIRO, Cluj
Piaţa Unirii 4.

DINŢI ALBI
obţineţi cu
Pasta de dinţi / Apă de gură } Bucol

BOXBERGER KISSINGA
Slăbirea sau **prevenirea**
stratului de grăsime, sigur, fără dureri, comod, chiar la o întrebuinţare mai îndelungată, garantat inofensiv, se obţine prin întrebuinţarea
PILULELOR „KISSINGEN"
din sarea naturală a băilor
KISSINGEN-GERMANIA

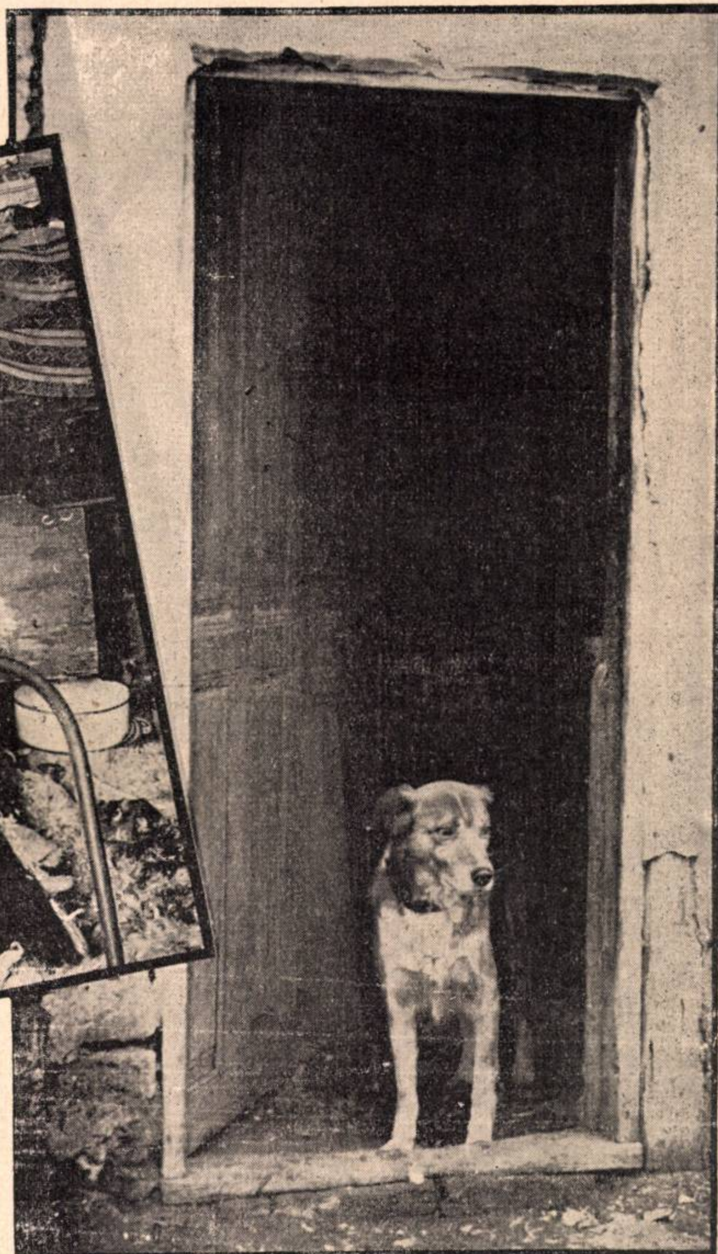

Petrole Hahn
Loţiune igienică suverană contra căderei părului şi a mătreţei.
— Curăţă şi dă părului un aspect lucios şi îl parfumează plăcut.
— Recomandat special pentru coafatul şi ondularea părului.
DE VANZARE PRETUTENDENI
Reprezentanta generala pentru România:
Agence Générale Française en Roumanie
(Ernest Thiriet)
Str. Niculae Filipescu no 12 - BUCUREŞTI

Citiţi „LECTURA"

O victimă a filmului sonor

St. sus: *Nenorocita pe patul de moarte;* Sus: *Câinele pianistei. Din tot aspectul bietului animal, se poate vedea durerea pe care o simte.*

ERAM obicinuiţi să vedem asemenea întâmplări numai în străinătate, în ţările care posedă o industrie cinematografică, acolo unde apariţia nouilor sisteme de lucru a revoluţionat organizaţia, primenind radical atmosfera studioului.

Ne-a fost dat să citim pretutindeni, cum vedetele cele mai apreciate ale filmului mut au dispărut subit de pe firmamentul ecranului, cum altele cu totul necunoscute s'au lansat vertiginos, către culmile gloriei, cum unii s'au îmbogăţit de pe urma reformei, iar alţii au căzut în cea mai neagră mizerie.

Vecinii în faţa casei.

Cei mai năpăstuiţi au fost desigur, bieţii muzicanţi. Apariţia bruscă a filmului sincronizat, care nu mai avea nevoe de nici un alt acompaniament muzical, a aruncat pe drumuri zeci de mii de orchestranţi, fără nici o perspectivă de angajament în alte părţi, unde predomina deasemenea concurenţa aparatelor de radio. Unii s'au apucat de alte meserii, alţii să dea concerte pe străzi, ca să nu moară de foame, iar despre alţii mai bătrâni, cari n'au mai avut puterea să înceapă altceva, au relatat ziarele la timp, la rubrica faptelor diverse.

Tragedia acestor bieţi muzicanţi, deşi înfiorătoare în amănunte, a trecut aproape neobservată în unele ţări. Printre acestea s'a putut număra şi România. Şi a trecut neobservată pentrucă nimeni nu s'a gândit să se intereseze de soarta acestor oameni, să le vină în ajutor, să releve măcar, în cuvinte simţite, jalnica situaţie în care se aflau, la un moment dat.

Cazul pianistei Marcovici, relatat zilele trecute de presa cotidiană, este destul de elocvent.

Cine n'o cunoştea pe pianista Marcovici, pe simpatica bătrână care ştia să acompanieze atât de frumos filmele, chiar atunci când toată *orchestra* se reducea la pianul ei?

Era plătită destul de prost biata pianistă, atât cât să-şi ducă viaţa de azi pe mâine, totuş, rămăsese devotată cinematografului, încă de pe vremea când filmele erau aşa de proaste încât trebuia să intervină măestria orchestrei, ca să le compenseze defectele.

Cinematograful era un copil în faşă pe vremea aceea şi trebuia să aibe concursul cât mai inimos al muzicantului, ca să placă şi să evolueze. Pianista Marcovici a înţeles aceasta şi cu toate că şi-ar fi putut crea ea însăş o situaţie mai bună în altă parte, s'a consacrat creşterii acestui copil. A simţit o bucurie profundă, văzându-l cum evoluiază, cum îşi câştigă amatori din toate părţile, cum începe să pasioneze ca un geniu precoce care promite mult. Şi ea l-a ajutat mereu, i-a dat concursul din toată puterea, mândrindu-se ca o adevărată mamă, măcar că în dosul paravanului obscur, nimeni nu-i înţelegea efortul, meritele, sacrificiile nopţilor pierdute, în aerul îmbâcsit al sălilor.

Şi copilul a evoluat. S'a făcut mare, a început să-şi ia aere de om

Dar pianista Marcovici, a murit aruncată în cea mai neagră mizerie de copilul pe care-l crescuse cu atâta strădanie. Aşa au murit şi vor muri încă mulţi dintre acei cari, vor hrăni invenţiile noi, cu sacrificiul propriei lor situaţii.

J. de S.

Un gen original

IN majoritatea ziarelor americane, apare în ediţia de Duminică o rubrică originală, intitulată: „E adevărat sau nu?".

Robert Ripley, creatorul acestei rubrici, are o redacţie specială, care nu se ocupă decât cu găsirea tuturor întâmplărilor originale, curiozităţilor, lucrurilor necunoscute de marele public, păstrând totdeauna nota strictului adevăr.

Celebritatea lui a răsărit peste noapte. A publicat într'un mare cotidian newyorkez următoarea frază, sub fotografia colonelului Lindbergh:

„Lindy n'a trecut primul Atlanticul în sbor, din America în Europa, ci al 67-lea. Credeţi?".

O asemenea insultă era mai mult decât o crimă de lése-naţiune, căci Lindbergh este idolul americanilor. In jurul acestei aserţiuni a isbucnit un scandal formidabil, dar Ripley a dovedit în Duminica următoare, că primii 66 oameni au trecut Atlanticul în sbor direct din America în Europa... ca echipagiu pe bordul dirijabilului „Zeppelin" cumpărat apoi de guvernul american. („Los Angéles"). Deci prima lui afirmaţie era justă.

Iată un alt exemplu de originalitate în probelemele pe care le pune publicului:

La „Frizeria Ziariştilor" rasul costă 20 lei, iar tunsul 40 lei. Vis-a-vis, la „Frizeria Diplomaţilor", rasul costă 25 lei, pe când tunsul 35 lei. Totalul serviciului la ambele costă 60 lei.

Dar ca să fim economi, ne vom bărbieri la „Ziarişti". Costă 20 lei. Prin urmare am economisit 5 lei. Trecem apoi la tuns la „Diplomaţi" şi plătind 35 lei, realizăm o economie de încă 5 lei. Prin urmare am economisit efectiv, un total de 10 lei.

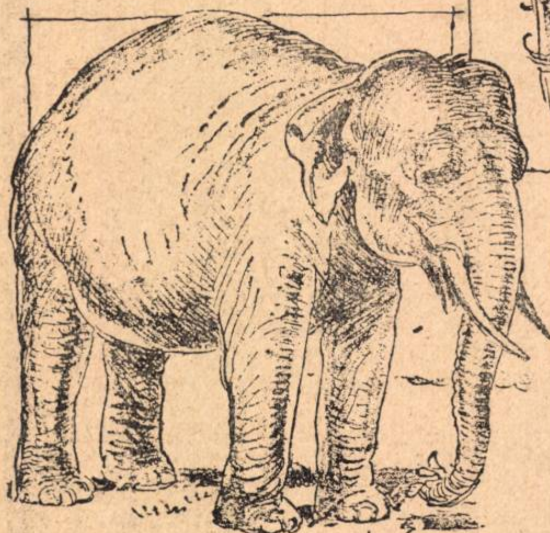
Dar plătind 20+35=55 lei, n'am economisit, decât 5 lei. Unde sunt cinci lei?

Revista noastră va publica începând cu acest număr o rubrică similară celei a lui Ripley în care vor fi tratate curiozităţile şi temele originale, din ţară şi din străinătate.

Prima serie se găseşte în pag. următoare (24).

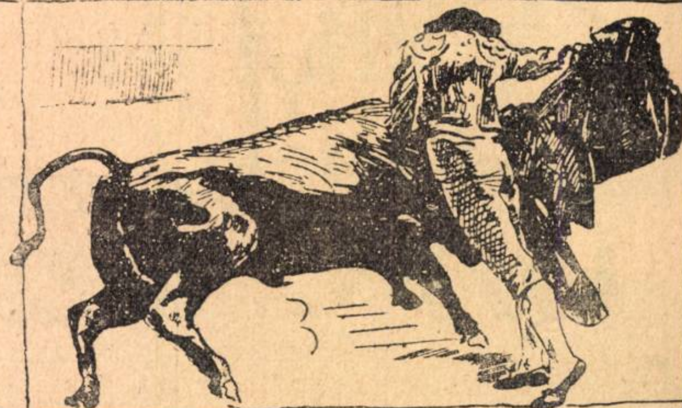
CREDEȚI?

ELEFANȚII N'AU GENUNCHI.

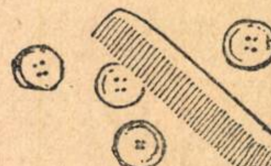
PEDRO LASCURAIN A FOST TIMP DE 40 MINUTE, PREȘEDINTE AL MEXICULUI FEBR. 1913.

TAURUL NU POATE DISTINGE CULORILE IL INTĂRÂTĂ DOAR MIȘCAREA

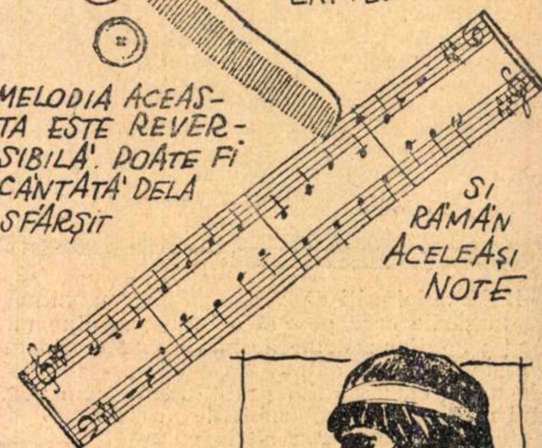

MĂRUL FACE PARTE DIN FAMILIA TRANDAFIRULUI.

NASTURII ȘI PIEPTENII SE FAC DIN LAPTE.

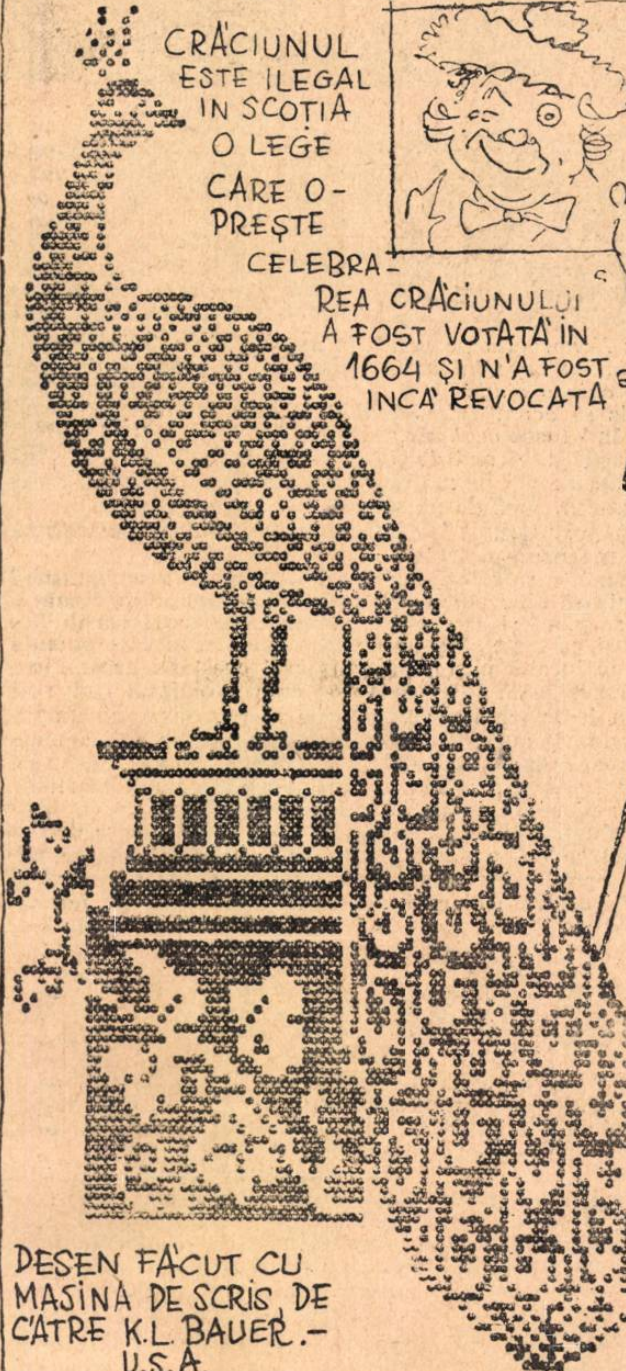
MELODIA ACEASTA ESTE REVERSIBILĂ. POATE FI CÂNTATĂ DELA SFÂRȘIT ȘI RĂMÂN ACELEAȘI NOTE

CRĂCIUNUL ESTE ILEGAL IN SCOȚIA O LEGE CARE OPREȘTE CELEBRAREA CRĂCIUNULUI A FOST VOTATĂ IN 1664 ȘI N'A FOST INCĂ REVOCATĂ

SILVAN DORION CARE A MERS IN TIMP DE 58 ZILE DELA PARIS LA MOSCOVA, CU PICIOROANGELE

INDIENII „VIVAROS" DIN ECUADOR POT SUFLA CU AJUTORUL UNEI ȚEVI SĂGEȚI PRIN ACEST SISTEM LE POT ARUNCA CU EFECT MORTAL PÂNĂ LA 50 MTR

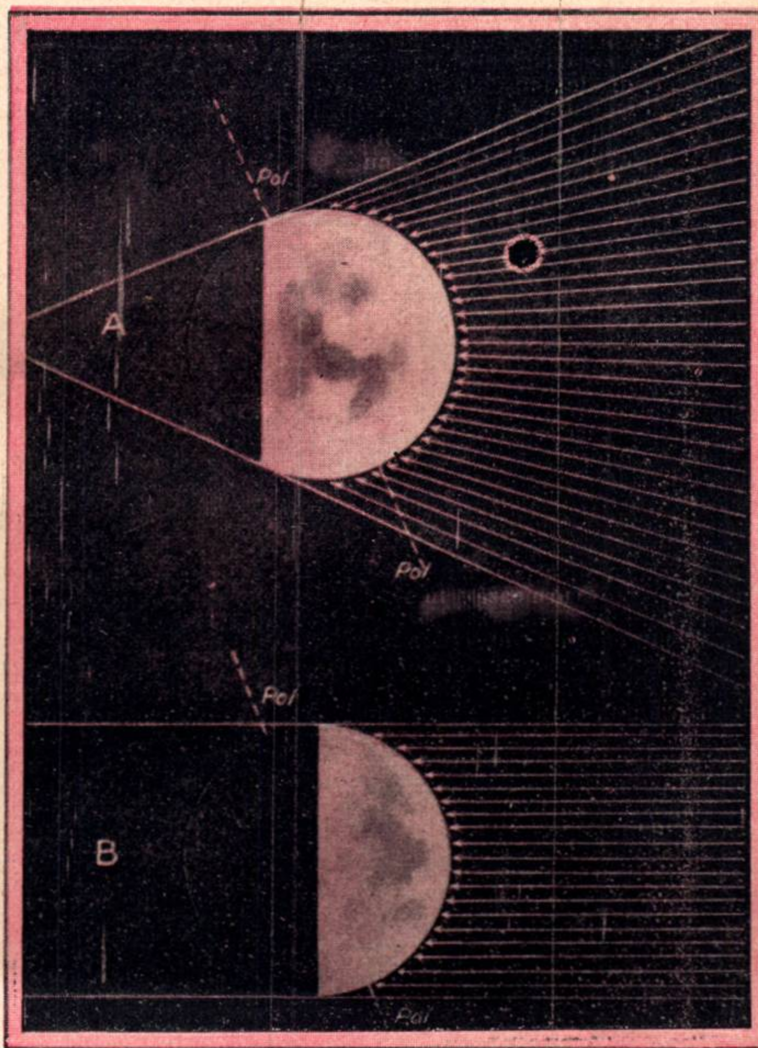
1234567890

SIGILIUL LUI SOLOMON ESTE ORIGINA TUTUROR NUMERELOR NOASTRE.

DESEN FĂCUT CU MAȘINA DE SCRIS DE CĂTRE K.L. BAUER.- U.S.A.

CUM VA FI OMUL VIITORULUI

ASTAZI progresul industriei ne dovedeşte că am făcut bine aşteptând, pentrucă mulţumită maşinilor pe care le-am construit, putem pătrunde şi naviga sub apă ca şi animalele marine, putem străbate aerul mai bine decât liliecii. Iar viitorul ne permite să sperăm, că vom reuşi într'o zi, să egalăm peştii, în domeniul lor acuatic şi să rivalizăm cu vulturul şi cu rândunica, în elementul aerian.

Cât despre gradul de perfecţiune atins de insecte, în raport cu noi certitudinea noastră nu e tot atât de absolută.

Se pare că dintre toate fiinţele, insecta în stadiul cel mai înalt al evoluţiei sale, a realizat o formă superioară de viaţă. Organizaţia sa socială ne-ar putea servi de model, din multe puncte de vedere. Chiar în viaţa sa individuală, a atins o formă, pe care suntem îndreptăţiţi s'o invidiem.

Insecta nu suferă de acea decădere fizică — ce atacă pe om şi pe toate mamiferele, — contra căreia întreaga noastră ştiinţă, n'a putut face nimic: bătrâneţea.

Insectele nu îmbătrânesc. Atingând punctul culminant al desvoltării lor, mor repede, după ce au luat din viaţă tot ce aceasta le putea da şi după ce au asigurat viitorul speciei lor.

Multe din ele nu cunosc acea îmbătrânire lentă, care face pe cei mai bine înzestraţi şi mai puternici dintre noi, să cadă fără speranţă, într'o a doua copilărie, în slăbiciune, în suferinţă, în mizerie fizică şi morală.

In societatea pe care au întemeiat-o, nu devin niciodată guri inutile. Sau dacă aceasta se întâmplă uneori, cum e cu partea bărbătească la albine, situaţia nu dăinueşte mult, căci implacabila lege a rasei îi sacrifică imediat ce au atins culmea puterii şi activităţii lor.

Vom vedea ceva mai târziu, că poate spre acest viitor se îndreaptă societăţile noastre şi că bătrâneţea, — aşa cum se prezintă la vertebrate şi la om, — nu e altceva decât o boală, pe care vom putea s'o tratăm într'o zi ca pe orice altă boală. Dar înainte de a începe acest capitol, trebue să examinăm o altă lature a chestiunei şi după ipotezele pe care le-am pus, să intrăm în domeniul realităţii, întrebându-ne care sunt avantagiile, trase de om din situaţia ce şi-a creeat dela origine şi dece a ales această situaţie şi nu o alta, din atâtea câte i se ofereau.

Ceeace ne frapează de la prima vedere, e faptul că omul apărând pe pământ, mai slab şi mai puţin înarmat decât marile mamifere, nu numai că s'a ridicat deasupra lor, dar s'a menţinut şi a prosperat chiar acolo, unde anumite condiţiuni le-au doborât, exterminându-le, după cum am arătat într'un capitol precedent.

Spre a explica variaţiunile climei în trecut, s'a presupus că în perioadele dela început ale planetei, soarele era mult mai mare şi mai aproape de noi. Atunci, după cum se vede în figura (A) razele sale ar fi luminat ambii Poli deodată, atingând diversele părţi ale globului, după cum arată săgeţile într'o direcţie mai perpendiculară, decât acum, ceiace natural ar fi avut ca rezultat că diversele părţi ale pământului, ar fi primit aceeaş căldură.

In clipa când a descoperit focul, strămoşul nostru a pus bazele civilizaţiei.

Superioritatea sa constă în aceea că în perpetua luptă cu natura, de care am vorbit la început, a fost singura creatură în stare să schimbe natura în avantagiul său, forţând-o să se supună nevoilor sale, pe când celelalte sunt supuse legilor ei, fără să se poată descătuşa! In această eternă luptă, animalele s'au salvat fugind şi ascunzându-se.

Omul însă, *omul singur* a înfruntat duşmanul şi a căutat să priceapă armele de care acesta se servea împotriva lui. Aflându-le, şi-a însuşit parte din ele.

Prima şi cea mai importantă descoperire a fost focul. Aprinderea focului nu e un act prea greu sau supranatural. Se face prin lovirea a două bucăţi de material mineral, sau prin frecarea a două lemne. Mai simplu, se poate obţinea, luând o ramură aprinsă dintr'un arbore lovit de trăznet, sau aprinzând un mănunchi de uscături, la un vulcan în erupţie şi alimentând flacăra cu iarbă uscată şi cu lemne.

Un act ca acela prin care omul a obţinut focul, nu e deasupra capacităţii animalelor superioare. Maimuţa face zilnic lucruri mult mai complicate. Spargerea unei nuci cu ajutorul unei pietre, nu e mai simplă decât producerea unei scântei în aceiaşi piatră.

Apoi şopârla şi ursul, cari îngroapă cadavrele prăzilor lor, spre a le desgropa câteva zile mai târziu, când sunt flămânzi, castorul care clădindu-şi casa, schimbă cursul unui râu, vidra, care organizează un sistem de ventilaţie în locuinţa sa subterană, veveriţa care pune deo-

parte provizii pentru iarnă etc., indică cel puțin tot atâta prevedere și judecată, ca și actul aruncării unei mâini de mușchiu uscat pe foc, când amenință să se stingă. Totuș, nici o altă ființă afară de om, nu s'a gândit să se servească de foc, și se poate spune, că primul om care a avut această idee, a fost unul din cele mai mari genii ale rasei noastre.

Ni-l putem reprezenta pe acest minunat strămoș: un fel de antropoid, purtând încă multe din caracterele animalului, refugiindu-se seara în peștera unde femeile și copiii săi tremură de groaza teribilelor carnivore: ursul, leul, pantera și hiena, cari se învârtesc în jurul lor, putând sări să-i sfâșie în orice clipă.

Dar acest om preistoric a văzut tocmai un râu luminos și arzător, curgând dintr'un munte învecinat, în fața căruia nici cele mai feroce animale nu îndrăsnesc să înainteze și de care însuș el n'a îndrăsnit până atunci să se apropie.

Acest gând a fermentat mult timp în creerul său needucat, închis în craniul masiv și redus, a pus stăpânire pe el, s'a asociat cu alte imagini, cari sunt primele rudimente ale gândului.

Deodată, par'că flacăra care ardea în munte, și-a aruncat lumina în cele mai întunecate adâncimi ale minții sale.

Infricoșat de ceeace se aventurează să facă, dar susținut de o mare speranță, se furișează spre torentul de foc, moaie în el o cracă uscată și când s'a aprins găsește curajul s'o ia cu el.

Invârtind în mână această victorioasă torță, ale cărei scântei sboară în jurul lui, în timp ce se abține să nu urle de groază ca oricare alt om sau animal, se întoarce la peștera sa și-i închide pragul printr'un zid de flăcări, peste care nu va îndrăsni să treacă nici cel mai feroce animal.

Din ziua aceea omul deveni stăpânul lumii și fără să fi primit de la natură mai mult decât i-a dat la naștere, își asigură o superioritate asupra tuturor animalelor, superioritate care crescu mereu, în timp ce fiarele rămâneau pe loc, fără să poată schimba condițiunile existenței lor dupe voință.

Dela acea epocă omul nu-și datorește decât lui însuși cuceririle făcute.

Nu trebue să credem, după cum pe nedrept s'a afirmat, — că inteligența i s'a desvoltat dealungul secolelor. Ne putem da seama de aceasta din cele ce știm din istorie. Marii savanți și cugetători de astăzi, nu sunt mai inteligenți decât Platon, Pythagora sau Archimede și s'ar putea ca acești mari oameni la rândul lor, să nu fi posedat creere mai dotate decât acel al strămoșului nostru, care a descoperit focul.

Nu datorăm deci progresul umanității vre-unui dar al naturii ci numai uzului pe care l-am făcut dela început de această inteligență, pe care o primim odată pentru totdeauna și care a fost îmbogățită de invențiile noastre iar nu de intervenții fizico-chimice, datorite influenței mediului exterior.

Pe de altă parte, animalele au rămas dependente de acea influență care uneori le-a permis să supraviețuiască, iar alte ori le-a adus pieirea. Astfel se întâmplă că la schimbarea climatelor, unele rase de animale sau plante s'au putut menține, câtva timp, datorită modificărilor pe cari li le adusese natura, fără ca raționamentul sau voința lor să intre în această operație. Expuse frigului, pielea unora produce o lână groasă, pe când omul, în aceleași circumstanțe rămânând gol, concepe ideia de a lua dela alții haina, pe care natura nu i-a dat-o, și de a se încălzi la foc.

Tot astfel, în ținuturile unde hrana, abundentă pe vremuri se împuțină, animalele n'au putut decât să emigreze, sau să piară, pe când omului i-a venit ideea de a forța animalele care urmau să-i servească drept hrană, să trăiască lângă el, domesticindu-le, sau plantând sămânță în pământ și străduindu-se să-i producă ceeace-i trebuia. El sili astfel natura să-i procure cele trebuincioase.

Putem urmări dealungul istoriei consecințele acestei stări de lucruri.

De când există pe pământ, rasa noastră, a văzut pierind specii de ființe, în aparență mult mai bine organizate pentru rezistență, decât speciile umane.

Nu sunt decât câteva sute de ani de când puternice mamifere ca mamutul, ursul cavernei, tigrul cu dinții ca pumnalele și aurochul, au dispărut. In timpurile noastre chiar, au loc aceste dispariții și se prevede că vor continua. Marile feline și marile pachiderme devin din zi în zi mai rare.

In acest timp rasa umană progresează, stabilindu-se pe teritoriile abandonate de ceilalți ocupanți ai pământului.

Spre a-și asigura victoria, omul, nu numai că a luat dela natură ceiace aceasta a dat altora și i-a refuzat lui, dar a născocit ceeace natura n'ar fi putut nicicând concepe. Iată un exemplu ales dintre 100 altele:

Spre a se mișca mai repede și mai ușor, omul s'a gândit la roată, pe care natura n'o poate produce.

De fapt, o roată organică făcută din oase și mușchi, e imposibilă pentrucă spre a se putea învârti mereu în jurul axei sale, trebue să fie complet independentă, iar un organ viu, oricare ar fi, are nevoie să fie unit cu motorul și cu vasele sale nutritive: artere, vine, nervi etc. Dacă acestea din urmă ar fi atașate, de roată, nu s'ar putea învârti la infinit cu ea, pentrucă ar trebui să se întindă la infinit. Acest aparat al omului scapă de această necesitate și împreună cu desvoltările sale ulterioare — șuruburi, turbine etc., dovedește o indiscutabilă superioritate asupra creațiilor naturei.

Omul poate deci, la nevoie, să lucreze și fără natură, sau mai curând, o poate modifica în așa grad încât o obligă să-i fie favorabilă, când ea întotdeauna i-a fost indiferentă sau ostilă.

Vom vedea că numai de această rezistență și ingenuitate de a schimba în beneficiul nostru legile naturei, depinde viitorul omenirei.

Putem vedea că natura se străduește zi de zi, spre a ne *relua* puținul pe care ni l-a dat ca și cum ar gelozi voința noastră, de a trăi și a progresa, cu toate obstacolele pe care ni le pune în cale.

(Va urma)

Doriți să aveți un ten frumos?

Obicinuiți-vă cu „Scherk Face Lotion" (apa de față „Scherk").- Ea curăță porii feții și împiedică nașterea oricăror defecte ale tenului.- Intrebuințarea „Scherk Face Lotion" (apa de față „Scherk") este foarte plăcută, deoarece grație puterii ei de pătrundere în pori, vă simțiți înviorați.- Faceți o încercare!

SCHERK
PARIS·LONDON·BERLIN·WIEN·NEW YORK

REPREZENTANȚA GENERALĂ
„Scherk"
BUCUREȘTI·STR LIPSCANI 94
(LUPOAICA)

Scherk
Face
Lotion
(Apa de față „Scherk")

DE VÂNZARE LA FARMACII, DROGHERII ȘI PARFUMERII

Intre teoria relativităţii, muzică şi cinema

Observatorul de pe Mount Wilson.

EINSTEIN, părintele teoriei relativităţii, a părăsit împreună cu soţia sa, bătrâna Europă.

Un transatlantic, i-a condus la

'rof. Einstein cu soţia, pe bordul vasului care i-a transportat în America.

New-York, în cetatea sgârie norior, iar de aci au pornit în California, în mijlocul naturii minunate.

Aci a început Einstein experienţele sale, în legătură cu viteza uminii.

Observatorul său este aşezat pe muntele Wilson, în mijlocul zăpezilor strălucitoare în bătaia razelor soarelui.

Puţin timp după sosirea sa aci, marele savant, a primit următoarea telegramă, dela una din marile case de filme din America:

„Vă oferim suma de 12 milioane de lei, pentru un film pe care intenţionăm să-l turnăm în studiourile noastre. Realizarea nu va dura mai mult de o lună".

Einstein, a răspuns:

„Regret. Dar studiile mele în legătură cu viteza luminii, le consider mult mai importante decât toate bogăţiile din lume."

Iată dar un om care are posibilitatea, ca într'o lună de zile să câştige 12 milioane — bani cari în definitiv i-ar putea folosi pentru o mai mare extindere a studiilor — şi care refuză net.

Se poate ca Einstein să fi refuzat, din pricina oboselii, la care ar fi trebuit să se supună în studio... Sau poate lumina orbitoare a reflectoarelor, i-ar fi amintit, că îl aşteaptă pe Mount Wilson ceva mult mai interesant: studii în legătură cu viteza luminii.

Cert este că pentru clipele când vrea să se reculeagă, Einstein găseşte ceva mai practic decât cinematograful: *muzica.*

Savantul este un mare virtuos al arcuşului.

Intre teoria relativităţii şi viteza luminii, vioara — regina instrumentelor — îşi cântă bucuria şi tristeţea...

METILICUL

Se ştie că băuturile fabricate cu pirt metilic orbesc pe cei cari le eau. Acum câţiva ani am avut şi'n România o afacere senzaţională, de otrăviri de acestea.

Un scoţian, sgârcit ca toţi scoţienii, s'a decis să cumpere, într'o i de sărbătoare, o sticlă de whiky. Destupând-o în faţa unui prieen, — tot un scoţian, desigur, — acesta mirosi băutura, (de dat, nu -ar fi dat şi lui în nici un caz, astel că se mulţumia cu mirosul) şi osti cu o mină de savant:

— Bagă de seamă, dragul meu, whisky-ul este fabricat cu spirt metilic. Ferească Dumnezeu, să nu te otrăveşti...

Cumpărătorul a amuţit întâi. Apoi a pomenit întregul calendar catolic şi anglican, punându-le în strânsă legătură cu negustorul.

A trecut un an. Cei doi scoţieni s'au întâlnit în acelaş loc.

— Mai ţi minte, dragă, sticla de whisky pe care ai cumpărat-o anul trecut? Aceea cu spirt metilic?...

— I-am dat-o fratelui meu s'o bea.

— Păi bine, dar...

— Fi liniştit... e orb de vre-o 8 ani...

Când ai bani şi timp...

WILLIAM LANDON — un mare bogătaş.

Şi nu un bogătaş dintre acei cari şi-au creat singuri averea.

A moştenit-o probabil de la un unchiu sau bunic oarecare, sub forma unor acţiuni, ale căror serie de cupoane, sunt isvor nesfârşit de bani.

Şi ca orice bogătaş, care are cupoane şi timp, William Landon, a trebuit să-şi găsească o ocupaţie.

Şi cum bogătaşii cari îşi caută ocupaţie, trebue să fie neapărat originali, William Landon, a reuşit şi el după modelul uriaşelor „Pacificuri" şi „Pullmann" americane. A hotărît în speţă, să construiască „miniaturi".

Din miile de kilograme ale trenurilor, a scăzut, a scăzut mereu şi a ajuns la 105 kg., formând o garnitură compusă, dintr'o locomotivă respectabilă şi patru vagoane de pasageri.

Miniatura a reuşit atât de bine, încât toate companiile de cale ferată, au început să se intereseze de ea.

A construit şine de fier, tuneluri, poduri.

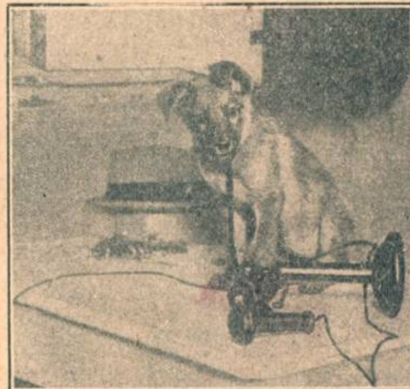
Şi ca un copil poznaş, aleargă prin zare, urmând goana vertiginoasă a trenului pacific.

Isprava unui câine

O INTAMPLARE foarte nostimă a stârnit mare senzaţie, zilele trecute, la New-York.

O telefonistă dela centrală a fost alarmată la un moment dat de apelul unui fir, la al cărui capăt se auziau gemete disperate.

Bănuind că se petrece o crimă şi că gemetele nu puteau veni decât din partea victimei, care nu mai avusese timpul decât să deschidă telefonul, funcţionara se

grăbi să încunoştinţeze cel mai apropiat post de poliţie.

Intr'adevăr, patru poliţişti alergară spre strada şi numărul indicat de telefonistă şi găsind uşile încuiate, nu ezitară să le forţeze şi să pătrundă în casă.

Spectacolul ce li se oferi însă, îi făcu să isbucnească în hohote de râs.

Ce se întâmplase?

In lipsa stăpânilor de acasă, căinele lor sărise pe masă şi în elanul lui răsturnase telefonul, care începuse să sbârnâe.

De frică să nu fie bătut pentru fapta lui, căinele rămăsese pe loc, chelălăind doar cât îl ţinea gura şi implorând probabil iertare, cum fac mai toţi căinii, după ce comit o greşeală, pentru care îşi dau seama că vor fi pedepsiţi.

Şi văicărelile inocentului patruped fuseseră luate de telefonistă drept gemet de om în primejdie.

Intâmplarea, — prin comicul ei, — a fost comentată de toată presa americană, şi ce-a avut de citit biata telefonistă la adresa urechilor ei, a lecuit-o cu siguranţă pentru totdeauna, să mai vină în ajutorul oamenilor în primejdie.

A apărut

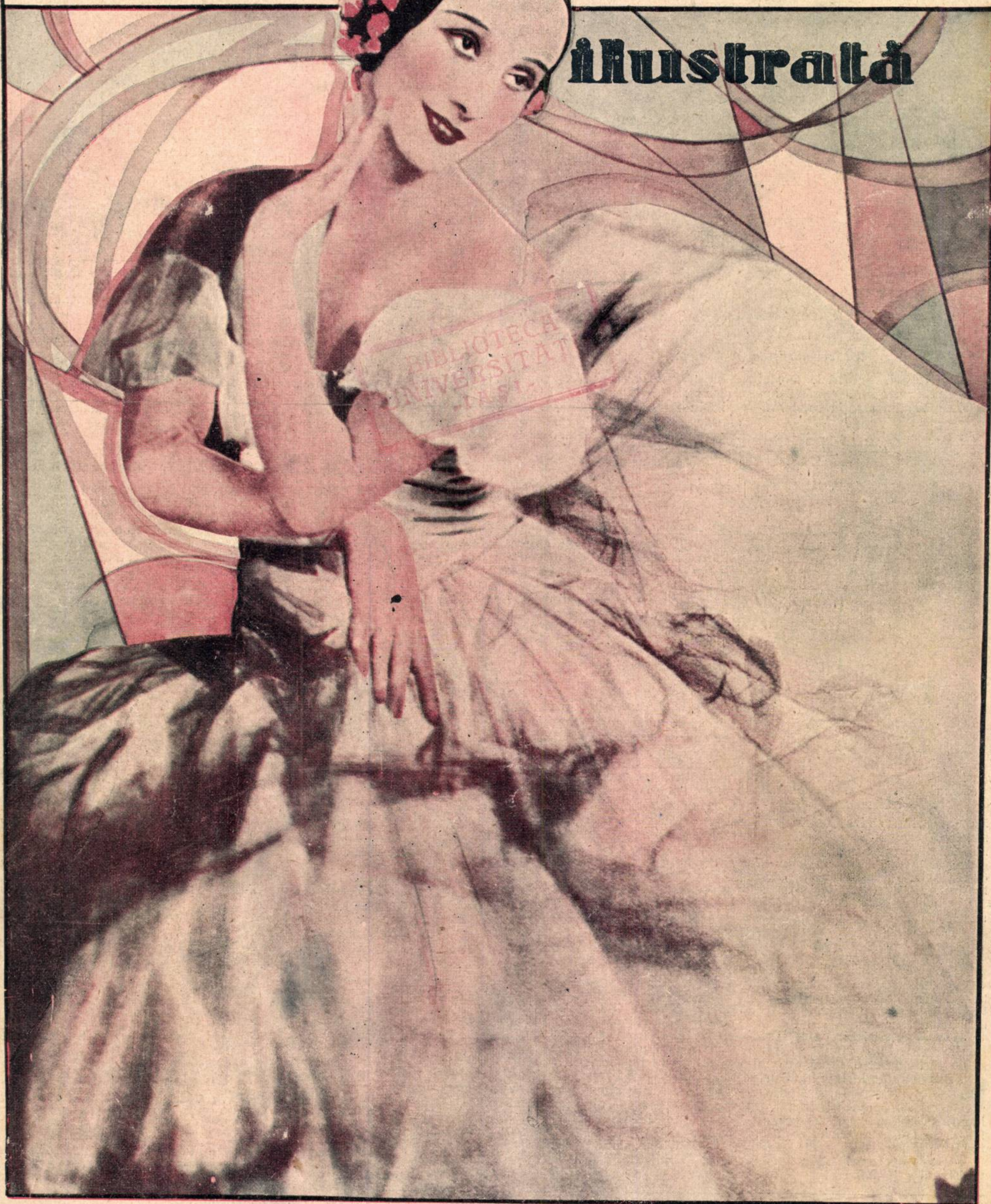
Un elegant volum pe hârtie velină, cu numeroase ilustraţiuni

Preţul 50 lei

De vânzare la principalele librării şi depozitarii de ziare

„REALITATEA ILUSTRATĂ". — *Revistă de mare tiraj.* — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: str. Const. Mille 7—9—11.
Preţul abonamentelor: *Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.*

REALITATEA

Celebra dansatoare **Ana Pavlovna** care a murit de curând la Haga. **„Realitatea Ilustrată"** va începe în numărul viitor, publicarea memoriilor originale ale vestitei artiste

Atelierele „Adeverul". S. A.

ANUL V. — Nr. 212. SUPLIMENT GRATUIT „REALITATEA ZAMBEŞTE“ 19 FEBRUARIE 1931

REALITATEA ilustrată

ANITA PAGE, celebra vedetă a lui M. G. M. vă invită să participaţi la Concursul Internaţional de frumuseţe din Galveston, concurs care de altfel a contribuit şi la lansarea ei

PREŢUL 10 LEI

ASEMĂNARI

INTR'O dimineaţă, după puţine zile dela înscăunarea prezidentului Hoover, un om politic din Philadelphia se îndrepta spre biroul său, când un pieton ce venia spre dânsul îl făcu să se oprească pe loc. După o clipă de surprindere, politicianul nostru se duse ţintă la omul ce venia din sens opus şi-i întinse mâna încântat:

„Ah! Domnul Coolidge". — Exclamă dânsul. — *„Ce plăcere! Ce vă aduce în Philadelphia?".*

Surâzător, dar fără să pară surprins, omul cu pardesiul negru răspunse:

„Imi pare rău că vă răpesc iluzia. Eu nu sunt Coolidge!".

Omul avea dreptate. Nu era decât Charles Hotz, chelner din Philadelphia. Asemănarea lui cu fostul preşedinte al Americei era aşa de perfectă, încât a fost adeseori confundat cu el.

De curând chiar, o firmă cinematografică i-a oferit un rol, pentru a reprezenta într'un film pe fostul preşedinte.

Se spune că şi-a strâns o mică avere din bacşişurile generoase pe cari le-a căpătat, dela persoanele încântate că au fost servite de un fel de „fantomă" a prezidentului Statelor Unite.

Hotz este unul din numeroasele dubluri prezidenţiale. *Lincoln, Roosevelt, Wilson* şi *Harding* au avut fie-care alter-egoul lor. Desigur că şi *Hoover* are dublul lui nedescoperit încă.

Intr'un studiu asupra acestei curioase stări, doctorul *van Bemmelen*, dela universitatea din *Groningen* (Olanda), susţine teoria că aceste dubluri provin din legăturile din sânge. Cu toate că legăturile între familiile celor ce se aseamănă, sunt foarte greu de găsit totuş în multe cazuri de asemănare vizibilă doctorul van Bemmelen a găsit un strămoş comun.

Jos, rândul I : *Care e d. Coolidge ?;* r. II: *Care e Mussolini ?;* r. III : *Care e Rudolf Valentino ?;* dr. r. I: *Care e regele George al Angliei ?;* r. II: *Care e Lloyd George ?;* r. III: *Care e artistul Will Rogers ?*

Un bărbier din New-York, *Frank Valentino*, care se aseamănă perfect cu Mussolini, a jucat de curând într'o comedie, în care personifica pe dictatorul Italiei.

Ducele s'a supărat grozav pe dublul lui şi a protestat. Ne'ntrebăm acum: nu este oare ducele vre-un văr al bărbierului?

„Desigur!" ne-ar răspunde doctorul Bemmelen. Dânsul a calculat, că întorcându-se înapoi cu opt generaţii, un om are 256 strămoşi, iar cu treizeci de generaţii, un milion de strămoşi! Nimic nu împiedică pe doi oameni ce se aseamănă, să aibe tot-odată strămoşi comuni!

Probabil că doctorului Bemmelen nu i-ar fi prea greu să demonstreze, că Sir Henry Whitehead, mare fabricant englez de textile şi regele George al Angliei, sunt legaţi prin legături de familie. Sir Henry seamănă atât de mult cu monarhul englez, încât sosind de curând la New-York, a convins cu greu pe reporteri, că nu este regele Angliei incognito.

Ar fi mai greu, dar nu imposibil, de stabilit legături de sânge între judecătorul S. H. King, din Tulsa (St.-Unite) şi Lloyd George, omul de stat englez.

Nu de mult, judecătorul american a apărut la un festival din Tulsa, costumat în regele petrolului, aşa cum îl arată fotografia noastră.

El a trimis această fotografie lui Lloyd George, care a râs mult văzând-o.

Alt caz greu de explicat, ar fi înrudirea între raposatul Rudolf Valentino şi Tibor Mindszenty, un tânăr actor vienez. Tânărul Tibor a produs multe bătăi de inimă printre locuitoarele Hollywood-ului, care l-au luat drept Rudy reînviat.

Ar putea exista însă legături de rudenie între artistul Will Rogers şi conducătorul secţiei de publicitate al unei case New-Yorkeze, Charles Hoyt.

Pentru a susţine teoria sa, profesorul olandez a luat o fotografi a lui *Gene Tunney*, şampionul c box cunoscut, şi pictându-i ple mari şi un costum din secolul a nouăsprezecelea, l'a schimbat p Tunney într'un perfect *Ludwi van Beethoven!*

O perucă, o pălărie cu trei co ţuri, o uniformă şi de-odată o f tografie a lui *Henry Ford* a fo transformată într'un portret al l *Frederic cel Mare!*

Ce spuneţi însă de asemănare dintre *Winston Churchill*, om politic englez, şi împăratul roma *Titus?* Un bust al lui Titus, expu la British Museum, seamănă a de mult cu Churchill încât s'ar pu tea crede că politicianul a poza pentru el.

Un negustor de delicatese, u dentist şi un coşar, erau dubluri fostului Kaiser Wilhelm al Germa niei.

Este de-asemenea foarte cuno cut cazul tinerei femei Anastasi Ceaikowsky care susţine că es marea ducesă Anastasia Nicolae na, fiica ţarului Nicolae al Rusie

Anastasia Ceaikowsky a fo scoasă dintr'un canal, de către p liţia berlineză, după o încerca de sinucidere.

Cu toate asigurările sovietelo că întreaga familie a ţarului a fo asasinată, doamna Ceaikowsk susţinea totuş că dânsa s'a put salva.

Mulţi dintre cei care au văzut-o au fost convinşi că ea este într' devăr marea ducesă. Alţii, tot at de numeroşi, spuneau că este n mai o impostoare şi o aventurier Marele duce Alexandru, care es un spiritist convins, crede că sp ritul marei ducese Anastasia a g sit un refugiu în străina misterio să, aşa de mult asemănătoare m rei ducese defuncte.

Asemenea ghicitori pasionant vor intriga atât timp cât natura v persista să fabrice în duble exen plare feţele oamenilor.

FRED DOMINIC

LOBEL & LINDEMAN
CAL. VICTORIEI 45
MOBILE
LAMPI
CADOURI
PENTRU 1931
Preţuri de sacrificiu
CAMERE COMPLECTE
28.500 · 45.000 · 50.000
EXECUTĂM COMENZI FABRICĂ PROPRIE

Citiţi
„LECTURA"
Floarea

CAZUL SANNOX

DE SIR ARTHUR CONAN DOYLE

LEGĂTURILE lui Douglas Stone cu Lady Sannox, erau cunoscute în tot orașul și comentate atât în cercurile mondene, în care ea era una din aparițiile cele mai elegante, cât și în cele științifice, care îl numărau pe doctor printre somitățile metropolei britanice.

Deaceea a stârnit o senzație extraordinară știrea — dealtfel confirmată — ca lady Sannox s'a retras pentru totdeauna într'o mânăstire.

Dar s'a aflat ceva mai mult: celebrul chirurg Stone, omul cu nervii de oțel a fost găsit de servitorul său, într'o dimineață, așezat pe un scaun în fața patului, cu ambele brațe vârâte în aceeaș mânecă a hainei și cu un zâmbet de descreerat, de iresponsabil, fluturându-i pe față. Medicul era nebun, cu mințile pierdute definitiv.

Aceste întâmplări erau senzaționale, chiar pentru firile cele mai indiferente, pe care nu le interesează nici un fel de scandal.

Douglas Stone era născut în zodia celebrității și era par'că predestinat pentru gloria pe care și-o cucerise. Era tot atât de bine cunoscut ca ofițer, explorator, jurist sau inginer, ca și în specialitatea medicală pe care și-o alesese: chirurgia.

Niciodată nu se putea bănui ceeace plănuește. Și nimeni nu putea să-și îndeplinească planurile cu atâta exactitate. Sângele lui rece, diagnosticul și privirea lui ageră, n'aveau pereche ; și astăzi se mai comentează, între foștii lui colegi și pacienți, energia, curagiul și încrederea pe care o avea în sine.

Venitul său era cotat ca al treilea cel mai mare în Londra; totuș cheltuelile pe care le făcea erau mai mari, totdeauna, căci doctorul era sclavul sensibilității sale.

Dar de-odată îl cuprinse o dragoste nebună pentru lady Sannox: o singură convorbine, două priviri înflăcărate și câteva cuvinte șoptite, l-au aprins.

Ea era cea mai frumoasă femee din Londra. Pentru el cel puțin, era unica. Dar pentru ea, el nu era unicul, căci femeii cu ochii de flacări îi plăcea variația.

— „Trebue să mergeți cu mine"...

Lordul Sannox era un om tăcut, retras, care număra abia 36 ani, dar arăta mai bătrân cu douăzeci; un bărbat cu buze subțiri și pleoape grele, care iubia grădinăritul și un cămin liniștit. Inainte vreme, pasiunea sa fusese teatrul și avusese chiar unul închiriat în Londra, în care întreținea o trupă.

Acolo a cunoscut el pe miss Marion Dawson, căreia i-a oferit mâna, rangul și averea sa. Dar dela căsătorie a pierdut orice atracție pentru teatru și acum unica distracție a lui era să-și petreacă orele cu lopata și stropitoarea în mână, în mijlocul orhideelor și crisantemelor sale.

Cunoștea oare viața pe care o ducea soția sa și o permitea printr'o tăcere complice? Ori era un prost îmbrobodit?

Această întrebare era viu discutată în cluburi și în saloanele mondene. Dar când Douglas Stone deveni alesul lady-ei Sannox, lordul trebui s'o afle; aceasta părea un lucru neîndoios. Căci pentru Stone nu exista discreție, secrete; era prea încrezut și totodată prea impulsiv în acțiunile lui.

Scandalul devenise public. O societate științifică îl avertiză că dacă afacerea continuă, va fi nevoită să-i șteargă numele din lista membrilor de onoare și să-l excludă din comitetul al cărui vicepreședinte era.

Prietenii îl conjurară să se gândească la renumele-i profesional. Dar el nu luă în seamă nici un avertisment, niciun sfat. O vizita în fiecare seară și plecau în automobilul lui. Nu-și mai dădeau nici măcar osteneala de-a tăinui legătura lor.

O noapte posomorîtă și vijelioasă. Plouă și vântul răbufnește prin cămin. Douglas Stone stă în biroul său, în fața focului. Paharul de vin de Porto aruncă reflexe rubinii, în bătaia flăcărilor, pe măsuța de malachit.

Doctorul își anunțase pentru seara aceea vizita la lady Sannox; orele erau opt și jumătate. Tocmai voia să sune servitorul, pentru a-i da ordin să-i aducă mașina, când auzi clopotul dela intrare și apoi pași pe culoar.

— „Un domn dorește să vă vorbească", anunță servitorul.

— „Un pacient?"

— „Cred mai curând că vrea să vă cheme la o vizită, Sir".

— „E prea târziu!" strigă supărat doctorul. „Nu mai ies nicăeri".

Servitorul îi prezentă pe o tavă de aur, o carte de vizită: Hamil Ali, Smirna.

— „Hm, un turc, nu?"

— „Da, Sir. Trebue să vină de foarte departe.

...servitorul îl găsi hohotind.

Este extrem de agitat".

— „A picat rău, căci mi-am dat seara. Am o consfătuire, dar îl poţi totuş introduce, Fim. Vreau să vorbesc cu el, să văd ce vrea.

Servitorul conduse în cameră pe un bărbat mărunţel, slăbuţ. Spinarea îi era încovoiată şi-şi întindea faţa înainte, aşa cum fac miopii, când stau de vorbă cu cineva. Culoarea pielei sale era închisă, iar părul şi barba negre. Ţinea în mână un turban de muselin roşu, cu dungi albe.

— „Bună seara, domnul meu", spuse Douglas Stone, după ce servitorul se îndepărtă. „Cred că vorbiţi limba engleză ?"

— „Da, Sir, deşi nu atât de curent. Sunt din Asia mică".

— „După câte mi s'a spus, doriţi să merg cu dv. la un pacient".

— „Da, domnule, trebue să mergeţi la mine acasă căci soţia mea, este în pericol"...

— „Pentru astă seară este prea târziu.

Fără a mai rosti vre-un cuvânt, turcul scoase o cutiuţă de piele, din care deşertă pe masă un număr oarecare de monede de aur.

— „Aci sunt o sută de lire sterline", spuse el, „şi vă asigur că nu va dura nici o oră. Automobilul meu aşteaptă".

Douglas Stone se uită la ceas. Dacă era vorba de o oră, mai avea tot timpul să viziteze şi pe lady Sannox. Şi apoi onorariul care i se oferia era destul de important, pentru a lăsa să-i scape ocazia.

— „Despre ce este vorba în definitiv?" întrebă el.

— „O, cazul e tragic, foarte dureros. Aţi auzit despre pumnalele lui Almohades?".

— „Nu".

— „Ştiţi, sunt nişte pumnale originale, cu lama de o formă curioasă, prevăzute şi cu dinţi de ferestrău. Eu sunt negustor de antichităţi şi am venit din Smyrna la Londra, în interes de afaceri. Săptămâna viitoare mă înapoiez acasă. Printre mărfurile pe care le-am adus se afla şi un asemenea pumnal, care..."

Lady Sannox

— „Imi permiteţi vă rog să vă atrag atenţiunea că mai am o întâlnire astă seară, spuse doctorul. V'aş ruga să rezumaţi cazul la amănuntele strict necesare".

— „Dar este de cea mai mare importanţă, să vă povestesc totul. Soţia mea a căzut leşinată chiar în camera în care sunt depozitate aceste mărfuri şi în cădere şi-a rănit buza inferioară, tocmai în acest pumnal blestemat".

— „Inţeleg acum", spuse Douglas Stone ridicându-se, „voiţi să bandajez eu rana".

— „Nu, nu, este mult mai grav".

— „Cum asta?".

— „Aceste pumnale sunt otrăvite".

— „Otrăvite?".

— „Da... şi nici Orientul, nici ştiinţa occidentală n'a putut descoperi un antidot care să anihileze efectele distrugătoare ale otrăvii cu care sunt impregnate".

— „Ce simptome prezintă otrăvirea?".

— „Somn adânc şi moartea peste treizeci de ore".

— „Bine, dar dacă nu mai există nici o scăpare, pentruce-mi plăteşti acest onorar regesc?".

— Medicamentele nu mai pot vindeca rana. Singură intervenţia bisturiului poate fi eficace. Otrava se răspândeşte foarte încet şi rămâne ore întregi în locul unde s'a produs tăietura".

— „Poate s'ar fi putut spăla rana".

— „E prea mică, prea mortală, ca o muşcătură de şarpe".

— „Atunci înseamnă că trebue tăiată".

— „Exact. Tatăl meu obicinuia să spună: „Dacă-ţi produci această rană la deget taie-l imediat. Gândiţi-vă, însă, unde şi-a provocat soţia mea... Oh, e'ngrozitor".

— Pare să fie singurul mijloc de scăpare", răspunse Douglas Stone. „Mai bine să piardă buza, decât viaţa".

— Aveţi dreptate, Sir. Trebue să indurăm cu resemnare totul, căci aşa a hotărât destinul".

Medicul îşi luă trusa, un rulou de faşă şi gutapercă. Trebuiau să plece imediat.

— „Voiţi să luaţi un păhărel de vin, înainte de eşim în frig? întrebă el pe vizitator, în timp ce-şi desbrăca haina de casă. Turcul protestă şi ridică mâinile, ca pentru a se apăra:

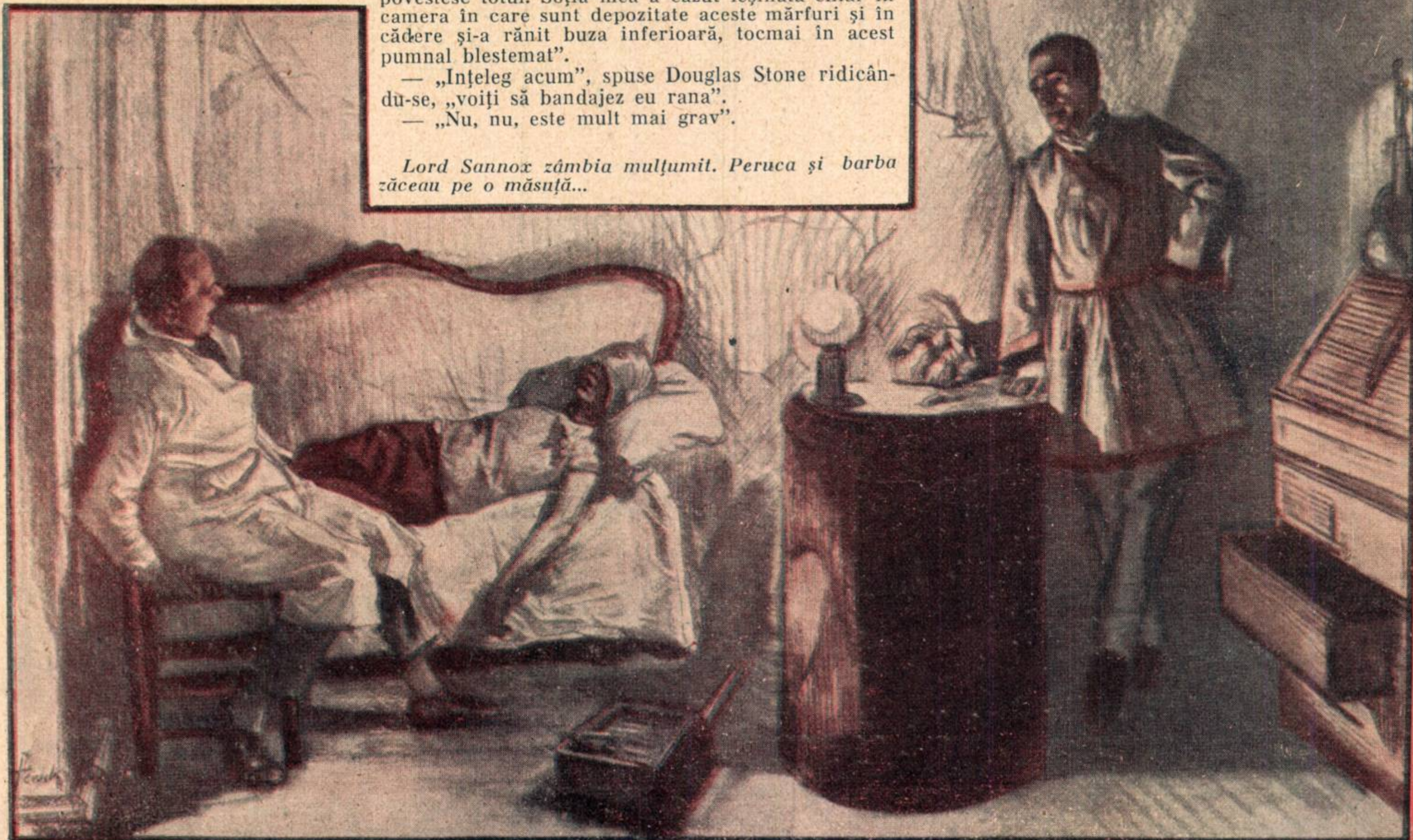
— „Uitaţi, se vede, că sunt mahomedan, un credincios adept al Profetului! Aţi băgat tocmai acum o sticluţă verde în buzunar. Ce este în ea?".

— „Cloroform".

— „Şi acesta ne este interzis. N'avem voe să atingem nici un fel de alcool".

— „Dar nu-o voi putea opera fără narcotic !"

(Continuare în pag. 6-a)

Lord Sannox zâmbia mulţumit. Peruca şi barba zăceau pe o măsuţă...

OAMENI îngropați de vii.

IN ANGLIA s'a constituit o societate foarte ciudată: *Societatea pentru interzicerea înmormântării premature!*

Această asociație are sediul la Londra și cu ajutorul guvernului travailist, speră să treacă prin Parlamentul britanic o lege, care să răspundă scopului urmărit de multă vreme de ei.

Sir Thomas Horder, medic atașat pe lângă persoana Prințului de Galles și unul dintre doctorii cari au îngrijit pe regele George V în timpul boalei sale recente, sprijină legea propusă și recunoaște împreună cu societatea de mai sus *că mai multe sute de persoane care sunt îngropate, revin la viață în mormânt!* Or, cea mai simplă imaginație, își poate închipui groaza sguduitoare, ce cuprinde desigur pe cel care își revine în simțiri, la 4 metri sub pământ, într'un cosciug!

O RECLAMĂ LUGUBRĂ

De aceea, sunt lăudabile sforțările acestei curioase societăți, a cărei existență se bazează pe numeroase fapte concludente. Astfel, vă amintiți desigur cazul lui Clément Passal, un fost pușcăriaș francez ,cunoscut de publicul parisian sub numele de marchizul de Champaubert. El scrisese o carte, și plănuise să se lase îngropat de viu, ajutat de mai mulți prieteni în scopul de a atrage atenția asupra operei sale prin această publicitate fără precedent.

Passal își săpă singur groapa, și instală în ea un tub, prin care trebuia să-i vină aerul, ca să poată respira în sicriu.

In acest timp ajutorii săi urmau să înștiințeze presa parisiană că o societate secretă îl îngropase de viu, din răsbunare și, totodată, să ceară o anchetă urgentă.

Passal obținu publicitatea pe care o dorise, dar nu putu să profite de ea.

Intr'adevăr, înșelându-se în calculele sale, instalația fu rău făcută, iar aerul nu pătrunse suficient în coșciugul său. El a înțeles desigur cu groază, în sicriul în care fusese îngropat, că moartea va sosi înaintea salvatorilor. El fu găsit în sicriu, mort, într'o poziție ce arăta disperarea îngropatului de viu.

Când s'a aflat această întâmplare, publicul a fost puternic impresionat. S'a înțeles atunci, importanța și necesitatea unei legi contra inhumării prea devreme.

D. Maxwell Johnson, secretarul societății de care vorbim, susține că numeroși dintre așa zișii „morți", sunt conștienți de tot ceeace se petrece în jurul lor, înainte de a fi coborîți în pământ: condoleanțele, funerariile, ceremonia religioasă... Dar paralizia îi împiedecă să facă vre-un semn, sau să vorbească, pentru a pune capăt ceremoniei funebre și a face cunoscută adevărata lor stare.

Societatea pentru interzicerea înmormântării premature, a fost fondată în 1896, de către un englez, William Tebb, și un american, colonelul Erward Perry Vollum, fost președinte al corpului medical al armatei Statelor Unite. Această societate des-

Sus : *Clement Passal, alias marchizul de Champaubert, în viață și jos: cum a fost găsit în sicriu, la deshumare.*

Jos : *D-na Anna Carter Lee.*

Stânga : *Invenția contelui Karnice-Karnicky permite celui îngropat de viu, ca printr'un dispozitiv electric, să dea semne de viață.*

făşură cu mult zel o activitate mondială, şi colecţionează cazurile ce o interesează. Până azi, ea a semnalat 149 cazuri autentice de persoane care au fost înmormântate şi au revenit apoi la viaţă.

Aceste cazuri vor fi prezentate Parlamentului, pentru a provoca votarea legei dorite.

O MOARTĂ INVIE IN SICRIU!

Cel mai înfiorător caz este al d-nei Catherina Boger, din Morrison. Un an după căsătorie, în 1897, ea căzu bolnavă şi „muri". Doctorul James Willard, medicul casei, constată decesul, şi d-na Boger fu înmormântată. Dar după câtva timp, o rudă declarând că „defuncta" suferia ades de crize letargice, d. Boger fu cuprins de îndoeli şi dispuse să se deschidă mormântul.

Soţia sa fusese îngropată de vie! Trupul ei a fost găsit întors cu faţa în jos, rochia sfâşiată, şi „moarta" avea muşcături adânci la mâini şi braţe, de unde se putea deduce disperarea femeei, în clipa când şi-a descoperit groaznica nenorocire.

Acum câţiva ani, o fată tânără, de 18 ani, d-ra Labigand, din Beaume, a fost şi ea luată drept moartă. Dar pe când era transportată dela biserică spre cimitir, se auziră sgomote repetate în sicriu! „Moarta" fu îndată scoasă din coşciug: era vie.

D-ra Labingand, care s'a măritat mai târziu, declara că a avut cunoştinţă de tot ce i s'a întâmplat după „moarte" şi că a numărat chiar cuiele cu care a fost bătut capacul coşciugului său!

DOUI PRELAŢI INVIAZĂ DIN MORŢI

Un alt caz care a suscitat un interes mai mare în Europa, în 1896, este al lui Nicephorus Glycas, episcopul din Lesbos, al cărui deces, la vârsta de 80 de ani, fusese constatat de medici.

După ritualul bisericii greceşti, trupul episcopului fu expus timp de o săptămână în marea biserică dela Methymni, iar călugării îl veghiază zi şi noapte. Dar într'o noapte, călugării s'au îngrozit, văzând pe episcop ridicându-se de pe catafalc şi întrebându-i ce rost are această ceremonie...

Cardinalul Donnet, fost membru al senatului francez, era şi el să fie îngropat de viu. El predica într'o zi, într'o biserică, dar deodată se prăbuşi la pământ. Un doctor îi constată moartea. Inaltul prelat a declarat mai târziu, că şi-a dat perfect seama, când a fost pus în coşciug, şi că a auzit corul cântând „De Profundis". El reuşi însă să scoată un ţipăt, şi astfel a fost salvat. Cardinalul povesti el însuş senatului aventura sa, cerând o revizuire a legii înhumării.

O MOARTĂ FUGE CU IUBITUL EI!...

Un alt caz de înmormântare înainte de vreme, a avut loc în Franţa, pe vremea Imperiului. Cazul s'a terminat în chip romantic, printr'o fugă în America şi un proces senzaţional. D-ra Victoria Lefourcade, dintr'o nobilă şi bogată familie, fusese măritată, contra voinţei ei, de către părinţii săi, cu un bancher, Renelle. După câţiva ani de certuri, petrecuţi lângă soţul său, Victorina muri şi fu înmormântată în micul cimitir din satul său natal. Or, înainte de căsătoria sa, ea iubise pe un gazetar sărac, Julien Bossuet. Aflând despre moartea ei, acesta dori să aibă o buclă din părul celei pe care o iubise. La miezul nopţii, romanticul gazetar se duse la cimitir, deschise mormântul, apoi sicriul, şi se pregătia să tae o suviţă din părul moartei, când moarta se mişcă şi deschise ochii!

Plecară împreună în America!

După 20 de ani, crezând că figura ex-defunctei se schimbase destul, se întoarseră în Franţa. Dar ea fu recunoscută, şi soţul său îi intentă un proces răsunător. Totuş, având în vedere lunga despărţire şi aceste împrejurări extraordinare, Curtea respinse cererea soţului.

RACHEL A FOST UCISĂ

Când marea tragediană franceză Rachel, muri la Paris, doctorii cari o îmbălsămau începură această operaţie, când ea se deşteptă brusc din cauza durerilor. Rachel nu a mai trăit apoi decât 10 ore, după grelele dureri ce-i cauzaseră cei ce începură prematur să-o îmbălsămeze.

In biserica din St. Giles, (Londra), unde se află rămăşiţele pământeşti ale poetului Johan Milton, se poate vedea o marmură care aminteşte o uimitoare reîntoarcere la viaţă. O femee, anume Constanţa Whitney fusese înmormântată cu inele de valoare în degete. Dascălul, care observase bijuteriile moartei, se hotărî să i le fure, după înmormântare. Dar în clipa când deschise sicriul, femeea îşi reveni în simţiri. Dascălul urlă de groază, crezând că vede o fantomă şi leşină. Când, mai târziu, femeea muri în realitate, urmaşii săi puseră să se graveze pe acea marmoră de pe mormântul ei, întâmplarea aceasta.

In America, Anna Carter Lee, dupăce fu declarată moartă, a fost descoperită peste câteva zile, vie, în cavoul familiei, unde o rudă a auzit un foarte slab şi îngrozit: „Ajutor!... Ajutor!..." După doi ani dela salvarea ei, „moarta" deveni mama generalului Robert Lee...

INVENŢIA UNUI RUS

Reforma pe care societatea în chestiune vrea s'o aducă legii, este următoarea: obligativitatea absolută, pentru un medic, de a cerceta îndelung, un corp, înainte de a declara moartea şi de a semna autorizaţia de înmormântare. Căci după legea engleză actuală, jumătate din cele 1000 de decese săptămânale, nu sunt verificate de medici. Intr'adevăr, în cele mai multe cazuri medicul anunţă numai că pacientul va muri, cu câteva ceasuri înaintea morţii. Şi s'a calculat că cel puţin 50 de persoane pe săptămână, dintre cele ce mor în Anglia, riscă în mod serios să fie înmormântate de vii.

Din nefericire, doctorii nu sunt de acord, asupra probei morţii. Singura dovadă veritabilă, declară medicii societăţii, este descompunerea corpului, şi ei ar vrea să convingă pe toată lumea, că un mort nu trebue înmormântat, decât atunci când începe să se descompună.

Un nobil rus, contele Karnice-Karnicki a inventat un aparat, care permite să se afle îndată reîntoarcerea la viaţă a unui mort îngropat.

Când sicriul este coborât în pământ, un tub va lega sicriul de un cilindru de fer din afară. Cea mai mică mişcare a trupului din coşciug, deplasează capacul acestui cilindru, şi dă astfel aer şi lumină sicriului. In acelaş timp, o sonerie deasupra mormântului, va suna timp de o oră, şi un drapel va semnala accidentul. Acest aparat poate fi perfecţionat, punând de pildă în mâna persoanei înmormântate, o pară electrică, ce va pune în mişcare tot mecanismul de mai sus. Alţii au propus chiar o instalaţie telefonică!... *Seve*

CAZUL SANNOX

(Urmare din pag. 4-a)

— „Ah, copilării... nu va simţi nimic. Somnul adânc, — primul efect al otrăvii, — s'a produs de-acum şi afară de aceasta, i-am mai dat şi opiu. Veniţi, domnule, automobilul aşteaptă.

***

Cu toate că Londra i era perfect cunoscută, Douglas Stone nu putea stabili în care anume cartier se aflau. Automobilul se opri în faţa unei case cu aspectul posomorât. O femee cu o lumânare în mână, deschise uşa grea.

— „Cum îi merge?" întrebă negustorul. „A vorbit ceva?".

— „Nu, Sir, zace încă în somnul adânc, în care aţi lăsat-o".

Porniră după bătrână, care le lumina calea. Curios, nici covoare nici pături nu acoperiau podelele şi păianjenii îşi ţesuseră peste tot pânzele. Paşii lor răsunau cu ecouri sonore, în liniştea mormântală a casei. Insfârşit, pătrunseră într'o cameră orientală. Câteva mescioare mici, cu tăvi de metal, lulele şi pipe curioase, iar pe pereţi, câteva arme neobişnuite ca formă.

Incăperea era luminată de-o singură lămpiţă. Doctorul puse mâna pe ea şi se apropie de-un divan într'un colţ al camerei. Acolo dormia o femee îmbrăcată turceşte, cu obrazul acoperit de tradiţionalul iaşmac, vălul turcoaicelor. Partea de jos a obrazului era descoperită şi doctorul putu constata o tăetură strâmbă, dedesubtul buzei inferioare.

— „Scuzaţi, vă rog, că a rămas cu iaşmacul pe obraz, dar cred că vă sunt necunoscute obiceiurile femeilor noastre".

Doctorul nu dădu atenţie spuselor străinului. In faţa lui n'avea o femee, ci un caz.

— „Nu văd nici un simptom", zise el. Am putea amâna operaţia".

Omul ridică disperat din mâini:

— „Oh, domnule, domnule, eu ştiu precis că otrava este ucigătoare şi că numai o operaţie o poate salva!"

Stone ezita încă. Dar dacă turcul avea dreptate şi femeea muria? Orientul este doar plin de otrăvuri, din care multe necunoscute ştiinţei moderne. N'ar fi fost atunci responsabil de moartea ei?

— „Şi mă asiguraţi din propria dv. experienţă, că o operaţie este absolut necesară?"

— „Vă jur pe tot ce am mai sfânt!!"

— „Faţa va rămânea îngrozitor de desfigurată".

— „Desigur că gura nu va mai invita în nici un caz la sărutări".

La această frază brutală, Stone se întoarse brusc. Dar n'avea acum timp să discute sau să se certe pe tema aceasta. Işi luă trusa, o deschise şi trase lampa mai aproape. Doi ochi negri luciau prin vălul des. Pupilele abia puteau fi observate.

— „I-aţi dat foarte mult opiu".

— „Da... o doză mai măricică..."

— „Doamna nu e complet inconştientă".

— „Toate bune... dar... n'aţi voi să puneţi mai bine bisturiul în acţiune?"

Doctorul apucă bine buza şi cu două trăsături repezi, tăie din ea o bucată în formă de V.

Cu un ţipăt înăbuşit, de groază, de oroare, femeea se ridică brusc. Voalul căzu: *doctorul Stone cunoştea această faţă...*

Cu toată desfigurarea oribilă a obrazului, cu toată distrugerea buzei, cu tot valul de sânge care ţâşnia din ea, doctorul recunoscu femeea, „cazul" pe care-l tratase înainte cu un minut.

Camera se învârtia în jurul lui. El văzu ca în vis, că barba şi părul turcului zăceau pe o măsuţă şi pe lordul Sannox, sprijinindu-se de perete, cu un zâmbet amabil pe buze. Ţipetele femeii încetaseră; capul ei desfigurat recăzuse pe perne.

Douglas Stone şedea încă nemişcat. Lord Sannox continua să surâdă mulţumit...

— „Operaţia era într'adevăr foarte necesară pentru Marion", spuse el, „dar nu în domeniul fizic, ci în cel moral... înţelegi d-ta, în cel moral!"...

Douglas Stone nu mai auzia nimic. El juca între degete ciucurii unui covor.

— „Am vrut de multă vreme să dau o pildă", vorbi mai departe lordul Sannox. „Scrisorica d-tale de Joi, a căzut întâmplător în mâna mea. O am de-altfel la mine. Rana nu fusese de-altfel făcută, decât cu inelul meu cu sigiliu.

Douglas Stone mai agita încă ciucurii covorului.

— „Prin urmare ai fost punctual la întâlnire", observă ironic lordul.

Si atunci Douglas Stone începu să râdă... să râdă lung... şi mult... să râdă în hohote sacadate. Infiorătoare...

Lordul deveni brusc serios. Trăsăturile sale vădiau oarecum teamă. El părăsi camera în vârful picioarelor.

— „Aştepţi până când se va trezi doamna", spuse el bătrânei care aştepta afară. Apoi eşi în stradă şi spuse şofeurului său:

— „John, vei conduce mai întâi pe doctor acasă. Dar cred că va trebui să-i ajuţi să coboare scările. Şi să spui servitorului său, că starea lui se datoreşte faptului că a fost foarte impresionat de „cazul" la care a fost chemat".

— „Foarte bine, Sir".

— „Apoi vei conduce pe lady Sannox acasă".

— „Şi domnia-voastă, Sir?"

— „O, Doamne... adresa mea pentru lunile viitoare, este la Veneţia, Hotel di Roma, unde rog să mi se trimită toată corespondenţa. Şi Stevens să aibe grijă de seră şi să trimită crisantemele roşii la expoziţie; asupra acestui punct aştept negreşit ştiri"...

Traducere de NORIM

TELEFON Nr. 381-82
Frizeria I. BEER, Moşilor 53
ONDULAŢIUNI, TUNS, MANICURE,

INDISCUTABIL PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

Ana Pavlowa

Ana Pavlova, celebra dansatoare rusă, era o mare prietenă a animalelor. Iat-o mai sus în ultima-i fotografie cu câinele-i favorit, Roxy.

„O terre ne pèse pas sur elle
„Elle a si peu pesé sur toi"

Acestea sunt cuvintele care-au fost întipărite pe mormântul Anei Pavlovna.

Cât adevăr conțin ele.

Niciunul dintre muritori, nu a fost mai îndurător, mai bun cu pământul, decât Ana Pavlovna. Abia de-l atingea cu vârful picioarelor. Aveai impresia că îi este milă de el: prea îl calcă toți ceilalți în picioare!

Pentru Pavlovna, dansul apărea ca singură rațiune a vieții. Ea însăși, a mărturisit-o odată, spunând:

— „Nici nu mi-aş fi putut închipui altă viață decât aceea de dansatoare. Mă vedeam — încă de mic copil — pe o scenă mare, şi sute de priviri ațintite asupra mea. Tuturor voiam să le arăt frumusețea mişcărilor ritmice, să le cânt poema trupului şi apoi să cad, copleşită, având mulțumirea creației, mulțumirea succesului".

Iată pentru ce toată viața ei a fost un dans. A trăit şi a murit dansând.

A muncit enorm. Fugia de petreceri, de lumină, de viață, pentru a studia, pentru a se perfecționa cât mai mult.

* * *

S'a născut în Februarie 1888 la Petrograd. Tatăl ei, a murit curând după naşterea ei. Mica Pavlovna avea pe atunci doi ani.

Rămasă singură cu mama ei, a împărțit cu aceasta neplăcerile sărăciei. Locuiau amândouă o cameră mică pe o stradă retrasă a Petrogradului. Mama ei, se străduia din răsputeri să agonisească hrana zilnică.

Avea 8 ani, şi-şi simția deacum vocația pentru dans. Se ruga de mama ei, să-i dea voe să urmeze cursurile unei şcoli de balet.

Doi ani în şir, Pavlovna a studiat singură.

Locuia pe atunci la nişte rude, a căror casă era afară din oraş. Erau oameni foarte bogați şi primeau foarte multe vizite.

O astfel de societate ar fi făcut desigur o deosebită impresie asupra oricărei alte fetițe.

Pe Nurra, o interesau însă prea puțin galoanele ofițerilor şi fracurile invitaților.

Ea se retrăgea şi dansa. Era mulțumită. Inima ei, cu bătăile accelerate de vâltoarea mişcării, era fericită.

Se ducea departe pe câmp, la malul apei. Decorul îl formau munții înalți, apa, natura... Scena era luminată de razele lunii şi ale soarelui... Muzica simfonică era executată de corul păsărilor... Trandafirii erau figuranți.

Niciodată n'a mai dansat atât de frumos ca atunci. Nicăeri nu s'a simțit atât de fericită ca acolo, în mijlocul naturii.

De atunci, datează prietenia ei cu lebedele.

De atunci, inspirația acelor magnifice creațiuni ritmice, intitulate: „Agonia lebedei".

S'a văzut atunci, că pe lângă poeme în versuri şi proză, pe lângă poemele simfonice, există o poemă a trupului, a grației, a distincției...

Pavlovna a fost creatoarea ei.

* * *

Când a împlinit zece ani a fost primită la academie. Era fericită. A început o viață grea, de muncă şi silință.

Pavlovna era însă neobosită.

Disciplina cea mai strictă trebuia respectată. Lucra şaisprezece ore pe zi. Anna Pavlovna se distingea din ce în ce mai mult prin arta şi grația ei desăvârşită.

Sus: Ana Pavlova într'o scenă de balet, la teatrul imperial din Petrograd; dr.: Ana Pavlowa pe catafalc.

Incet, încet, geniul ritmic al Pavlovnei se cizelă. Anturajul o aprecia din ce în ce mai mult.

Debutul public a fost ca și o consacrare.

A dansat atunci, pe scena unui teatru mare, „Fiica Faraonului".

A pus atâta pasiune în dans, încât la sfârșit, oboseala ei era extrem de impresionantă. A trebuit să se așeze pe cușca sufleurului să se odihnească.

Succesul a fost imens.

Arta ei, grația ei desăvârșită în mișcări, gesturi și atitudini, supleţea, farmecul ei, i-au cucerit admiratori și renume, întâi în Rusia, apoi în lumea întreagă.

Incă înainte de războí și-a părăsit patria, organizând numeroase turnee în mai multe centre europene. A obținut succes pretutindeni. „Agonia Lebedei" a fost una din creațiile ei cele mai admirate.

Era de-o bunătate extraordinară. Impărțea banii la săraci. Ar fi vrut să facă mult bine, numai bine.

Ana Pavlovna și-a consacrat toată viața, dansului. Iată de ce, nu găsim în existența ei eternele povești de iubire nenorocită — caracteristice artiștilor mari.

A iubit o singură dată în viață. Normal. Fără patimă clocotitoare, fără socoteli de intrigantă.

A iubit sincer. Ca și cum n'ar fi fost artistă. El — Dandié, era un funcționar la Senat.

Abia acum zece ani s'au căsătorit. Căci Pavlovna a ținut să nu-și schimbe numele care i-a dăruit celebritatea.

A călătorit mult.

A fost acum doi ani în Australia. Doria să cunoască dansul indigenilor.

Aceștia au dansat dinaintea ei. Când au terminat, li s'a spus:

— Ați fost admirați de cea mai mare dansatoare a timpului.

La care indigenii au răspuns:

— Oricât de frumos ar dansa ea, tot mai bine dansăm noi.

Pentru la toamnă obținuse un important angajament în America.

Organizase în acest scop un turneu de adio în Europa.

Soarta crudă, a vrut ca acest turneu de adio, să fie bunul rămas etern, pe care Ana Pavlovna să și-l ia lumei.

* * *

In cursul turneului s'a îmbolnăvit. Presimțea moartea. Vorbia cu soțul și impresarul ei... le spunea:

— De ce mă amăgiți ? Spuneți-mi adevărul... spuneți-mi că voi muri...

La Cannes a dansat cu temperatură de 38 grade. A plecat. A fost în tren la catastrofa de cale ferată dela Dijon. Emoția i-a agravat boala.

La Haga căzu la pat.

Când impresarul i-a adus noile costume, ea i-a spus:

— E totul de prisos, Nu mai am nevoe de ele. Mai bine se dăruiau banii săracilor.

Au urmat trei zile grele. Zile chinuitoare. Zile de agonie.

Agonia lebedei...

Sinistră coincidență... Ana Pavlovna își dădea sufletul, executând în delir mișcările celei mai celebre dintre creațiile sale...

A deschis ochii mari, și-a privit soțul, impresarul...

A murit...

Lebăda s'a stins...

Sicriul ei a fost expus două zile la biserica rusească din Londra. Pe jumătate a fost acoperit cu drapelul imperial rus iar la capătâiul ei, s'a depus un buchet imens de liliac...

Floarea favorită...

Sute de refugiați ruși au defilat dinaintea catafalcului.

Au venit femei... multe femei.

Trupul ei a fost ars... Ar fi fost păcat ca pământul să înghită cel mai divin dintre trupurile care-au apărut vreodată pe scenă.

Limbile de foc, au mistuit poema... I. G.

Ana Pavlovna a scris acum câțiva ani, o nuvelă, a cărei eroină este chiar ea. Nuvela este scrisă la persoana treia și abia mai târziu s'a stabilit că de fapt, în ea se găsește o autobiografie.

In numărul viitor, vom publica această nuvelă, — un document prețios, care ascunde lucruri inedite din viața enigmatică a Pavlovnei.

Nervoșii mor curând!

Ați remarcat din când în când la dv. unui din semnele următoare de apropiată epuizare a nervilor?

Ușoară excitare, indispoziție, tremurarea membrelor, neliniște, bătăi de inimă, amețeli, frică, insomnie, visuri terburătoare, insensibilitatea anumitor regiuni din corp, sperieturi, încordare supranaturală survenite prin contraziceri, sgomot, mirosuri, cereri după mijloace turbulente, după tutun, alcool, ceai cafea, clipiri din ochi sau a „juca în fața ochilor", îngrijorări, pofta, absențele creerului sau imposibilitatea de a vorbi, dorinți curioase sau tensiuni. Dacă unul sau mai multe din aceste semnesse remarcă în acelaș timp la dv., atunci sunt

Nervii dvs., serios slăbiți și au nevoe de a fi întăriți.

Nu neglijați, căci astfel ar putea surveni serioase deteriorări o potenței dvs. intelectuale, aiureală și inconștiență, precum și complecta demoralizare după care în mod firesc, vine moartea.

Indiferent de unde ar proveni slăbirea nervilor dvs. vă invit să-mi scriți. Sunt cu plăcere la dispoziția dvs. de a vă

explica gratis și fără cheltueli de porto

o metodă simplă, care vă va procura o surpriză plăcută. Probabil că ați cheltuit mulți bani pentru diferite mijloace și în cazul cel mai bun ați obținut o ameliorare trecătoare. Vă asigur că cunosc metoda cea indicată, **spre a se preîntâmpina slăbirea nervilor.** Această metodă are efect asupra dispoziției, a dorinței de viață, a energiei și a puterei de muncă și nu numai unul mi-a scris că se simte ca nou născut după aceea. **Aceasta confirmă și certificete medicale.** Vă costă doar o carte poștală. Vă remit o carte instructivă

absolut gratuit

Dacă nu puteți scri imediat, atunci păstrați acest anunciu.

Ernst Pasternack, Berlin, SO.,

Michaelkirchplatz 13

Abt. 390.

Telegrama din Paris de la Compagnie Fonciere et Financiere d'Occident

Vreți să uitați de criză, vreți să nu aveți grija zilei de mâine, vreți să fiți alt om ? Cumpărați o Obligațiune cu lozuri garantate de statul francez. Cu 650 lei se angajează un Titlu care poate da un câștig de 6.500.000 lei. Adresați-vă la Bancrefuna Str. Praga 6, București.

Nu există frumusețe fără fard!

Impresia unui obraz fără culoare este rece ca marmora. Numai culoarea face obrazul mai înviorător. Deaceea întrebuințați „Khasana superb crème". Această cremă de frumusețe de culoare portocalie (nu este cosmetic) se împrăștie — pe fiecare obraz în mod diferit — imediat după o ușoară fricțiune pe fața Dvs. devenind de un roz sclipitor fin și delicat așa cum se potrivește mai bine persoanei Dvs.

Aceeaș influența o are numai „Khasana superb roșu de buze". El dă gurii Dvs. o răcoare plăcută de tinerețe și sănătate, el nuanțează buzele Dvs. suficient nici prea mult nici prea puțin.

Khasana superb crème și roșu de buze sunt rezistente apei, vântului și sărutatului și totuși nu poate nimeni recunoaște întrebuințarea lor. Numai cu săpun poate fi îndepărtată culoarea lor.

KHASANA SUPERB

KHASANA Super-rouge de buze Lei 70.- in tub rotativ elegant cu dublu conținut Lei 110.- cu creion de rezervă lei 70.- Superb rouge de obraz în ambalaj forma borcan lei 70.- Parfumuri Khasana și mijloace de înfrumusețare Khasana au renume mondial

Faceți încă azi o încercare cu un pachet mic Khasana Souperb rouge de buze (lei 26) și rouge de obraz.

De găsit pretutindeni!

Indicăm cu plăcere depozitari

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London

Depozitul G-ral pentru România: „Gea"-Krayer, Timișoara

INDISCUTABIL PÂINEA **HERDAN** E CEA MAI BUNĂ

Un MISTER DESVĂLUIT după 2 ANI

DE CE S'A CĂSĂTORIT LINDBERGH FĂRĂ CEREMONII

Stânga : Casa ambasadorului Sta lor Unite în Mexic, d. Morrow, unde locuesc soții Lindbergh.
Jos : Colonelul Charles Lindbergh și soția sa în costume de aviație.

ASUPRA *căsătoriei precipitate a lui Lindbergh, care a fost anunțată prin ziare pur și simplu, fără nici o ceremonie, a planat un mister. Abia azi, după aproape doi ani, acest mister a fost desvăluit publicului și a stârnit senzație în toate cercurile lumii.*

Publicăm aci evenimentele petrecute pe vremea aceea și despre care nici un ziar n'a știut până în ultimul timp, nimic...

O SCRISOARE DE AMENINȚARE

Constance Morrow, primise în după amiaza aceea patru scrisori, dintre care una făcu să-i înghețe sângele în vine...

„Citește aceste rânduri și păstrează tăcerea... Nu pronunța nimănui, un cuvânt... te avertizăm că prin orice gest imprudent îți atragi condamnarea la moarte..."

Așa grăia primul pasaj din misiva misterioasă, pe care i-o adusese factorul. Constance n'avu timpul să continue, căci un grup gălăgios de colege, în frunte cu Florence May, cea mai bună prietenă a ei, se apropie și o invită la o partidă de golf.

Constance Morrow lăsă să-i alunece scrisoarea în sacul de golf, și pentrucă nu-și putea refuza colegele, se angajă într'o partidă, cercând să-și facă ea singură curaj...

Orologiul colegiului „Milton Academy", lăsă să răsune prelung în amurgul serii, opt bătăi sacadate. Roua începuse să acopere cu un strat de licurici parcul și peluzele colegiului. Ferestrele se luminară una câte una și curtea rămase pustie.

Retrasă în camera ei, Constance Morrow, desfăcu din nou scrisoarea, cu mâini tremurătoare de emoție:

„Citește aceste rânduri și păstrează tăcerea..."

Era o seară de Aprilie, în 1929. Scena se petrecea în interiorul vestitului „Milton Academy", colegiul cel mai distins din America. Constance Morrow, studentă, de cincisprezece ani, era fiica lui Diwight W. Morrow, ambasadorul Statelor Unite în Mexico și sora Annei Morrow, care urma să devină peste puțin timp soția celebrului aviator Charles A. Lindbergh, proclamat erou național în urma traversării Atlanticului.

De câteva zile, Constance trăia într'o continuă emoție; înconjurată și invidiată de toate colegele pentru soarta ei de-a se înrudi cu acela pe care-l visau un milion de femei, hărțuită de gazetari, felicitată de profesoare, ea nu aștepta decât telegrama care s'o cheme la Englewood, unde urma să aibe loc ceremonia senzațională.

Scrisori primia în fiecare zi, dela necunoscuți cari cereau relații asupra apropiatului eveniment, dela gazete, dela rude etc., dar nici una nu avusese un conținut atât de bizar, atât de amenințător...

Ambasadorul Morrow; st.: Constance Morrow.

Palidă ca un cadavru, înfricoșată, biata fată termină de citit strania misivă, scrisă neglijent cu creionul și se prăbuși într'un fotoliu. Nu știa ce să creadă? Era într'adevăr ea, cea vizată de avertismentul brutal și înfiorător?... Adresa era clară și destul de elocventă...

CINCIZECI DE MII DOLARI SAU MOARTEA

Aceasta era concluzia autorului necunoscut al acestei scrisori. Constance Morrow trebuia să obțină dela tatăl ei 50.000 de dolari, pe care să-i predea apoi șantagistului, urmând întocmai indicațiile din scrisoare. In caz contrariu, ea va avea soarta acelor Dorothy Arnold, Alice Corbett și Frances St. John Smith, tinere fete din aristocrație, care dispăruseră misterios, una câte una, pentrucă nu știuseră să păstreze secretul...

Numele celor trei victime dansau haotic în creerul bietei fete, care nu știa ce decizie trebuie să ia. Frances St. John fusese una dintre colegele sale și fotografia ei mai era încă în hallul colegiului trecută în rândurile elevelor premiate. Dispăruse în Ianuarie 1928, în ziua de 13 și faptul stârnise senzație în toată presa, fără însă ca cineva să-i poată veni în ajutor.

Constance, se ridică, făcu câțiva pași prin odae, apoi luă o decizie eroică: va vorbi...

Un minut mai târziu, se afla în cabinetul directoarei, căreia îi arătă scrisoarea fatală.

Aceasta, citi cu atenție scrisoarea. Telefonă apoi avocatului, luând măsuri drastice ca nimic să nu transpire în presă și în public în primul rând pentru ușurința cercetărilor și în al doilea rând, pentru prestigiul colegiului.

Singur departamentul poliției din Milton fu sesizat de afacere.

Cazul fiind destul de important prin întâmplările precedente, însuș șeful poliției, James R. Travers se decise să facă demersurile necesare pentru punerea fetei în siguranță.

Polițistul ceru mai întâi scrisoarea și procedă la un examen minuțios al conținutului, ajungând la concluzia că nu e vorba de un mistificator, ci de niște indivizi deciși să-și înfăptuiască amenințarea. Iată copia exactă a acestei scrisori :

„Citește aceste rânduri și păstrează tăcerea. Nu pronunța nimănui un cuvânt; te avertizăm că prin acest gest imprudent îți atragi condamnarea la moarte... Tatăl d-tale are bani destui. Vei face deci, cele ce-ți spunem, altfel te paște nenorocirea. Nu uita că eleva Smith a primit exact aceeaș scrisoare și din cauză că n'a respectat-o, ai văzut prea bine ce i s'a întâmplat. Tot astfel, Corbett și Arnold, au dispărut fără urme, deși erau vecinic înconjurate de poliție. Nu există deci altă scăpare decât să-i scrii imediat tatălui d-tale să-ți trimeată 50.000 dolari în bancnote de 5-10-20-50-100-1000 dolari, prin „Morgan et Co.". Spune tatălui d-tale să nu încerce nici o urmărire și să se execute prompt, căci altfel într'o zi neașteptată, vei ieși în oraș pentru ultima oară. Distruge apoi această scrisoare. Peste câteva zile vei primi alta, în care-ți vom da indicații cum va trebui să procedezi cu predarea banilor...

„Dacă te execuți întocmai îți garantăm că nu ți se va întâmpla nimic".

O MAMĂ TERORIZATĂ

Când, în somptuoasa locuință de la Englewood (New-Jersey) d-na Morrow fu pusă în curent cu afacerea, o îngrijorare disperată o cuprinse. Pe deopatre lumea o felicita pentru fericita partidă pe care o făcea cealaltă fiică a sa, Anne; ziarele relevau minut cu minut preparativele căsătoriei, iar pe de alta, poliția din Milton îi dădea instrucțiuni să nu șoptească nimănui despre șantajul proiectat la colegiu. Lindbergh fu pus în curent cu toată afacerea, dar spre marea lui desnădejde nu putu să facă nici un demers, deoarece era urmărit la fiece pas de o armată întreagă de reporteri și de curioși.

Polițistul Travers luă decizia să pună o altă fată în rolul Constancei iar pe d-șoara Morrow s'o ducă într'un loc necunoscut. Era însă o misiune foarte grea, deoarece Constance Morrow nu se putea deplasa o secundă din Colegiu, unde veniau mereu s'o caute, s'o iscodească, fel de fel de ziariști, asupra datei exacte a căsătoriei lui Lindbergh, pe care toată lumea o aștepta cu înfrigurare.

Intre timp Constance primise a doua scrisoare. Criminalul era sigur că fata nu vorbise nimănui.

După indicațiile acestei scrisori, Constance urma să părăsească colegiul Sâmbătă 18 Mai, la ora 7.10 seara și să ia drumul spre Milton Lower Mills prin Center Street, Randolph Avenue și Brook Roand.

Ajunsă la Lower Mills, trebuia să treacă podul de peste Neponset River, iar de partea cealaltă a râului să ia autobuzul pentru Mahapan Square. De-acolo un alt autobus avea s'o transporte la Hyde Park, apoi un al treilea, până la Dedham Center și însfârșit un al patrulea până la Westwood, unde trebuia s'o ia pe jos pe Grove Street, numărând felinarele. La al șaselea se va opri și va arunca pachetul cu bancnote pe deasupra zidului de piatră care bordează strada...

Scrisoarea indica între altele, ora precisă la care Constance avea să arunce pachetul...

Lucru curios însă; zidul pe deasupra căruia trebuia să se arunce banii aparținea domeniilor „Dunroving", proprietatea generalului Clarence R. Edwards, unul dintre eroii marelui războî, care în nici un caz nu putea fi amestecat în afacerea aceea de șantaj... Pentruce acest loc?... Pentruçe această cursă în zigzag, în nopte ?....

SUBSTITUIREA

Vineri 17 Mai, la mijlocul nopții, câteva mașini închise se înșiruiseră în fața colegiului. Faruri mici, ușile închise și nici o mișcare în interiorul lor.

La ora douăsprezece fix, învăluită până peste ochi în mantoul ei de blană, Constance Morrow părăsia camera, unde rămânea înlocuitoarea sa, o colegă mai săracă dar foarte distinsă, care primise să joace rolul în aventura ce urma să să se desfășoare a doua zi. Automobilul se puse în mișcare și abia atunci, Constance putu să distingă în fața ei, lângă șofeur, un bărbat armat până 'n dinți. Celelalte mașini formară un cortegiu înainte și după ea; fiecare era prevăzut cu câte două-trei revolvere-mitralieră. In mijlocul acestei escorte, ca o adevărată prințesă de sânge regal Constance Morrow luă drumul spre Englewod; era salvată...

A doua zi, la ora fixată, tot drumul dintre Milton Academy și Westwood era presărat cu detectivi, în timp ce o casă izolată din fața zidului Dunroving, fusese ocupată de polițiști armați. De-acolo se putea observa foarte bine toată scena de vis-a-vis.

Locțiitoarea Constancei, cu fața mascată de gulerul mantoului, părăsi colegiul, strângând în mână plicul care nu conținea altceva decât hârtii fără nici o valoare.

Nimeni nu s'ar fi îndoit că eleva care părăsia în seara aceea colegiul, cu pași grăbiți, nu era alta decât viitoarea cumnată a colonelului Lindbergh. Și nimeni n'ar fi putut bănui că trecătorii pacinici înșiruiți de-alungul drumului până la Dunroving, erau agenți secreți ai poliției. Mii de dolari ar fi dat ziarele să fi fost puse în curent cu această senzațională afacere...

Locțiitoarea se conformă întocmai ghidului. Schimbă autobuzele la intersecțiile indicate și ajunse în fața felinarului cu No. 6 din Grove Street. Cu inima strânsă de emoție și teamă deși se știa în siguranță, tânăra fată se opri o clipă și aruncă plicul fals în dosul zidului de piatră... Va isbucni oare, un foc de revolver în urma ei ? Va fi străpunsă de lama unui stilet ieșit din obscuritate ?...

Nu. Nimic extraordinar nu se petrecu. In dosul zidului era tăcere de mormânt... Nici mai târziu și nici a doua zi nu se prezentă nimeni să ridice pachetul...

UN SBOR SURPRINZĂTOR

Ziarele anunțau în ziua aceea : „Colonelul Lindbergh și-a luat sborul azi, la orele patru după masă; însoțit de logodnica sa Anna, de mama acesteia și de celelalte două surori ale ei, Elisabeth și *Constance*, spre North Haven. reședința de vară a familiei Morrow".

Lindbergh găsise o singură soluție, ca să vină în ajutorul Constancei; să o transporte pe o cale sigură, la 300 mile departe de pericol, în insula aceea unde străinii cu greu reușiau să parvină vreodată.

Era inutil ca poliția să mai supravegheze zidurile „Dunroving", din clipa când toată lumea știa să adevărata Constance sburase cu „Lindy".

Aviatorul însă se înșelase în prezumțiunile sale. Mai înainte de a ajunge la destinație insula era blocată de ziariști și de curioși veniți fie pe bărci-automobile fie cu hidroavioane, întrucât se bănuia că aici va avea loc ceremonia nupțială. Când ajunse aici, abia își dădu seama că pericolul era și mai mare. In mulțimea aceea de gazetari, curioși și reporteri fotografici, criminalul se putea ascunde foarte ușor.

Intr'adevăr, chiar a doua zi, poliția insulei arestă în pădurea din jurul vilei Morrow, un individ suspect, un mexican care pretindea să fi venit spre a supune lui Lindbergh o invenție care putea să-l intereseze. Era prima arestare efectuată pe insulă în timp de 200 de ani. Negăsindu-se probe de culpabilitate, mexicanul fu pus în libertate. Vila Morrow era însă pustie. Colonelul dispăruse subit, împreună cu toți acei pe cari îi adusese.

EXPLICAȚIA UNEI CĂSĂTORII PRECIPITATE

Lindbergh amerīză mai întâi la Hempstead Harbour, apoi la Sandy Pont și la Manhasset Bay...

Mulțimea curioșilor îi urmăria peste tot.

Desnădăjduit aviatorul, care se întâlnise între timp cu ambasadorul Morrow, se reîntoarse la Englewood, în New-Jersey. Străzile și împrejurimile gemeau și aici de lume, hotărîtă să nu se depărteze până nu va lămuri misterul acestei manevre aeriene și până nu-l va vedea căsătorit pe idolul ei.

Toate sforțările autorităților de a răspândi lumea, fură zadarnice. Abia atunci își dădu Lindbergh seama că tot pericolul era el. El era acela care atrăgea pretutindeni publicul, în mijlocul căruia se putea ascunde criminalul.

Decizia fu luată în câteva minute. Și Luni 27 Mai 1929, pe la ora cinci după masă, un comunicat laconic anunța presei din lumea întreagă că Miss Anne Morrow se căsătorise cu colonelul Lindbergh și că tânăra pereche plecase în călătorie de nuntă.

A fost cea mai mare decepție a secolului pentru poporul acela, care aștepta cu înfrigurare, căsătoria regală a eroului său.

Dar Lindbergh era fericit. Mai ferict ca oricând, căci i se comunicase la prima aterizare, că odată cu plecarea lui, toată lumea se răspândise din Englewood.

In modul acesta era mult mai ușor să se organizeze un serviciu polițienesc care să vegheze în fiece clipă asupra Constancei.

✱

Iată astăzi explicația căsătoriei precipitate a lui Lindbergh, iată răspunsul la acel „Why ?" [1], care a torturat săptămâni întregi America.

Au trecut aproape doi ani de atunci. Constance Morrow trăește. Iar James R. Travers, șeful poliției d. Milton, nu și-a pierdut încă speranța de a pune mâna pe faimosul bandit care a îndrăznit să tulbure câteva clipe fericirea eroului național Lindbergh... J. de S.

1) Why ? „dece ?"

A apărut

CINE a încercat odată

întrebuințează apoi NUMAI excelenta lamă de ras
DIAMOND
— nu irită pielea, e perfect ascuțită, rezistentă, fină, se întrebuințează de 12 ori și se vinde pretutindeni.

LA BALURI
Intrebuințați
LAPTE DE CRIN FLORA
(Lait de Lys) care dă decolteului și brațelor albirea impecabilă a marmorei

A apărut
MOARTEA LUI OLIVIER BÉCAILLE
Cheful dela Conqueville
de Emile Zola
Traducere, cu autorizația autorului, de CONST. GRAUR
în Biblioteca Dimineața
No. 132. 112 pagini
Prețul 10 Lei

INDISCUTABIL PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

CAMPIONATUL INTERNAŢIONAL DE HOCKEY PE GHIAŢA

Dreapta : *echipa canadiană, care a luat campionatul mondial;* jos: *echipa Statelor Unite ale Americei;* dr. jos: *echipa română care a luat parte la campionatul din Krynica.*

KRYNICA. — Un orăşel mic, pierdut undeva, departe, în Carpaţi a devenit dintr'odată celebru.

Un simplu campionat de hockey a transformat Krynica, o mică staţiune climaterică în Polonia, în cea mai renumită staţiune din Europa: St. Moritz, Davos şi celelalte localităţi celebre ale Elveţiei, au fost pur şi simplu eclipsate.

In mai puţin de 24 ore zece naţiuni diferite au descins în hotelurile locale.

Babilonul îşi retrăeşte epoca. Un amalgan de graiuri în toate colţurile.

Trei maillot-uri albe, vorbesc într'un colţ, limba lui Voltaire; lângă stadion un italian şi-a găsit compatrioţi; în faţa hotelului austriacii din Viena discută cu aprindere şansele campionatului.

La „Splendid" se vorbeşte lin şi curat, româneşte...

România a fost printre primele ţări care-au aderat la campionatul mondial de hockey pe ghiaţă.

Zece români, reprezentând culorile ţărei noastre, au sosit la Krynica.

Nu laurii unei victorii au îndemnat pe oamenii noştri să facă această deplasare.

Hockey-ul este pe meleagurile băştinaşe încă în fază embrionară. Iarna, care în anul acesta a fost mai vitregă la început, nu a îngheţat apele, astfel că nici posibilitate de antrenament nu am avut.

România s'a prezentat totuşi, la campionat, numai pentru a câştiga experienţă.

Şi experienţa s'a câştigat...

***

Stadionul din faţa hotelului este archiplin. Se fac presentările echipelor naţionale.

In fine primele matchuri!

Canadienii cari sunt cei mai pricepuţi depe glob, în acest sport, vor juca împotriva Franţei.

După prezentările de rigoare, matchul a început. Canadienii sunt în adevăr maeştri ai „crossei". O mânuesc cu o artă de invidiat. „Puckul" de cauciuc trece virtiginos dela un jucător la altul, parcă tras cu sfoara.

Canadienii au jocul lor particular.

Se bazează pe coeziune şi precizie.

Pentru a putea fi un bun jucător de hockey este absolut necesar să fi patinator de clasă.

In echipa Canadei fiecare jucător a dobândit premii la viteză.

Sunt patinatori excelenţi. In cea mai mare viteză fac opriri uimitoare derutând adversarii.

Pentru jocul de coeziune este necesar un antrenament îndelungat. Canadienii se cunosc reciproc. Fiecare jucător cunoaşte capacitatea partenerului.

Astfel ştie modul în care să treacă puckul unui alt jucător, în viteză.

Majoritatea încercărilor sunt opera d-rului Watson şi a d-lui Mc. Vey.

Aceşti doi jucători sunt socotiţi cei mai buni din lume.

Dr. Watson şi-a făcut studiile la Viena unde a antrenat echipa Austriei. Apoi a plecat în Cehoslovacia la Praga, unde s'a ocupat de echipa lui „Lawn Tennis Club-Praha".

Este un adânc cunoscător al acestui sport. Are o artă desăvârşită în plasament şi conduce atacul în chip magistral.

Nu se mulţumeşte cu scoruri ridicate ci doreşte ca echipa sa să marcheze din orice poziţie, ajun-

(Continuare în pag. 12-a)

CRONICA cinematografică

D. I. Suchianu

DESIGUR că toată lumea a fost la filmul tras după romanul lui Remarque: „Nimic nou pe frontul de vest". Inainte însă de a intra în analiza detaliilor de artă, vrem să pomenim câte-va cuvinte asupra unui alt aspect al chestiunii: asupra cenzurării acestui film în Germania.

„Nimic nou" este un film pacifist. Şi a fost cenzurat **pentru că** e pacifist. Dar asta nu înseamnă că Germania e antipacifistă. Nu-i deloc un simptom că Germania de azi iubeşte războiul. Câţiva membri din comisia de cenzură cinematografică a Reichului nu-s toată Germania; sunt relativ o minoritate, faţă de cele şaptezeci de milioane de locuitori ai Republicii. Aşa încât cenzurarea lu „Nichts neues" înseamnă doar că există în Germania vre-o zece domni antipacifişti (şi după toate probabilităţile şi idioţi pe deasupra). Ceia ce nu-i peste măsură de grav.

Grav şi surprinzător este că restul populaţiei a „înghiţit" aceasta. Poporul german e astăzi pacifist. Şi afară de asta, poporul în genere renunţă greu la o plăcere făgăduită. Amintiţi-vă de plebea romană: existau două puncte de program asupra cărora era neinduplecată: **„panem et circenses"**; pâine şi spectacole. Şi dacă o pleavă ca norodul Romei avea revendicări estetice aşa de categorice, înţelegeţi că populaţiile civilizate din zilele noastre, sunt şi mai dârze în ce priveşte dreptul lor la distracţii.

Aşa se explică de ce a fost măturată cenzura în materie literară. Doar când e vorba de pornografie, de lucruri în legătură cu actul sexual şi perversităţi fizice capabile să aducă degenerare fiziologică. — numai în asemenea cazuri cenzura mai e admisă. Dar încercaţi a pomeni unui francez, englez, danez, german şi în genere unui cetăţean din ţările nord-vest-europene despre interzicerea unei cărţi pentru ideile morale subversive dintrânsa — şi vă va râde în nas. Nici nu se va osteni să se indigneze. Iar dacă un guvern ar încerca să cenzureze un roman, ar întâmpina o adevărată revoluţie. Hotărît lucru, cenzura literară a murit. Publicul e gata să-şi apere cu îndârjire drepturile sale de cititor.

De ce însă o asemenea îndârjire nu se produce şi în contra cenzurei filmelor. Este absurdă însăşi existenţa ei. Ori cenzură pentru toate ramurile de artă, ori pentru niciuna. Romanaul lui Erich Maria Remarque este încă şi mai eloquent în sensul pacifist de cât filmul scos dintr'însul. Intrebaţi pe toţi acei care au cetit cartea iar după aceea au văzut şi filmul. Sunt multe şanse să vi se întâmple ce mi s'a întâmplat mie: toţi mi-au spus că filmul e admirabil, **aproape tot atât** de sugestiv şi de convingător cât şi romanul.

Oricum am lua chestiunea, existenta unei cenzuri de filme apare ca o enormă absurditate. S'ar putea la rigoare face o cenzură **(în condiţii mult mai largi bine-înţeles)** din punctul de vedere al frumuseţii, al valorii artistice. Dar în numele moralei ? ! Ce fel de moralitate şubredă şi păcătoasă este aceea a unei societăţi, pe care un film o poate periclita! Este un certificat de debilitate spirituală şi de mizerie sufletească, un certificat de paupertate morală, pe care acea societate şi-l dă singură.

Şi totuş, comisii de cenzură pentru filme există. Şi nu numai la noi, ci şi în ţări mai civilizate ca a noastră. Cum se explică o asemenea ciudăţenie ?

Cred că foarte simplu. Cinematograful, care azi **poate fi o artă, nu este totuş încă** o artă. Preocupările industriale precumpănesc. Desigur, la umbra lor, s'a putut desvolta un material întreg artistic, o seamă de formule, de metode, de invenţii estetice care, cum spuneam, fac azi posibilă o artă cinematografică pură şi înaltă. Dar o asemenea posibilitate încă n'a fost realizată cu rigoarea cu care trebue. Partea comerţ este încă şi azi partea principală, şi toate celelalte aspecte vin la remorca aspectului „afacere".

Iată dece publicul, deşi se distrează grozav la cinematograf n'are pentru el acea stimă înaltă pe care o are faţă de adevărata mare artă, faţă de pildă, de sculptura lui Rodin sau muzica lui Wagner. Sentimentul entuziasmului capabil de eroism, acel sentiment de fanatism, care face pe unii să-şi cheltuiască ultimele economii, ca să meargă la Bayreuth sau să viziteze Roma, — aşa ceva nu există pentru cinematograf. Ecranul e încă o distracţie uşoară. Desigur, dacă s'ar desfiinţa într'un oraş unica sală de cinema, ar ieşi revoluţie din asta. Dar dacă în loc de filmul A i se dă cetăţeanului filmul B, el se împacă şi cu acesta din urmă, chiar dacă a aflat că cel dintâi era mai bun. Nu-i capabil să se dea în vânt pentru singurul amor al artei. Şi asta pentru simplul motiv că publicul consideră cinematograful ca o minunată distracţie, ca cel mai plăcut amuzament, nu însă ca o artă egală în nobleţe şi în bogăţie, ca sculptura, pictura, muzica sau literatura.

De aci apatia populaţiei şi, ca un parazit al acestei apatii, comisiile de cenzură din cele cinci continente.

Dar să revenim la „Nimic nou pe frontul de vest". Aşa dar filmul a fost cenzurat pentrucă era pacifist. Dar putea fi altfel ? Poate un film despre războiu să fie altfel decât pacifist ? Şi nu numai un film, dar orice: un roman, o nuvelă, o odă chiar. Pentru a cânta războiul ca pe ceva înălţător trebue neapărat să alegem un războiu trecut, de exemplu cel punic, sau cel medo-persic, sau cele napoleoniene. Probabil că şi acelea erau pline de lucruri greţoase. Dar aveau avantajul că nu le cunoaştem, că nu le-am trăit. Şi atunci ne putem permite luxul de a le idealiza, de a face cu ele ode optimiste şi superbe de entuziasm belicos. Dar încercaţi numai să faceţi ode cu războiul dela 1918 ! Imposibil. Ştim, pentrucă am văzut cu proprii noştri ochi, că războiul înseamnă moarte inutilă, nedreptate, cruzime de prisos ; cât despre eroism, el desigur există, dar subt forma foarte specială a omului care se duce la moarte, ştiind bine că din asta nu poate profita nici ţara lui, nici omenirea; poate cel mult câtorva bogaţi industriaşi cari fac miliarde de pe urma războiului. Şi veţi recunoaşte că această psihologie de „Soldat necunoscut", deceptionat şi lucid nu e tocmai uşor de pus într'o odă.

N'avem încotro. Orice operă de artă care ar descrie războiul modern, trebue vrând-nevrând, să aibă efecte pacifiste. Arta nu se poate face decât cu adevăr şi realitate. Iar realitatea, în materie de războiu, este pacifistă. A nu fi pacifist în asemenea opere de artă înseamnă a face un lucru prost, un lucru ratat.

E drept că de pildă se pot face filme pacifiste proaste. Dar nu se pot face filme antipacifiste **decât** proaste. Asta-i toată deosebirea.

Şi acum să ne gândim iar la comisiile de cenzură. Au trecut prin faţa lor sute şi mii de filme reprezentând războiul modern; toate erau mai mult sau mai puţin pacifiste. Şi totuş nici unul n'a fost oprit până acum. De ce? E foarte simplu. Cele mai multe era foarte proaste. Şi atunci nu erau periculoase. Pacifismul lor nu era eloquent. **Deci, li se putea da drumul.** Pe când „Nichts neues" e un film artisticeşte extraordinar, ceeace îi dă o posibilitate de mare rezonanţă sentimentală în sufletele spectatorilor; e primejdios din punctul de vedere al propagandei pacifiste. **Deci, trebue cenzurat.**

Aşa dar, rezultatul e clar: în materie de filme de războiu regula e: tot ce e artisticeşte bun se taie; tot ce e artisticeşte slab se admite.

Este delicios de absurd. Dar ce vreţi? Nu se poate vorbi de activitatea unei comisii de cenzură, decât prăpădindu-ne de râs.

Eu nu înţeleg cum a scăpat „Nichts neues" de cenzură la noi! Sau poate tocmai faptul că fiind interzis de cenzura germană, cenzorii români s'au decis să-i autorize proectarea. Căci dacă a fost interzis în Germania, înseamnă că face rău Germaniei, şi dacă face rău Germaniei, asta nu poate decât să ne bucure pe noi, Românii, Latinii, care, ca popor de înaltă civilizaţie balcanică, avem datoria să urîm pe brutele care au produs pe Kant, pe Wagner şi pe Einstein...

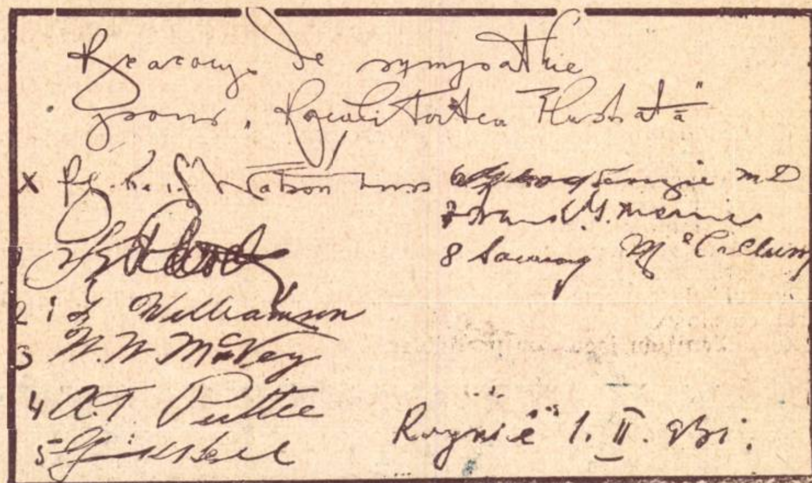
Dar m'am luat cu vorba şi n'am avut încă vreme să fac critica propriu zisă a filmului lui Remarque. O voi face în Cronica viitoare, şi cu aceeaş ocazie vom analiza şi alte filme cu războiu, filme de mână întâi (ca „Escadrila morţii" şi West-frontul lui Pabst), filme, bineinţeles, violent pacifiste.

Campionatul internaţional de hockey pe ghiaţă

(Urmare din pag. 11-a)

gând la acest rezultat prin combinaţii.

După echipa Canadei (care este reprezentată de echipa universitarilor din Manitoba) echipa naţională a Statelor-Unite contează drept cea mai bună.

Autografele jucătorilor, speciale pentru „REALITATEA ILUSTRATĂ"

Charles Henry Ramsay, căpitanul yankeilor, este cel mai bun jucător. Este dealtfel şi autorul moral al tuturor victoriilor americane.

Nepoţii unchiului Sam au adoptat o tactică mult apropiată canadienilor.

Sunt mai puţin bogaţi pe coesiune deşi recrutaţi dintr'o singură echipă (Univ. Boston).

România a avut o mare neşansă când sorţii au destinat-o să joace cu Statele Unite.

Era primul match al americanilor, şi yankeii doriau să facă impresie. Scorul se prelungia la infinit dacă cele 45 minute nu erau limitate...

Americanii au o iuţeală formidabilă care emoţionează pe oamenii noştri. Matchul nu are istoric. Din trei în trei minute, americanii marchează câte un punct. Total: 15 puncte la zero.

Echipa noastră nu poate fi cu nimic învinuită. In faţa unui asemenea adversar o reacţiune este imposibilă.

Teamul nostru a încercat ca şi în matchurile următoare câteva acţiuni lăudabile.

Atât această înfrângere cât şi cele următoare nu constitue pentru cunoscători înfrângeri ruşinoase.

Echipa noastră a plecat să-şi facă ucenicia, care fără riscuri nu poate fi câştigată.

Avem, după toate opiniile, jucători valoroşi. Al. Botez şi C. Cantacuzino sunt doi oameni de o valoare excepţională. Grant şi Polizu, deasemenea. Le lipseşte rutina şi tocmai acest lucru au căutat să-l câştige reprezentanţii tricolorului românesc.

Ultimul match disputat a fost pentru campionatul lumei.

Au asistat ministrul de externe d. Zalesky şi ambasadorul Statelor Unite la Varşovia.

In prima repriză s'a marcat un singur punct, prin dr. Watson. Repriza secundă s'a terminat la egalitate, iar în ultima, scorul a fost definitiv stabilit.

Canada a cucerit astfel titlul mondial, iar Austria titlul Europei.

* * *

Campionatul mondial s'a sfârşit. Expresul Lemberg—Cernăuţi—Bucureşti a lăsat în urmă piscurile Carpaţilor polonezi, acoperiţi de zăpadă.

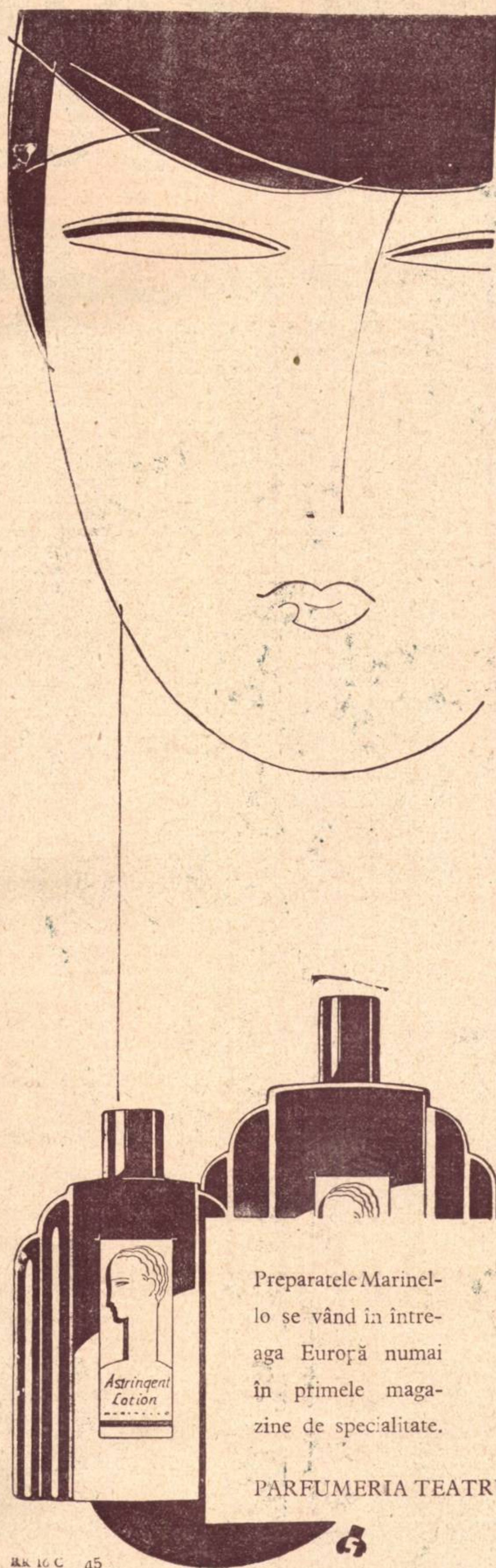
Coşul locomotivei româneşti mai lasă în urmă o dâră de fum...

Ultimul salut campionatului mondial de hockey... — *a. r. t.* —

Numele vedetelor

Se ştie că artiştii de cinematograf trebue să aibă nume pompoase şi răsunătoare. Cei care posedă un nume prea banal, neestetic, sau pur şi simplu, greu de reţinut pentru public, sunt obligaţi să şi-l schimbe. Astfel pe Pola Negri, o chiamă în realitate Apolonia Chalupeţ; pe Mary Pickford, Gladys Emith ; pe Al Jolson, Aşa Joelson; pe Ramon Novarro, Ramon Smanayegos; pe Greta Garbo, Greta Gustavson; pe Collen Moore, Cathreen Marrisson; pe Joan Crawford, Lucille Lesueur; pe Raquel Torrès, Billy von Ostermann, etc.

Informaţiile acestea sunt luate din interesantul volum de cinematograf „Hollywood", pe care-l găsiţi la orice librărie cu preţul de 50 lei.

MARINELLO - SPRE FRUMUSETE CALEA CEA MAI SCURTA

Numai după sute de mii de încercări preparatele Marinello au devenit atât de eficace şi renumite. Experienţele au fost făcute de primii savanţi în laboratoriile Marinello şi de 5000 specialişti cosmetici în 9400 saloane Marinello: pentru a stabili efectul asupra fie-cărui tip de piele.

In acest fel Marinello a găsit cele 2 metode principale: Un tratament pentru pielea normală sau prea uscată şi alt tratament pentru pielea prea grasă sau cu porii mari.

PENTRU PIELEA NORMALA SAU PREA USCATA MARINELLO RECOMANDA: Marinello Lettuce Brand Cleansing Cream (Cremă epurativă). Marinello Tissue Cream (Cremă nutritivă). Marinello Combination Cold Cream. Marinello Skin Toning Lotion (Loţiune fortificativă). Marinello Muscle Oil (Ulei muschiular). Marinello Vanishing Foundation Cream (Cremă de zi). Pudra Marinello «Light».

PENTRU PIELEA PREA GRASA SAU CU PORII MARI MARINELLO RECOMANDA: Marinello Astringent Cream (Cremă astringentă). Marinello Astringent Lotion (Loţiune astringentă). Marinello Soap (Săpun special). Pudra Marinello «Heavy».

La cerere una din casele numite mai jos vă expediază gratuit broşura «Cosmeticile Marinello». Puteţi astfel găsi preparatele, de care aveţi nevoe. Intrebuinţaţi-le regulat şi sunteţi pe calea spre frumuseţe.

MARINELLO

72, Fifth Avenue, New York. Centrala pentru Europa: Marinello Company m. b. H., Berlin W 15, Joachimsthaler Str. 10

● In Bucureşti preparatele Marinello se găsesce de vânzare numai la

PARFUMERIA TEATRULUI, CALEA VICTORIEI 84, IN FAŢA PALATULUI REGAL

RR 16 C 45

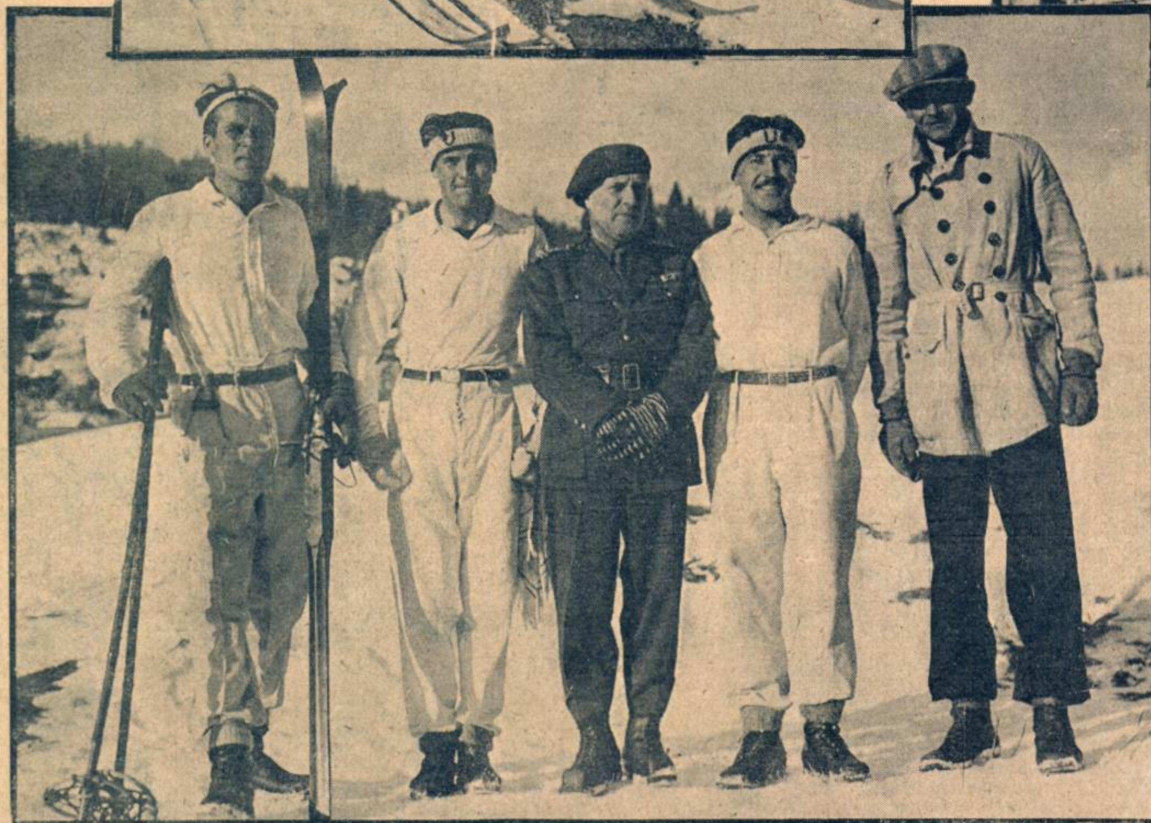
Copyright 1930 by Marinello Company, New York

Bucu[rii] de iarn[ă]

Fotografiile noasrte reprezintă câteva aspecte ale bucuriilor ***de iarnă. Rândul I*** *de sus in jos: d. Palairet, ministrul Angliei la*
Mijloc, de sus în jos: în plin viraj; patinajul pe lacul Cişmigiu din Capitală; canotaj în zăpadă. Rândul III, dreapta, de sus în jos: Curioş
excursiune cu skyurile,

... Bucureşti, cu d-ra şi în st. d. col. Bădulescu, dela I.N.E.F.; trei tinere skyore în repaos; un grup de sportsmeni, cari nu se tem de frig. ...i pe marginea lacului Cişmigiu, privind patinajul; un mic cocoloş de zăpadă, rostogolit de studente ale I.N.E.F.; studenţii I.N.E.F. la o ... într'o Duminică, la Predeal.

Cu toate ocupaţiunile gospodăriei, prin

CREMĂ NIVEA

mâinile îngrijite. Fiindcă Nivea este singură Cremă, care conţine Eucerită, cel mai bun întreţinător al pielei, şi pe aceasta se bazează eficacitatea ei binefăcătoare. Ungeţi — vă mâinile în fiecare seară dar şi în ziua cu Cremă Nivea; ea pătrunde imediat şi perfect în pielea, fără a lasa luciu unsuros, şi numai Cremă pătrunsă poate avea pe deplin eficacitatea binefăcătoare. Cu toate diferitele ocupaţiuni ale menajului, unde umblând mereu cu apă caldă şi rece, pielea Dv. rămâne moale, catifelată şi capătă înfăţişarea unei bune întreţineri.

Doze: Lei 16.—, 34.—, 72.—. Tuburi din cositor curat: Lei 30.—, 45.—

Emil Ziegler, Braşov-Brassó, Calea Gărei 43

DE VORBA CU CITITORII

Liane Delos. — Cred că cel mai nimerit lucru într'un asemenea caz, ar fi divorţul. Dacă de doi ani toate eforturile d-tale de a-l readuce pe calea cea bună, n'au dat nici un rezultat, puteţi renunţa la ele şi la... el. In privinţa cealaltă nu vă pot promite nici o intervenţie, mai înainte de a mă convinge de aptitudinile dv.

O fiinţă nenorocită. — Nu înţeleg cum te poţi îndrăgosti aşa nebuneşte de un bărbat, pe care nu-l cunoşti decât din vedere şi care te priveşte cu indiferenţă. Invăţaţi-vă să înţelegeţi prin iubire nu numai fizicul, ci şi sufletul; când sufletele se înţeleg, poţi spune că dau naştere adevăratei iubiri. Fizicul este doar o contribuţie superficială, pentru omul inteligent. Cred că m'ai înţeles....

Gigel E. — Ramon Novarro, 31 ani. John Gilbert, 33 ani. Utilizează engleza, iar corespondenţa adresează-o la Metro-Goldwyn studio, Culver-City, Cal. U. S. A.

O admiratoare. — Lil Dagover are 33 ani; Brigitte Helm, 22 ani; Greta Garbo 23, iar Harry Liedtke, 42. Adresează celor de origină germană prin „Film Fuhrer" 217, Friedrichstrasse Berlin S. W. 68. Cealaltă scrisoare cu pseudonimul „Blondinette" fiind adresată în aceeaş zi... n'am primit-o. Sau n'a fost a d-tale, aud ?...

Maurice. — Puţină răbdare. Va apare în curând — chestie de câteva zile — în editura noastră, „Tot cinematograful într'un volum" care prin contribuţia subsemnatului şi a altor specialişti consacraţi, va trata aceste probleme. Vei afla de-acolo ce trebue să faci ca să parvii în cinematograf. Apariţia vom anunţa-o la timp.

Benjamin.— Cum nu?... Harry Piel n'a avut nici gând măcar să moară. Turnează mereu în Germania. Adresa lui: Berlin N. W. 7, Unter den Linden 69 Telefon: Zentrumm 1990-1991 — dacă vrei să te convingi.

Sandu diseurul. — Willy Forst cu noaşte într'adevăr câteva game, la pian, dar nu e aşa desăvârşit maestru cum vrea să pară în film. Locueşte la Berlin-Schoneberg, Wartburstrasse, 32.

Un om de pe Marte. — Dragul meu, reţete pentru extragerea parfumului, n'ai putea găsi decât într'un volum de specialitate, sau la întreprinderile de asemenea natură. Şi-apoi de unde şi până unde, trandafiri pe... Marte?

O prostuţă de 18 ani. — Despre diplomaţie nu poate fi vorba; în purtarea unui îndrăgostit diplomaţia se confundă. Şi-atunci rămâne de bănuit o ieşire spontană de sinceritate, pe care în cele din urmă, :: căutat s'o contrazică, cel puţin în aparenţă, fie din sentimentul delicateţii faţă de d-ta, fie din alte intenţii subversive. Atât de misterios nu poate fi d-lui, ca să nu-l înţelegi, în cazul că ştii cum să-l încerci. Pentru orice eventualitate, fii prudentă, să nu regreţi atunci când ar fi prea târziu!....

L. F. Negru. — După mine, ai fizic destul de bun pentru cinematograf şi dacă n'ai ce pierde, încearcă. 2. Filmul „Fum" a fost turnat de casa Hunnia-Film dela Budapesta. 3. Thinelle Anys locueşte la Berlin W. Charlotenburg Klausewitzstrasse. 2, bei Moerike. Cu ceilalţi trei domni despre care-mi vorbeşti, e inutil să-ţi pierzi timpul; ascultă-mi sfatul....

Steluţa. — Scrie-i Camillei Horn pe adresa ei dela Berlin W., Spichernstrasse 17, de unde i se va trimite. Pentru Brigitte Helm: Berlin Dahlem, Im Winkel 5 După câte ştiu, amândoi obicinuesc să răspundă regulat admiratorilor.

Răspuns dela Berlin îţi poate veni în trei zile.

Tita Dolci. — Intâmplarea a făcut să scap filmul acela cu Greta Garbo, aşa că nu-ţi pot da amănuntul dorit. Accidentul, în orice caz, a fost trucat, maşina fiind goală în clipa aceea. Sunt lucruri obicinuite în cinematograf.

Cititoarea R. I. din Tg. Jiu. — Probabil că Marcella Albani şi-a revocat intenţia de a mai veni în România, căci nu se mai aude nimic. 2. Davey Lee e copilul unor oameni pacinici de la Los Angeles 3. Un film bun pentru vremurile lui. 4. Pentru America francaţi cu zece lei.

Romeo, R. V. — Nu există altă soluţie decât să te faci cât mai util întreprinderii. Tatăl ei — recte, patronul — socotindu-te om de încredere poate că va accepta şi o înrudire, afară de cazul când ar fi vorba de un îmbogăţit de războiu, cu pretenţii de blazon, măcar prin alianţă. Să ştii însă că totul depinde de fată, care dacă te iubeşte într'adevăr, va face orice efort spre a-şi convinge părinţii.

Ritta S. — Am spus de nenumărate ori pâ·ă acum, ce-a fost cu articolul acela. De ce nu urmăriţi curierul şi mă forţaţi să revin în mod special pentru fiecare cititor? A fost o fantezie a unui reporter american. 2 Pentru Con rad Nagel adresează la Metro-Goldwyn Studio, Calver-City Cal. U. S. A.

Trei curioase, Galaţi.— Ce să fac eu? N'aveţi decât să veniţi la Bucureşti pentru seara balului nostru, dacă ţineţi atât de mult să-l cunoaşteţi pe redactorul acestei rubrici. Vă avertizez însă că masca rămâne tot timpul şi asta de teama de a nu băga groaza în public cu chipul meu hidos. Vizite nu pot primi la redacţie şi... nici în altă parte.

Romănca-Galaţi. — Jackie Coogan s'a născut la 26 Octombrie 1914 şi a debutat pe scena unui muzic-hall, la vârsta de 4 ani. In cinematograf a fost lansat de Charlie Chaplin. Locueşte la Los Angeles, 673 Sout Oxford Avenue, Cal. U. S. A.

Cavalerul Galben. — Ce sfaturi îţi pot da eu ca să ajungi actor de cinema? Eu te-aş sfătui pur şi simplu, să.. renunţi, calităţile d-tale de gimnastic, desenator şi cavaler, potrivindu-se mai curând cu o slujbă de birou. Te asigur că dacă n'ai să m'asculţi, din galben rişti să devii verde... la faţă.

Două mici plictisite. — Alfons Tryland locueşte la Berlin-Schargendorf, Ruhlaerstrasse, 15 Werner Futterer, la Berlin-Halensee, Paulsbornerstrasse 1. Ivan Petrovich are 37 ani.

Rapa-Nui. —— Filmul lui Charlie Chaplin „Luminile Oraşului", a fost definitiv terminat, ba chiar prezentat la Los Angeles şi New-York unde se zice c'ar fi obţinut un succes extraordinar. Acest film va deschide, cu siguranţă, o problemă foarte interesantă şi anume : dacă viitorul va fi al artei mute, sau al cinematografului vorbitor. Ştiţi, cred că această producţie a marelui comic nu e vorbitoare ci doar sonorizată, cu muzică şi efecte. Sunt, într'adevăr, şi eu curios să-l văd... 2. Henri Desfontaines a murit luna trecută, în timpul când turna rolul lui Metternich în filmul „L'Aiglon". Era unul dintre cei mai buni realizatori de filme episodice şi totodată, un apreciat romancier.

Tuberoza 23. — Condiţiunile, dudue, le poţi căpăta dela cancelaria şcolii. Inscrerile însă nu se fac decât toamna. 2. In „Nunta în revoluţie" a jucat Gosta Ekman... Gânduri bune!...

Lolita, cântăreaţă dulce. — Păcat că nu mă pot convinge; sunt... diabetic. 1. Nu cunosc adresa exactă a unei asemenea şcoli. Iţi pot spune precis însă, că în România nu există. 2. Lupe Velez este mexicană. Are 24 ani. Nu e căsătorită. E înaltă... atât cât o vezi pe ecran şi grea... nu, nu e grea de loc.

Nădejde. — Voi căuta printre fotografii şi atât cât îmi va sta în putinţă îţi voi da concursul. Ar trebui însă, să am amănunte mai precise. In orice caz, nu-ţi pierde... nădejdea.

Nicolas Alma Diego.. — Nu există nici un tratat asupra acestui procedeu. Eu am scris câte ceva la această rubrică, dar destul de vag, pentru că subiectul cere spaţiu şi clişee multe. Iţi promit însă că voi reveni într'unul din numerele viitoare, cu un articol consacrat problemei... 2. Eşti atât de curios? Ei bine, îţi scriu aceste rânduri, în seara zilei de 5 Februarie, la ora 10.38; mâine dimineaţă urmează să intre la cules, ca să apară în numărul de faţă. Vezi deci, că execuţia tipografică cere destul timp, ca de multe ori, abia să apară „ghiţă" în loc de „ghiaţă". Ce să facem? Aşa suntem noi gazetarii, oropsiţi... Totuş mă simt destul de fericit că nu sunt atât de... **curios** ca d-ta.

Voie d'Amour. — Pariez că eşti bărbat!... 1. Despre „Luminile Oraşului" vezi mai sus. 2. Hans Albers este un actor destul de bun, pentru un anumit gen de roluri, dar n'a fost niciodată comparat cu Maurice Chevalier.

In orice caz, nu e de loc „scârbos" cum l-ai găsit d-ta... 3. Am publicat autograful Brigittei. Vezi colecţia... Subsemnatul nu poartă ochelari, ci cască de pompier cu panglică roşie, ca să nu mă deoachie cineva. In acest costum mă găseşti când vrei la bufetul **automat**, unde studiez flirturile şi dragostea modernă, în cadrul cel mai adecvat.

Sachelarie. — Eşti informat că Charlie Chaplin refuză să dea concursul elementelor de talent?... In cazul acesta fii sigur că d-ta te vei bucura de tot concursul său... Oh, cum să nu-mi facă plăcere corespondenţa d-tale? Sunt emoţionat chiar, aşa de emoţionat că era gata să-ţi scap epistola în coş...

Juliette. — Te înşeli. Dacă Hans Stuwe ţi s'a părut pe stradă la fel ca pe ecran, nu se poate spune acelaş lucru despre toţi actorii. Iţi voi povesti o întâmplare, pe care am auzit-o dela Leon Mathot: Actorul se afla într'o seară, la reprezentaţia unui film al său. In faţa lui, o doamnă, destul de săvăpăiată, izbucnia din când în când, în exclamaţii de admiraţie :

„— Ah, ce dulce e Leon Mathot!... şi ce elegant!... Ce fericită aş fi să-l cunosc!..."

Insoţitorul doamnei găsi nimerit să obiecteze :

— „Fii sigură, că ecranul îl flatează!..."

La care, tânăra spectatoare protestă, susţinând că l-ar recunoaşte dintr'o mie... La ieşire, Leon Mathot, care ascultase toată conversaţia, profită de aglomeraţie şi presând corpul doamnei, o provocă să-l privească deaproape. Spectatoarea se intoarse, foarte revoltată, îl fixă câteva secunde, ameninţător, apoi, către însoţitorul ei :

— „Ce idiot tipul ăsta respingător din spatele meu! Mă loveşte şi nici măcar nu-şi cere scuze... Priveşte-l numai, să vezi ce mutră de dobitoc..." Cred că întâmplarea este destul de elocventă.

Gornea Dinu. — In filmul „Dinamita", alături de Conrad Nagel a jucat tânăra actriţă dela Metro- Kay Johnson. Nu e căsătorită. Şi poţi scrie în limba engleză.

Jou-Jou. — Nu înţeleg despre ce e vorba. De ce nu repeţi întrebările. Dacă n'ai avut răspuns până acum, înseamnă că n'am primit scrisoarea aceea. Este singura explicaţie; eu nu arunc la coş decât misivele care nu merită absolut nici o atenţie.

3 Nedumeriţi. — Absolut exact. E vorba de acelaş film, care la noi n'a fost decât pişcat pe ici, pe colo, de foarfeca cenzurei.

J. de S.

BALI O insulă pe care civilizaţia a cruţat-o

Domnul André Roosevelt care a scris acest articol, este o rudă a decedatului preşedinte Roosevelt. In timpul unei călătorii, dânsul a ajuns în insula Bali şi constatând că e foarte primitivă, a hotărât să rămână acolo câtva timp şi de a face tot posibilul, spre a-i păstra originalitatea.

AM descoperit împreună cu pictorul Walter Spies, Bali, o insulă mică, care mărgineşte Noua Guinee. Această insulă a fost între timp descrisă în cartea lui Hickman Poweel, *„Cel din urmă paradis"*, şi e cu adevărat singurul punct al planetei, în care n'a pătruns încă adânc civilizaţia albilor.

Urmărim cu multă simpatie toate străduinţele pe care le fac guvernele şi mecenaţii, spre a salva cutare pasăre sau cutare animal, a cărui specie tinde să dispară. Ni se pare că ar fi tot atât de interesant de apărat de orice atingere şi de orice pericol o insulă, unde cam vreun milion de indigeni trăesc în pace şi duc o viaţă fericită, sănătoasă şi bogată, ignorând descoperirile rassei albe, adică viciul, crima şi sărăcia.

Indigenii din Bali sunt bineînţeles păgâni. Ei nu poartă nici pălării, nici încălţăminte; toată îmbrăcămintea se rezumă uneori la o bucată de stofă lată de 3 palme şi legată de brâu.

Nu au nici automobile, nici radio şi nici cinema. Insfârşit, — şi ceeace desigur vă va revolta mai mult — ei nu muncesc. Poate că tocmai de aceea n'au habar de ce se chiamă crimă sau şomaj, în vreme ce noi inăduşim ca să plătim impozitele şi întreţinerea închisorilor.

Când am debarcat la Bali, acum 5 ani, am găsit acolo o populaţie care trăia în belşug, datorită podişurilor fertile ale insulei, care produc tot ce e necesar pentru hrana omului. Insula este agricolă şi apa care curge din munţi, o fertilizează anul întreg. Munţii fiind vulcanici, terenul nu are nevoe de îngrăşăminte, apele aduc cu ele mâl. Ca şi în Egipt, unde se revarsă Nilul, locuitorii din Bali au trei recolte pe an.

Dar — vai! — într'o zi „umbra cea albă" a atins insula şi a ocupat-o în parte. După soldat a urmat comerciantul şi am putut vedea puţin câte puţin acoperişe de tablă, automobile şi stofe, apărând pe coastă. Lichioruri, bere şi whisky, s'au schimbat cu vite, cafea şi sâmburi de cocos. Importul avea să întreacă curând exportul şi puteam prevedea cu multă părere de rău, că va veni ziua în care indigenii se vor vedea constrânşi să muncească. Deaceea Walter Epies şi cu mine, am hotărât să apărăm interiorul insulei împotriva acestei invazii, dar în numele frumosului căci indigenii îl ignorează.

Tipuri din Bali

Şi cu toate acestea dânşii sunt artişti, numai că nu ştiu să-şi semneze operele. Templele pitoreşti pe care le ridică, sunt clădite de colectivitate. Arhitectul rămâne necunoscut la dânşii.

John Ruskin spune că o operă de artă trebuie să poarte semnătura artistului. In Bali se crede cu totul altfel. Deaceea nu în numele esteticei am cerut şefilor acestei insule, să boicoteze camerţul albilor. Noi am vorbit de propriul lor interes. Argumentele noastre şi-au făcut efectul. In sudul insulei s'a refuzat tinicheaua importată şi s'au preferat olanele făcute cu argilă bună, indigenă. In alte părţi, stofele şi pânza au redevenit inutile.

Nădăjduim că într'un an de aci încolo, vom fi în stare să spunem însfârşit autorităţilor, care au ocupat insula :

„Voim să facem din Bali un ţinut cu totul original. Să impunem taxe ridicate pe toate lucrurile inutile, care se vor importa. Nu voim în insula aceasta nici cinematografe, nici cabareturi; dar mai de grabă încurajarea dansului şi a muzicii indigene. Voim să facem să dispară cele câteva automobile care au produs şi până acum destule stricăciuni şi să lăsăm pe locuitorii din Bali să trăiască liniştiţi şi fericiţi. Dacă turiştii vor cere să viziteze insula, ei vor fi bineveniţi, dar mai întâi să plătească o taxă de intrare ridicată. Căci, cu cât această taxă va fi mai ridicată, cu atât dorinţa de a vizita „cel din urmă paradis", va fi mai vie.

Nădăjduim deasemenea să putem alunga ideile democratice care au încercat să se introducă în Bali, odată cu mărfurile. Bali e sub un regim absolut, care pare că se adaptează mult mai bine orientului. Ca dovadă că dominaţia albilor este inoportună, vreau să citez trei cazuri tipice:

Insulele filipine, care urăsc Statele Unite şi nu cer decât plecarea regimentelor americane.

Portorico, care de când a fost luat de americani dela spanioli, este într'o mizerie neagră.

Şi însfârşit insulele Virgine, cumpărate de Statele Unite dela Danemarca şi unde a fost nevoe să se trimiată de curând o comisiune de experţi, cari să constate cauzele care împiedică aceste insule, să fie tot atât de prospere ca odinioară. Insularii ar fi răspuns: — „Ne-aţi ruinat cu prohibiţia industriei noastre principale: prepararea romului. Daţi-ne îndărăt singurul mijloc pe care-l aveam de a trăi bine".

S'ar putea ca cineva să întrebe cum se face că prezenţa lui Spies şi a mea, nu strică locuitorilor din Bali. Dânsul e pictor iar eu sunt fotograf şi noi nu le-am vândut niciodată nimic.

ANDRÉ ROOSEVELT

Koprol
PURGATIV IDEAL DE CIOCOLATA
LAXATIV PLĂCUT KOPROL

COZONACI FRUMOŞI
FĂINĂ DE AUR HERDAN

OCHELARI
cu sticlele cele mai bune se găsesc la Magazinul Societatea de Binefacere
„AMICII ORBILOR"
Medic specialist dă consultaţii la cei ce au nevoie
PASAGIUL IMOBILIARA
Intrarea prin Calea Victoriei, 48 vis-a-vis de Terasa Oteteleşanu

Canari veritabili preţioşi
Cântăreţi fini ai renumitei şcoli speciale din Hartz dela Mk. 10 în sus, Versänger, pereche de prăsilă canari albi, Wallensitiche, colivie, nutreţ, medicamente pentru păsări.
Expediere directă prin poştă cu cheltueli mici.
Transport sigur şi rapid.
Catalogul cu detalii foarte interesante şi îndrumări preţioase trimite gratuit.
Crescătoria HAYDENREICH
Bad Suderede Harz 271 (Germania)

Secretul Francezelor
moderne, svelte, sunt pilulele
„JODILLON"
care în doze mici impiedică obezitatea (îngrăşarea) iar în doze mai mari produc slăbire.
Preţul unei cutii Lei 150.
Depozitul General p. România:
Farmacia Dr. BIRO, Cluj
Piaţa Unirii 4.

Institut Cosmetic Medical
(Institut de infrumuseţare)
Str. Ştirbey-Vodă, 31. Telef. 311/44
Dr. F. KOVACS
Specializat la Viena
Boli de piele şi cosmetică. Diatermie. Raze ultraviolete. Fizioterapie. Ingrijirea feţei. Distrugerea radicală a părului de prisos, sbârciturí, negi, coşuri, pistrui, semne de naştere. Tratament de întinerire. Cură de slăbire locală şi generală, varice, etc, etc.
Vânzarea produselor proprii

PENTRU INFRUMUSEŢAREA FEŢEI, MAINILOR ŞI DECOLTEULUI
CREMA ŞI SAPUNUL
FLORA
RAMAN NEINTRECUTE

Citiţi „LECTURA"

Crimele vrăjitoarei

RALPH TRUSCOTT, ofiţer în serviciul Maiestăţii Sale, însărcinat cu conducerea unui district în Africa, se întorcea acasă după o dimineaţă foarte obositoare, în care judecase tot felul de neînţelegeri între indigeni. Intrebând de masă, căpătă răspunsul liniştitor, că totul e gata şi că va fi servit în curând. Dar de-abia se aşezase pe un fotoliu, când un servitor îi spuse că-l aşteaptă un indigen, care ţine neapărat să-i vorbească.

Fără entuziasm, Truscott trimese după interpret, apoi primi pe vizitator, un negru tânăr, cu faţa inteligentă, dar prezentând semne neîndoelnice de spaimă. El începu să vorbească englezeşte, dar ofiţerul îi opri şi-i spuse să continue în limba lui. Interpretul traduse frazele, pe care de altfel Truscott le înţelesese, căci cunoştea limba ţinutului. Dar în afacerile importante nu lucra niciodată fără interpret.

Tânărul se numea Emem, din Omokolo, sat aşezat la vreo zece mile de acolo. Cu vreo două zile înainte, mama lui, Nenda, murise, dar corpul ei nu prezenta nici un semn de descompunere. De-aceea Emem nu îndrăsnise s'o îngroape, ci venise să anunţe cazul ofiţerului. In climatul fierbinte al tropicului, moartea fără descompunere era foarte ciudată. De aceia Truscott puse diferite întrebări lui Emem şi află astfel că Nenda fusese bolnavă vreo trei luni, fără alt simptom, decât că stătea în pat şi nu voia să mănânce. Indemnat de Truscott să spuie tot adevărul, în cele din urmă Emem declară că Nenda fusese victima unui **juju**.

Cu vreo trei luni înainte, Nenda fusese la piaţă să-şi vândă produsele şi comerţul îi mersese foarte bine. Dar altă femeie din sat, Wamadia, nu vânduse nimic şi pretindea că Nenda îi luase locul. De-aceea o blestemase să nu mai vie niciodată la piaţă. In aceeaş noapte, Wamadia şi bărbatul ei, Ondukulu, îngropaseră în faţa uşii lui Emem un juju, care o omorîse pe Nenda. De-aceea corpul ei nu intra în putrefacţie şi oricine l-ar fi atins era sortit morţii.

Cu toată neplăcerea pe care i-o cauză pierderea mesei, Truscott îşi luă bicicleta şi plecă imediat, însoţit de Emem şi de interpret. Când ajunseră în sat le ieşi înainte Njoku, şeful local, care tocmai se întorcea dintr'o călătorie într'un sat apropiat şi nu aflase încă de moartea Nendei. Evită cu multă viclenie orice răspuns precis, până când se convinse că ancheta nu era îndreptată contra lui. Apoi dădu câteva informaţiuni preţioase pentru descoperirea adevărului. Ondukulu fusese vânător vestit, dar acum era foarte bătrân şi nu mai era bun de nimic. Dar despre Wamadia, Njoku nu voia să spună nimic.

— Dar cu Wamadia, ce e? întrebă insistent Truscott.

Era vizibil că Njoku nu voia să vorbească despre Wamadia. Dar simţind că nu poate să lase fără răspuns întrebarea ofiţerului, şeful răspunse cu mutra indiferentă:

— Wamadia? Păi Wamadia e femeie. E nevasta lui Ondokulu.

Abia după ce Truscott îl somă energic, Njoku declară că n'o cunoştea bine pe Wamadia, deoarece ea nu era din regiunea lor, ci Ondokulu o adusese cu vreo patru luni înainte, din altă parte. Oamenii din localitate nu ţineau deloc la ea, ci din contra, le era frică de ea, căci o socotiau vrăjitoare.

După ce află ce voise să ştie, Truscott plecă la coliba Nendei. Găsi corpul ţeapăn, ce e drept, dar nu părea neînsufleţit. Trupul era rece. Ofiţerul încercă să strecoare o picătură de alcool printre dinţii femeii, dar nu izbuti. O oglindă pe care o ţinu în faţa gurii femeii nu se aburi deloc. Inima ei nu mai bătea. Indreptând razele unei lanterne, spre un ochiu pe care-l ţina deschis cu mâna, el nu percepu nici o licărire. Inţepă corpul cu un ac şi nu curse nici o picătură de sânge.

Truscott era destul de încurcat. Numai medicul districtului ar fi putut să stabilească adevărul, dar el era la o sută de mile de acolo şi îngrijia un negustor european care se îmbolnăvise, aşa că nu era de crezut, că va putea fi adus dela atâta distanţă, ca să certifice moartea unei negrese.

In cele din urmă, ofiţerul hotărî să se ducă la casa Wamadiei. O în-

Indreptă lanterna spre ochiul deschis

O nouă dovadă
CA MARELE
Magazin de Mătăsuri
TRIAS
din Str. Lipscani 52
vinde cu preţurile cele mai eftine, este că la concursul organizat de „Realitatea Ilustrată" pentru rochiile cele mai eftine, premiul I a fost câştigat de D-şoara **Lily Alscheh** cu materialul furnizat de
Magazinul TRIAS

NICI ODATĂ DECEPŢIONATE!...
acelea cari nu se despart de CRÈME SIMON zilnic, pentru toaleta lor.
Ea moaie, albeşte, hrăneşte pielea, opreşte formarea ridurilor şi dă pielei o catifelare admirabilă.
Succesul ei mondial de 70 ani nu se datoreşte decât preparării ei ireproşabile.
Recomandată de corpul medical.
Este incomparabilă.
CRÈME SIMON
PARIS

Grave întrebări

„Copil" — sfântă şi mare vorbă! Cea mai dulce a vieţii, dar şi cea mai gravă. Cine eşti tu, cititoare sau cititor, ca să-ţi fie dat norocul şi răspunderea de a numi al tău un copil! Poţi tu duce povara asta? Ţi-ai măsurat îndestul puterile? Ştii tu ce trebue şi ce vrei?!..."

Cu aceste turburătoare întrebări începe cartea: *„Ştii să-ţi creşti copiii?"* de reputatul pedagog german Heinrich Lhotzki şi lor le răspunde luminos în această carte-sfătuitor în privinţa educaţiei fizice, morale şi intelectuale a copiilor voştri. Mamă sau tată, vă puteţi călca pe conştiinţă să n'o consultaţi, continuând a lucra pe dibuite?

A apărut în traducere românească de A. Toma. Cereţi-o la toate librăriile. Preţul numai lei 60.

DINŢI ALBI
obţineţi cu
Pasta de dinţi
Apă de gură
Bucol

A APARUT
Magazinul
No. 3
SINGURA PUBLICAŢIE DE ACEST GEN LA NOI IN ŢARA 112 PAG. PE HARTIE CROMO. MATERIE BOGATA, CU FOTOGRAFII INCOMPARABILE IN 8 CULORI.
— PREŢUL UNUI EXEMPLAR 40 LEI. —

PEPINIERELE STIRBEY
BUFTEA
reorganizate şi conduse de Pepinierele **Ambrosi-Fischer şi Co.**, trimit gratuit catalogul general de viţe altoite, portaltoi, **pomi roditori**, ar-

Citiţi „LECTURA"

tâlni împreună cu bărbatul ei, pe când se întorceau dela pădure, cu câte o sarcină de lemne în spate. Ondokulu era inchircit de bătrânețe și avea înfățișarea idioată. In schimb Wamadia era destul de tânără, dar ochii ei aveau o înfățișare sinistră și toată ființa ei insufla desgustul și scârba. Fără nici o introducere, Truscott intră direct în miezul interogatorului, dar, bine înțeles, nu întâmpină decât tăgadă. In acest timp, Ondokulu stătea nemișcat, iar ochii lui, cu expresia idioată, se uitau numai la Wamadia, care vizibil, îl subjugase.

Indepărtând puțin femeea, Truscott procedă la interogatoriul bătrânului. Știind că în apropierea casei trebue să fie un **juju** mare, tatăl altor **juju** mai mici, cari răspândiau teroarea în populația din jur, el puse întrebări meșteșugite lui Ondukulu, care, fără să-i dea seama, destăinui locul acestui **juju**. După ce mărturisi că o luase pe Wamadia numai pentru că aceasta îi făgăduise că-i va reda tinerețea, bătrânul arătă **juju**-ul care se găsia în dosul casei, într'un tufiș.

Pe un suport de lemn era agățată o pasăre cu gâtul tăiat, între câte două sticle goale de o parte și de alta. Dedesupt erau șapte ouă murdare, pe care cursese sângele păsării. Lemnul era uns cu var și de jur împrejur iarba era smulsă. Cercul era înconjurat cu pene înfipte în nisip. Indigenii care veniseră cu Truscott erau atât de înspăimântați, încât nici unul nu îndrăsnia să se apropie. Dar ofițerul, după ce se gândi un moment, ordonă interpretului să repete poporului cuvintele următoare:

— Aci este un **juju** periculos, care sperie tot satul. Dar puterea omului alb e și mai mare, de aceea am să omor **juju**-ul ca să nu mai poată face rău.

Apoi, apropiindu-se, scoase revolverul și începu să strige tare literele alfabetului grecesc: **Alfa, vita, gama!** poc! (o sticlă se prefăcu în țăndări). **Delta, epsilon, zita!** poc! (a doua sticlă sări de la locul ei). **Ita, thita, iota!** poc! (a tria sticlă). **Kapa, lamvda, mi!** poc! ultima sticlă). **Ni, xi, omicron!** poc! (pasărea căzu cu un sunet greu la pământ, căci glonțul tăiase sfoara). **Pi, ro, sigma!** poc! (suportul de lemn căzu peste pasăre). **Tav, ipsilon, fi!** poc! (unul dintre picioarele suportului se duse). **Hi, psi, omega!** poc! (al doilea picior).

Ultima sticlă se sparse

Deabia răsună ultima impușcătură, că toată populația satului isbucni în chiote de bucurie, că puterea omului alb o scăpase de teroarea **juju**-ului. Apoi, rușinându-se singur de rolul pe care-l juca în această comedie, Truscott declară că **juju**-ul cel rău, tatăl altor **juju** mai mici, murise; isfârșit rosti citatul latin **requiescat in pace!** (odihnească-se in pace), după care plecă, însoțit de toată gloata, la casa lui Emem.

Aici Truscott întrebă pe Wamadia unde a ascuns **juju**-ul, dar femeia tăgădui din toate puterile. Cât despre Ondukulu, el era atât de spăimântat de când își dăduse seama că din cauza lui se găsise **juju**-ul cel mare, în cât nu se mai putea scoate nici o vorbă dela el. Atunci Truscott ceru o lopată și, deoarece nici măcar interpretul nu îndrăsnia să pună mâna pe ea, se apucă el însuș de săpat, până când găsi **juju**-ul cel mic, de care atârna scheletul unei șopârle. Aici Wamadia nu mai putu tăgădui, căci mai multe femei văzuseră acest schelet în coșul ei, în ziua când fusese la piață.

Acum înțelegea Truscott planul vrăjitoarei. După mintea indigenilor, fiecare casă își are geniul ei, care creează o divinitate protectoare, pentru fiecare copil care se naște. La fiecare naștere, tatăl plantează un copac, unde va fi locuința noii divinități. Așadar numărul copiilor se poate cunoaște, după numărul copacilor de lângă casă.

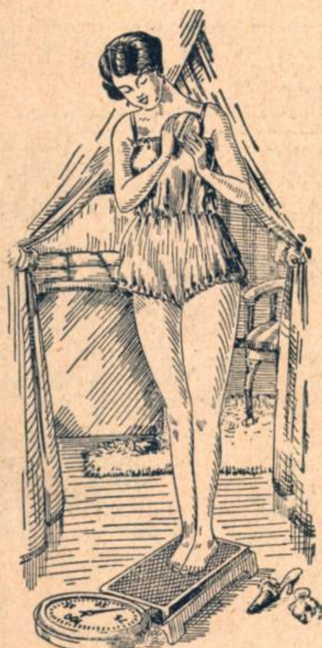
Impreună cu scheletul de șopârlă, Truscott găsise în pământ și trei semințe de copac. Wamadia sperase că, în anotimpul potrivit, din acele semințe va ieși un copac. Cum Nenda era prea bătrână ca să mai aibe copii, noul copac nu putea simboliza decât duhul rău care intrase în ea, în urma blestemului Wamadiei și astfel autoritatea acesteia din urmă printre indigeni, avea să crească enorm.

Ofițerul împrăștie în aer resturile de descântece ale vrăjitoarei și toți cei de față fugiră îngroziți, ca să nu-i atingă vreun fir. Emem fugi chiar în casă și se încuie. Atunci Truscott, declarând că orice tăgadă e inutilă, ordonă Wamadiei să desfacă vraja pe care o făcuse, și aceasta nemai având încotro, repetă de-a'n doaselea frazele pe care le spusese, când îngropase **juju**-ul. Când isprăvi, se auzi deodată un țipăt din casă: Nenda trăia. Intr'adevăr, ochii presupusei moarte începură să se miște și pulsul îi reveni.

Nemaivând ce face în sat, Truscott plecă înapoi, gândindu-se pe drum cât de greșiți sunt cei cari își închipuiesc că nu e posibil să trimiți boala la distanță prin simpla încordare a voinței. Indată ce această voință e înfrântă, boala încetează.

Peste câtăva vreme, pe când Truscott se ducea la locuința guvernatorului, îi ieși înainte o negresă, care căzu în genunchi înaintea lui și-i oferi vreo două găini și câteva ouă, pe care le purta într'o farfurie, pe cap. Era Nenda, care-i mulțumia astfel pentru că-i salvase viața.

Trad. de **O'CONNOR**

BOXBERGER KISSINGA

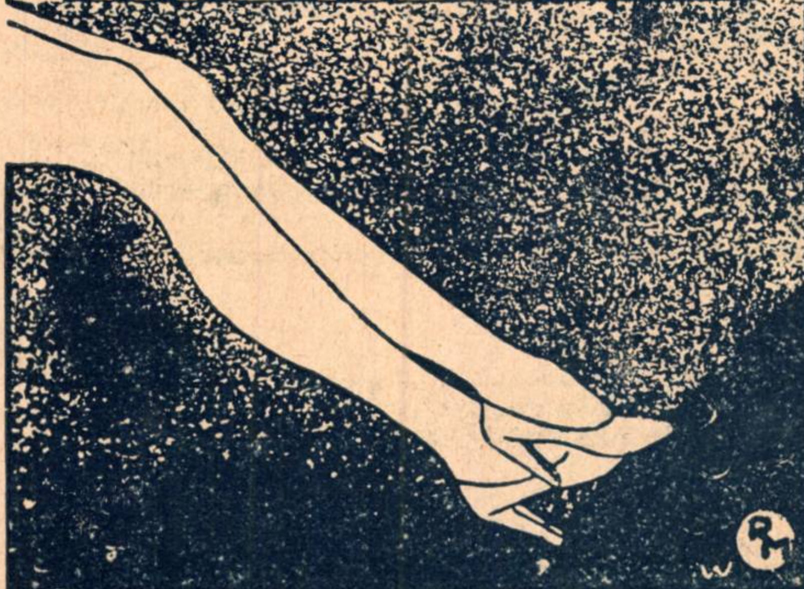
Slăbirea sau prevenirea stratului de grăsime, sigur, fără dureri, comod, chiar la o întrebuințare mai îndelungată, garantat inofensiv, se obține prin întrebuințarea

PILULELOR „KISSINGEN"

din sarea naturală a băilor

KISSINGEN - GERMANIA

CIORAPUL GBL ARE REPUTAȚIE MONDIALĂ

Petrole Hahn

Loțiune igienică suverană contra căderei părului și a mătreței.

— Curăță și dă părului un aspect lucios și îl parfumează plăcut.

— Recomandat special pentru coafatul și ondularea părului.

DE VANZARE PRETUTINDENI

Reprezentanța generala pentru România

Agence Générale Française en Roumanie (Ernest Thirist)

Str. Nicolae Filipescu no 12 - BUCURESTI

Citiți „Adeverul Literar și Artistic"

RUDYARD MULLTON

Omul cu marcă

O AVENTURĂ A DETECTIVULUI GEX TREVOR

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Detectivul Gex Trevor este chemat de uzinele suedeze de avioane „Hellefors" spre a deslega enigma dispariției a cinci avioane.

Gex Trevor și ing. Hilmar pleacă în Rusia unde sunt arestați de „Ceka" bolșevică.

Hilmar este executat. Gex se salvează cu ajutorul detectivei Ana Shetland, care dispare și ea.

In fuga lui împreună cu autorul, se întâlnesc cu un indian, care și el o caută pe soția lui Hilmar, pe care-l leagă, luându-i interogatoriul.

* * *

Mai departe, banditul scria în scrisoarea sa că a ascuns pe Lydia într'un loc sigur, în „inima Asiei", dar că e gata s'o predea șefului indienilor Incas, în schimbul diamantului uriaș, ce se află în posesia prințului indian. Scria de asemeni, că e dispus să înceapă tratative. Pentru aceasta, invită pe indieni să-l anunțe printr'un text convențional, ce-l vor publica într'un mare ziar chinez, dacă sunt dispuși să înceapă tratative.

— Ce e cu diamantul acela? întrebă Gex.

— E cel mai mare diamant din lume, zise Thaw, și e transmis din tată în fiu, șefilor tribului nostru.

— Și voi ce vreți să faceți? îl întrebă Gex. Veți da diamantul, sau voiți să smulgeți lui Wampoo pe Lydia, prin violență?

— Am ales lupta! In acest scop, toți prinții și nobilii tribului, în număr de 43, am plecat în lume, ca să găsim pe Lydia. Ne-am răspândit în cele patru puncte cardinale...

— Slabă nădejde s'o găsiți! zise Gex. Aveți o metodă cam... largă...

— Te înșeli, răspunse mândru indianul. Am putut afla că Wampoo a trecut acum câtva timp în Rusia. Am dedus că în Rusia, și mai precis în Siberia, se află locul unde a ascuns-o. Am format deci grupuri de indieni, în mai multe orașe din întreaga Rusie, ca să continue investigațiile. Aceste grupuri sunt în legătură una cu alta.

— Și ce ați aflat?

— Că Wampoo a avut o intrevedere cu Derjinski și cu S., comisarul poporului, ce deține întreaga putere a Sovietelor.

— Și Lydia în ce punct anume e ascunsă? întrebă detectivul.

— Aceasta n'am putut afla, răspunse indianul. Am aflat însă de aventura ta în Rusia, și crezăd că tu cunoști ascunzătoarea lui Wampoo, te-am urmărit pas cu pas, în speranța că voi afla prin tine, unde se află Fecioara Sfântă. Nu vă duceți acum la ea?

Neobținând nici un răspuns,, Thaw urmă:

— Fiul Vulturului va răsplăti cu aur, pe cine ne va ajuta s'o găsim! Duceți-mă la ea și vă vom dărui comori...

— Ei bine zise Gex, anunță pe tovarășii tăi să înceapă tratative și să se concentreze, câți vor putea să pătrundă, la Lassa, în Tibet, la poalele munților Himalaia și să mă așteptați acolo, ca să vă arăt locul exact unde a fost ascunsă Lydia. Prelungiți tratativele cu Wampoo cât mai mult, pentru ca acesta să nu ucidă pe Lydia până ce sosesc eu. D-ta, cauți să mă ții în curent cu tratativele, la Tokio, hotel Imperial sau Peking, hotelul Soarelui Răsare...

Thaw ne strânse mâna și dispăru în noaptea care se lăsase, opacă...

PARTEA III
SIBERIA
CAPITOLUL XIV
Tomsk

Am urmat drumul spre Est, în timp ce agenții sovietici ne căutau pe toate drumurile, dela West de Moscova.

După despărțirea noastră de indianul Thaw, oricât de greu era de atins ținta noastră, ne îndreptarăm îndată spre ea: trebuia să ajungem la Urali, să trecem acești munți, să luăm transsiberianul până la Tomsk, să căutăm pe Ana Sethland și de acolo, prin Irkustk, să trecem granița în Mongolia și Tibet, la cuibul banditului Wampoo, unde Gex era atât de sigur că dușmanul său ascunsese pe Lydia Hilmar.

Pe Volga, am scăpat de supravegherea Cekei, amestecându-ne printre pescarii, cari se serveau de cabluri imense, de cari atârnă otgoane cu cârlige ascuțite de fer. Aceste cabluri sunt fixate de fundul fluviului cu ancore; ele sunt ca niște undițe enorme, — fiecare din cârligele lor poate să prindă un pește uriaș.

Frigul gonește peștele în adânc. Când un strat gros de ghiață acoperă apa, se numește un șef, hatmanul pescuitului, sub ordinele căruia pornește spre fluviu o armată de pescari, cu instrumente foarte rudimentare: prăjini cu cange, târnăcoape și lopeți pentru spargerea ghieții. Unii pescari vin cu familiile. Negustorii sosesc din toate părțile. Pe țărmuri, se ridică corturile. Se bea multă vutcă, se trag focuri de pușcă în aer...

La un semnal al hamtanului, pescarii se reped spre fluviu. Fiecare se așază la locul dinainte ales; ghiața e

La apăsarea unui buton
aveți
LUMINA ELECTRICA și APA CURGATOARE
PRIN
Automatele DELCO-LIGHT
instalate la țară de către
HIDROELECTRICA S. A., Câmpineanu 48 București I.

BALUL
„REALITĂȚII ILUSTRATE"
va fi o minune!!!

Microbii pot distruge atât dinții cât și gingiile

Minunata calitate a *Pastei și Săpunului de dinți Gellé Frères* e aceasta:

In mod absolut sigur curăță dinții care n'au mai fost albi din copilărie — dinți care desigur se înălbesc cu greu.

Curăță cu o extraordinară rapiditate petele rebele ale fumului de țigară, dungile galbene neglijate și decolorarea care apare după o utilizare prelungită de dentifrice ineficace.

Dacă alte paste de dinți nu au fost în stare să facă aceasta încercați un tub de *Pasta sau Săpun de dinți Gellé Frères* și veți vedea ce repede vor străluci dinții D-voastră cu o nouă albeață.

Și gingiile D-voastră vor deveni mai tari, mai roze și mai sănătoase — de oarece *Pasta sau Săpunul de dinți Gellé Frères* conține excelente tonice ale gingiilor, în o formă ușor solubilă.

Pasta sau Săpunul de dinți Gellé Frères se recomandă în special și pentru copii și pentru acei puțini norocoși ai căror dinți se albesc greu. Nici o altă pastă de dinți din lume nu se prepară sub o formă mai bună decât a *Pastei sau Săpunului de dinți Gellé Frères* care să satisfacă cea mai rafinată pretențiune.

La farmacii, droguerii și parfumerii.

găurită in mii de locuri. In aceste găuri pescarii introduc prăjinile cu cârlige, cu care se prind peştii uriaşi.

Părăsim în fine şi această învălmăşală..

Văzând că nu mai suntem urmăriţi de nimeni, am coborît la Samara şi de acolo am luat trenul spre Celabinsk.

Cum nu prea ştiam ruseşte, Gex mă legă cu o batistă pe sub barbă, ca să fac pe bolnavul, şi să evit de a vorbi cu vecinii. Călătoriam, evident, într'un compartiment de clasa III-a, fiind îmbrăcaţi ca muncitori ruşi. In tren, nici un incident.

Gex îmi şopti:

— Vom merge mai întâi la Tomsk, să mă asigur că Ana Sethland e în afară de orice primejdie, şi apoi vom pleca în Tibet. In scrisoarea sa către Fiul Vulturului, Wampoo a mărturisit că a ascuns pe Lydia în „inima Asiei". Desigur că Lydia se află în lamaseria banditului. Va trebui să găsim această mânăstire-cetate...

Dela Celabinsk, am luat transsiberianul, şi am călătorit astfel, zile şi nopţi întregi, nesupăraţi de nimeni, în vagonul cu bănci largi, construit

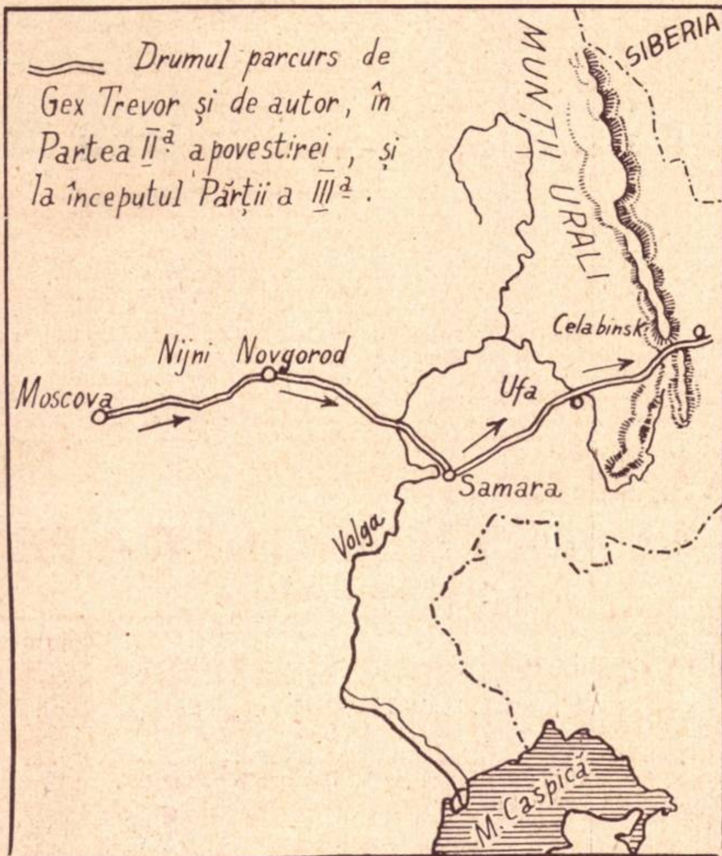
După trecerea fluviului Obi, am ajuns la Tomsk, unde speram să găsim pe Ana Sethland. Am tras la un hotel de ultimul rang.

Ne strecurarăm în timpul nopţii, într'o cârciumă, în care se afla, în spatele casei, sediul unui centru de spionaj britanic. Aci se refugiau agenţii faimosului **Inteligence Service**, când erau ameninţaţi să fie prinşi de Soviete. Tot aci, Orekhov ne spusese că vom găsi probabil pe Ana Stehland.

După un semn convenţional, patronul cârciumei, fără să spună nici un cuvânt, strecură în mâna lui Gex un bilet. Luarăm câte o vodkă, şi am eşit. La lumina unui felinar, citirăm biletul:

„Fugiţi imediat. Ceka e pe urmele voastre; a percheziţionat camera dela hotel şi vă pândeşte când vă veţi întoarce. Ana vă aşteaptă la Irkutsk, Leninskaia, 304".

Am admirat încă odată organizaţia extraordinară a lui **Inteligence Service.** Recunoscurăm însă şi grija pe care Ana Sethland, o avea de Gex, apărându-l din umbră, ca un adevărat înger păzitor...

ca pentru o călătorie fără sfârşit. Până la Omsk, aveam de parcurs 471 de verste, — drum de vre-o 40 de ore. Trenul trecu peste mari poduri metalice; regiunea e străbătută de multe râuri şi văi. Unul dintre aceste poduri, are 1500 de metri lungime.

Din când în când, la vre-o mică staţie sau chiar în plin câmp, trenul se oprea şi soldaţi sovietici invadau vagoanele. Se făceau dese razii de acestea. Am scăpat însă de toate, mulţumită actelor de muncitori, ce ne furnizase Orekhov, dela Mosova.

Odată erau să ne prindă, totuşi. Un soldat voia cu tot dinadinsul să vorbească cu mine; or, eu abia ştiam câteva cuvinte ruseşti!... Văzând că nu-i răspund, începusem să-i par suspect. Ii arătai că eram legat la fălci, iar Gex îi spuse că sunt bolnav. Soldatul chemă totuş pe tovarăşii lui, spunându-le:

— E un străin aci, care nu ştie ruseşte, deşi are acte ruseşti!

Trecurăm prin clipe de groază.

Atunci însă, Gex avu o idee genială. Cum începusem să gem, ca să las să se creadă că mă doare măseaua şi că de aceea nu pot vorbi, Gex scoase o sticlă cu vodkă, şi mi-o întinse, spunându-mi foarte natural, în ruseşte:

— Trage o duşcă, are să-ţi treacă.

Apoi, se adresă soldatului, care era atât de dârz:

— Bea şi d-ta...

Soldatul nu aşteptă o nouă invitaţie. Puse sticla la gură şi trase vârtos, în timp ce Gex mai scoase o sticlă, care începu să circule printre ceilalţi soldaţi.

M'am prefăcut apoi că am adormit, şi soldaţii, bând, uitară de mine...

Mă emoţiona devotamentul acestei femei.

— Gex, zisei, ce păcat că Ana e o spioană...

Eşirăm din oraş pe drumul cel mai scurt, şi, ocolind oraşul, ne îndreptarăm spre gară.

— Dar gara trebue să fie supraveghiată, zise Gex.

Hotărîrăm atunci să ne ducem pe jos, până la staţia cea mai apropiată de Tomsk şi să încercăm să luăm trenul de acolo.

Pe drum am întrebat pe Gex:

— Cine ne-o fi trădat? Nu cumva Thaw?

— Nu... Acela după tatuaje, e un veritabil prinţ indian. Cred că am părut suspecţi hotelierului. Adu-ţi aminte că ai vorbit englezeşte, în faţa lui. Or, un muncitor rus, care vorbeşte englezeşte, e suspect, — nu?...

Aşadar, eu făcusem această încurcătură!...

— Dragă Gex, mi se pare că eu mai mult te încurc!...

— Fi prudent; o să vină timpul, când îmi vei fi de folos... îmi zise el.

A fost imposibil să ne apropiem de peronul micei staţiuni de lângă Tomsk. Era plin de cekişti şi de soldaţi, cari controlau pe toţi pasagerii ce cumpărau bilete de tren, la casă!

Am ocolit pe departe gara, trecând de partea liniilor de garaj. Un tren de persoane se afla la gară. După el, se afla un tren de marfă, cu direcţia Irkutsk. Ne-am strecurat într'un vagon de marfă şi... am plecat astfel spre necunoscut...

(Va urma)

DEMEYER

Vesnic Tanara!

Femela care urmează tratamentul special Elizabeth Arden este totdeauna tânară si atractiva

Dimineata: Muiati un tampon de vată umed in Tonicul Ardena si apoi in Crema Purificantă şi spălaţi faţa si gâtul. Ştergeţi apoi cu alt tampon curat. Aplicati Velva Cream si lăsaţi-o pe piele câteva minute. Luaţi un tampon mai mare de vată umedă, muiaţi-l in Tonic si ştergeţi usor pe piele pentru a deveni naturală. Aplicaţi apoi Amoretta Cream, roşie dacă e necesar, puţina pudra si sunteţi gata, pentru acea zi si chiar foarte bine

Seara: Pielea trebue să fie curaţata de toată pudra si praful care astupă porii. Curataţi cu Crema de Curaţit, aplicaţi apoi Tonicul sau Astrinigentul Special dacă muşchii sunt dilatati. Uscaţi si aplicaţi nutrimentul de Piele Orange si Velvà Cream daca faţa esta neobosita. Lasati puţina crema sà fie absorbita in timpul noptei

CLEANSING CREAM—*CREMA DE CURAŢIT.* Patrunde in pori, ii degajà de praf si impuritate, lasa pielea moale si atractivă

VENETIAN ORANGE SKIN FOOD — *NUTRIMENTUL DE PIELE VENETIAN ORANGE.* O cremă bogată si indispensabilà pentru piele la o vârsta mijlocie. Ajutà pielea epuizata

ARDENA SKIN TONIC—*TONICUL DE PIELE ARDEN.* Dà colorit, recomforteazǎ si albeşte pielea. Faceţi uz cu si dupà crema de curatit

SPECIAL ASTRINGENT—*ASTRINGENT SPECIAL.* Intareste ţesaturile şi refáce figura

VENETIAN MUSCLE OIL—*ULEIUL VENEŢIAN PENTRU MUSCHI.* Este un ulei ce pătrunde si stimuleaza muşchii obositi

Cereti brosura Miss Arden care va arată cum sà vă ingrijiti pielea dupa metoda sa renumită

Preparatele Miss Arden sunt de vânzare in Bucureşti: Magazinul Universel, Calea Victoriei 11; Parfumeria Teatrului, Calea Victoriei 34

ELIZABETH ARDEN

691 FIFTH AVENUE NEW YORK

LONDON 25 OLD BOND STREET W1

PARIS BERLIN MADRID ROMA

(Toate drepturile rezervate)

Miss România 1931 va pleca la Galveston la sfârşitul lunii Mai

Galvestonul, oraşul din Texas, Statele Unite, despre care cititorii au avut prilejul să citească multe descrieri în revista noastră, este iniţiatorul concursurilor internaţionale de frumuseţe.

O asociaţie pe jumătate sportivă, pe jumătate comercială le-a inventat în 1919, imediat după răsboi, spre a atrage vizitatori în această plajă minunată de pe coasta Floridei.

Organizate cu multă seriozitate, aceste concursuri au devenit tot mai interesante an de an şi au făcut celebru oraşul.

In momentul când importanţa concursului din Galveston a atras luarea aminte a întregii lumi, s'au găsit imediat imitatori şi astfel am avut anul trecut un concurs de frumuseţe în Brazilia, şi se anunţă pentru anul acesta un alt concurs în Chili.

Dar imitatorii n'au experienţa necesară, le lipseşte tradiţia şi astfel acţiunile lor rămân simple încercări.

Concursul din Galveston, din Statele Unite ale Americei, continuă să-şi păstreze toată gloria şi toată atracţia, pentrucă oricum e mai interesant de vizitat New-Yorkul, Chicago, Habana, Noul Orleans, Miami, Galveston, etc. oraşe mondiale, decât centrele exotice din America de Sud. In anul acesta cel de-al 12 lea concurs internaţional din Galveston va avea loc între 13 şi 17 Iunie. Candidatele europene vor pleca în America în a doua jumătate a lunei Maiu. Organizatorii americani au fixat un premiu de 2500 dolari (circa 420.000 lei) pentru cea mai frumoasă concurentă, pentru aceea care va avea fericirea să fie aleasă Miss Universe.

Deasemenea alte nouă premii pentru candidatele clasificate în ordine. Dar în afară de aceste premii — în anul acesta, pentru prima oară — se va acorda celei mai frumoase europene un premiu separat de 500 dolari (circa 85.000 lei) astfel încât candidatele europene vor fi avantajate faţă de concurentele americane.

* * *

Aleasa „Realităţii Ilustrate" din anul acesta, Miss România 1931, va fi aleasă cel mai târziu la 1 Mai. După cum am arătat metoda de alegere a fost schimbată, în 1931, pentruca imparţialitatea să fie complet garantată. Concursul decurge în modul următor :

1) Candidatele vor trimete câte o fotografie, însoţită de buletinul personal de înscriere, completat cu toate datele cerute.

Inscrierile se primesc cel mai târziu până la 20 Februarie cor.

2) După o primă selecţionare 12—15 concurente vor fi chemate la Bucureşti spre a interpreta rolurile distribuite în filmul sonor şi vorbitor „Parada Frumuseţii" — o comedie nostimă, care slujeşte drept pretext pentru prezentarea candidatelor în faţa publicului.

3) Filmul „Parada Frumuseţii" se va proecta în toată ţara şi fiecare spectator îşi va da votul celei pe care o consideră cea mai frumoasă.

4) Candidata care va întruni numărul cel mai mare de voturi, va fi proclamată Miss România 1931 şi se va bucura de toate avantagiile care decurg din decernarea acestui titlu.

CONDIŢIUNI DE PARTICIPARE

Candidatele la concursul de frumuseţe trebuesc să îndeplinească următoarele condiţiuni :

1) Să fie cetăţene române.
2) Să aibe vârsta minimă de 17 ani şi maximum de 25 ani.
3) Să nu fie nici să nu fi fost căsătorită.
4) Să locuiască la părinţi, la rude sau dacă trăesc singure, să aibe o profesiune cinstită şi mijloace de trai onorabile. Pretindem deasemenea o moralitate perfectă.
5) Nu sunt admise la concurs artistele de teatru, cinema şi varieteu şi nici manechinele.
6) Deasemenea nu pot participa candidatele care au luat parte la vreun concurs internaţional din străinătate.

Citiţi amănunte în numărul viitor.

Buletinul de mai jos trebue completat întocmai şi trimis împreună cu o fotografie de format cel puţin 9×12, redacţiei noastre, Str. C. Mille 11, purtând pe plic menţiunea :

„Concursul de frumuseţe"

BULETIN PERSONAL

Numele şi pronumele ....

Adresa: Str. .... *No.* ......

Comuna .... *Judeţu* ....

Profesiunea ....

Vârsta .... *Locueşte cu* *) ....

Inălţimea .... *Talia* .... *Culoarea ochilor* ....

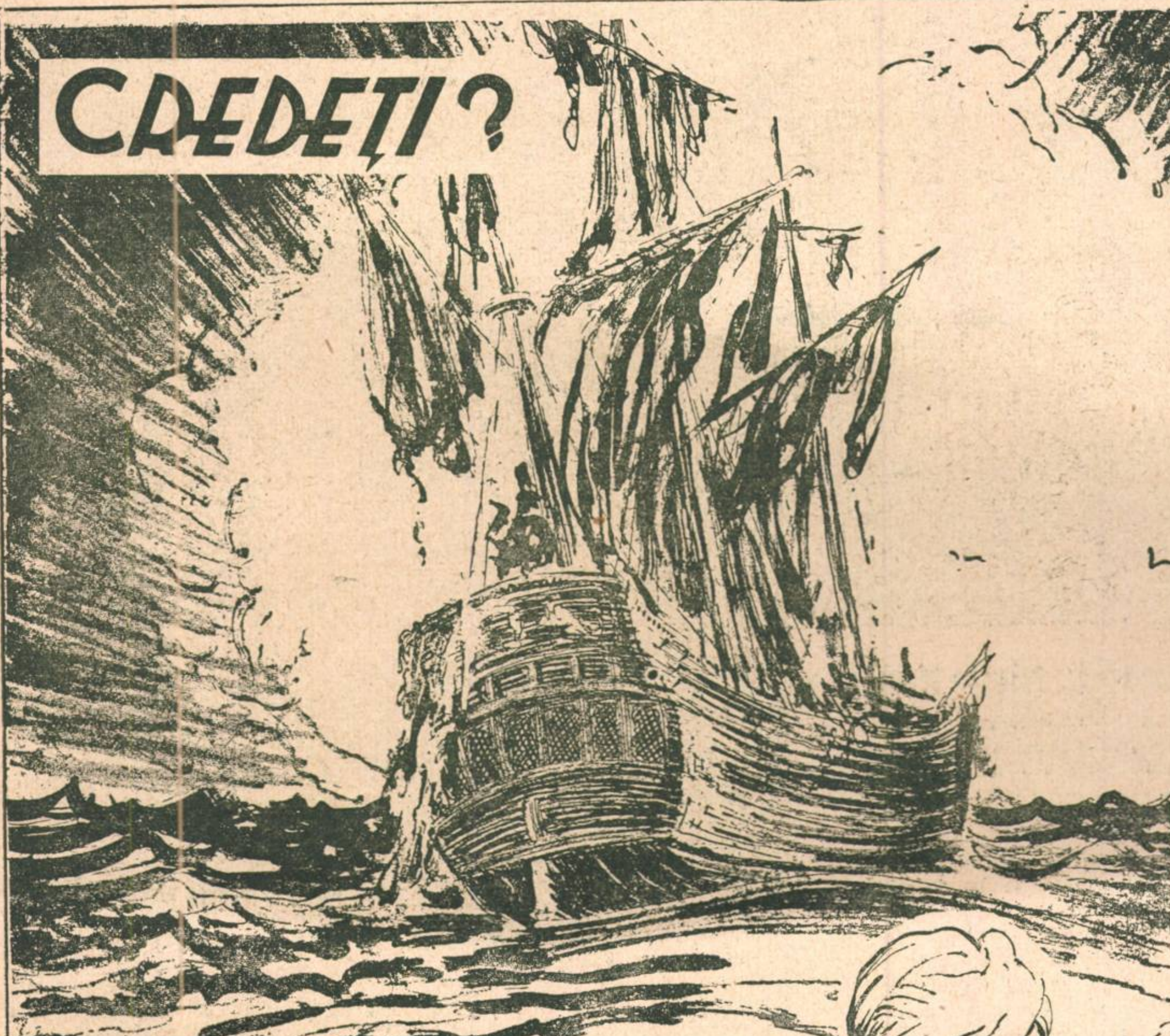
Culoarea părului .... *Greutatea* ....

*) Se va indica în acest loc, dacă d-ra locueşte la părinţi, rude sau singură.

Sâmbăta aceasta!
(21 Februarie)
are loc
MARELE BAL
MASCAT ŞI NEMASCAT
AL REVISTEI NOASTRE
în Saloanele ROXY Str. Lipscani
şi tot odată
„PARADA FRUMUSEŢILOR"
Grăbiţi-vă să cumpăraţi ultimele bilete dela FEDER şi IPCAR Calea Victoriei.

Citiţi Radio şi Radiofonia

CREDEȚI?

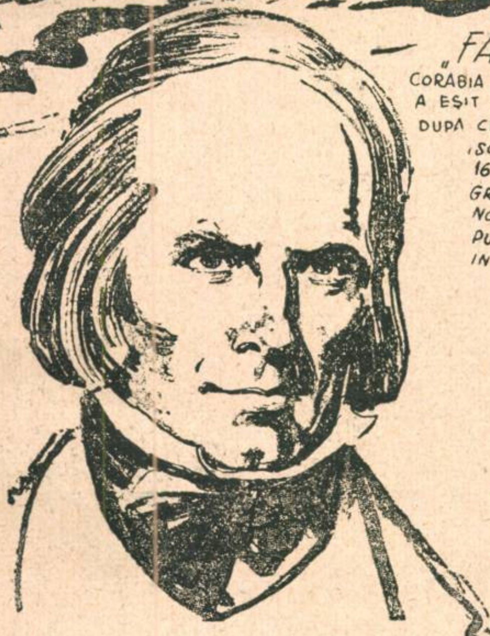

ALBATROSUL
NU POATE FI VAZUT NICIODATĂ PE TARM. EL POATE SBURA O ZI INTREAGĂ, FARA SA BATA DIN ARIPI

OMUL CU COADA
UN IGOROT DIN LUZON

„FANTOMA MĂRILOR"
CORABIA ENGLEZĂ „THE SPARROWHAWK" A EȘIT BRUSC DIN MARE, 234 DE ANI DUPĂ CE S'A INNECAT
(SCUFUNDATĂ LA CAPUL COD, LA 1626, IN TIMPUL UNEI FURTUNI GROASNICE, A APARUT DIN NOU LA SUPRAFATĂ IN TIMPUL UNEI ALTE FURTUNI IN ANUL 1860)

HINDUSUL NAQUI
POATE SA SCRIE 400 LITERE PE UN BOB DE OREZ (BOMBAY 1929)

HENRY CLAY, DIN STATELE UNITE, A FOST SENATOR IN ACEASTĂ TARĂ LA 29 DE ANI, DEȘI CONSTITUȚIA STATELOR UNITE PREVEDE CATEGORIC CA UN SENATOR TREBUE SA AIBĂ VARSTA DE 30 DE ANI

CEA MAI LUNGĂ DENUMIRE PENTRU UN SOI DE BRANZĂ - A FOST DATA IN OBERAMMERGAU.

OBERAMMERGAUERPASSIONSFESTSPIELALPENKRÄUTERKLOSTERDELIKATFRÜHSTÜCKSKÄSE

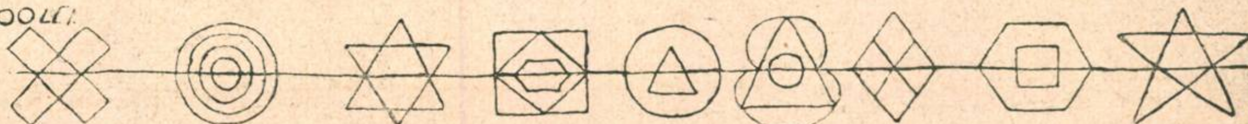

MICUL JACKIE WELLS IN VARSTA DE ȘASE ANI, ARE INTR'O PARTE PĂRUL CREȚ IAR PE CEALALTĂ PARTE A CAPULUI, PĂRUL E LINS

UN KILOGRAM DE GALIU VALOREAZĂ 2.231.000.000 LEI, UN KGR DE AUR VALOREAZĂ 80.000 LEI.
(EXISTĂ 27 METALE DIFERITE MAI SCUMPE DECÂT AURUL)

PUTEȚI FACE ACEST DESEN DINTR'O SINGURĂ LINIE FĂRĂ SĂ RIDICAȚI CREIONUL ȘI FĂRĂ A TRECE DE DOUĂ ORI PE ACEIAȘI LINIE

Excursii in ţările nordice

Programul voiajurilor organizate de ziarele „Adevărul" şi „Dimineaţa" împreună cu Hamburg-America Linie S. A. R. cu luxoasele vapoare „Resolute" şi „Oceana"

Un voiaj spre romanticele *Fjorduri ale Norvegiei* dela 16 Iunie până la 3 Iulie.

Un voiaj spre *Capul Nord* prin locuri scăldate în soare de miază noapte dela 1 Iulie până la 22 Iulie.

Un voiaj spre *Spitzbergen* prin minunatele poziţiuni ale Scoţiei, masele vulcanice ale Islandei, gheţarii eterni ale Spitzberg-ului şi Fjordurile romantice ale Norvegiei, dela 14 Iulie până la 14 August.

Inscrieri şi informaţiuni la ziarele „Adevĕrul" şi „Dimineaţa" şi la *Hamburg-Amerika Linie S. A. R.* Bucureşti, Calea Victoriei 84.

Cum va fi Omul viitorului

REUŞI-VOM într'o zi să înlocuim tot ce natura ne-a luat substituindu-i noui principii cărora ne vom adapta? vom răspunde acestei chestiuni în alt capitol. Deocamdată însă, putem cita mai multe fapte, care vor sprijini prin realitatea lor, ipotezele pe care le vom pune.

Iată spre ex. un caz foarte recent: Se ştie că atmosfera conţine aproximativ 20% oxigen şi 79% nitrogen. Restul amestecului — adică numai 1%, — compus din gaze rare, ca: argon, krypton etc. De curând, un savant american Dr. J. Willard Hershey, chimist la Mc. Pherson College, a avut ideia de a experimenta, spre a vedea dacă compoziţia aerului pe care-l inhalăm în staţiuni climaterice, asigură plămânilor noştri maximul de beneficiu şi dacă n'ar putea fi inlocuită prin ceva mai bun.

A introdus animale într'un mediu atmosferic, unde nitrogenul fusese înlocuit prin helium, un gaz foarte uşor, care intră în compoziţia aerului, în proporţie de ¼ dintr'o milionime. A observat astfel că animalele se simţeau mult mai bine, decât in aer normal.

O experienţă similară s'a făcut cu un amestec de 25% oxigen şi 75% argon, care deasemeni a dat rezultate excelente.

Se poate vedea uşor cât de nepreţuite consecinţe, pot avea astfel de descoperiri. Heliul nu se găseşte numai în atmosferă. Fără a mai vorbi de apariţia sa în urma descompunerii radiului, în timpul schimbărilor atomice ale radioactivităţii, sau de prezenţa sa în unele ape minerale, poate fi produs prin extracţie, din substanţe ca uraniul sau, din gaze naturale.

Putem presupune că într'o zi vom putea nu numai să continuăm a trăi tot atât de bine ca în trecut, dacă condiţiunile atmosferice din jurul nostru se vor schimba, dar chiar vom putea trăi şi mai bine, într'un mediu compus de noi, pe cale artificială.

Ploaia ruinează cele mai rezistente stânci.

Submarinele iau cu ele în adâncimi ceeace în realitate e o atmosferă artificială proprie: uneori aer obicinuit, alteori cu adaosuri. Aviatorul care s'a ridicat atât de sus, încât atmosfera naturală ce-l înconjoară nu mai e respirabilă, e silit s'o fortifice cu oxigenul pe care l-a luat cu el.

Nu e o simplă fantezie profeţia că în momentul când ştiinţa va găsi cea mai favorabilă combinaţie de gaze, omul va umple cu ea casele sale impermeabile, şi poate oraşele sale identic construite şi că va fi întrebuinţată chiar la ţară, cu ajutorul unui clopot uşor şi transparent.

Persoane dotate cu imaginaţie pot ajunge la concluzia, că dacă omul va ajunge să nu mai respire acelaş aer ca şi insecta i se vor deschide posibilităţile unui imens războj chimic, contra acestui inamic.

Trebue totuşi să ţină seama, că otrăvind într'atât învelişul gazos al pământului, încât să distrugă insectele, ar putea extermina şi peştii celor 7 mări şi, — ceeace ar fi mai rău, — întreaga vegetaţie.

S'ar mai putea da multe alte exemple. Cele pe care le-am citat, sunt suficiente pentru a demonstra că omul poate transforma universul în avantajul său, menţinându-se şi continuând a se desvolta, acolo unde toate celelalte fiinţe ar pieri inevitabil.

* * *

Focul de care am vorbit în alt capitol, nu e singurul uz pe care-l putem face de marile forţe ale naturei.

Nimic nu ne împiedică să presupunem, că mai sunt în jurul nostru forţe, tot atât de fertile ca şi focul, care ne sunt — ca să spunem aşa — la îndemână, dar pe care nu le vedem mai mult decât înţelege pisica sau maimuţa; acestea mor de frig, neînţelegând utilitatea unei bucăţi de lemn, care i-ar da căldură şi viaţă, dacă i-ar trece prin minte s'o pună în contact cu o scânteie.

Inaintea descoperirii focului, câţi din nenorociţii noştri strămoşi, n'au rătăcit prin zăpadă, urmăriţi de fiare sălbatice, fără să ştie, că un singur gest al mâinilor lor, lovind două bucăţi de cremene ar fi fost deajuns spre a-i salva?.

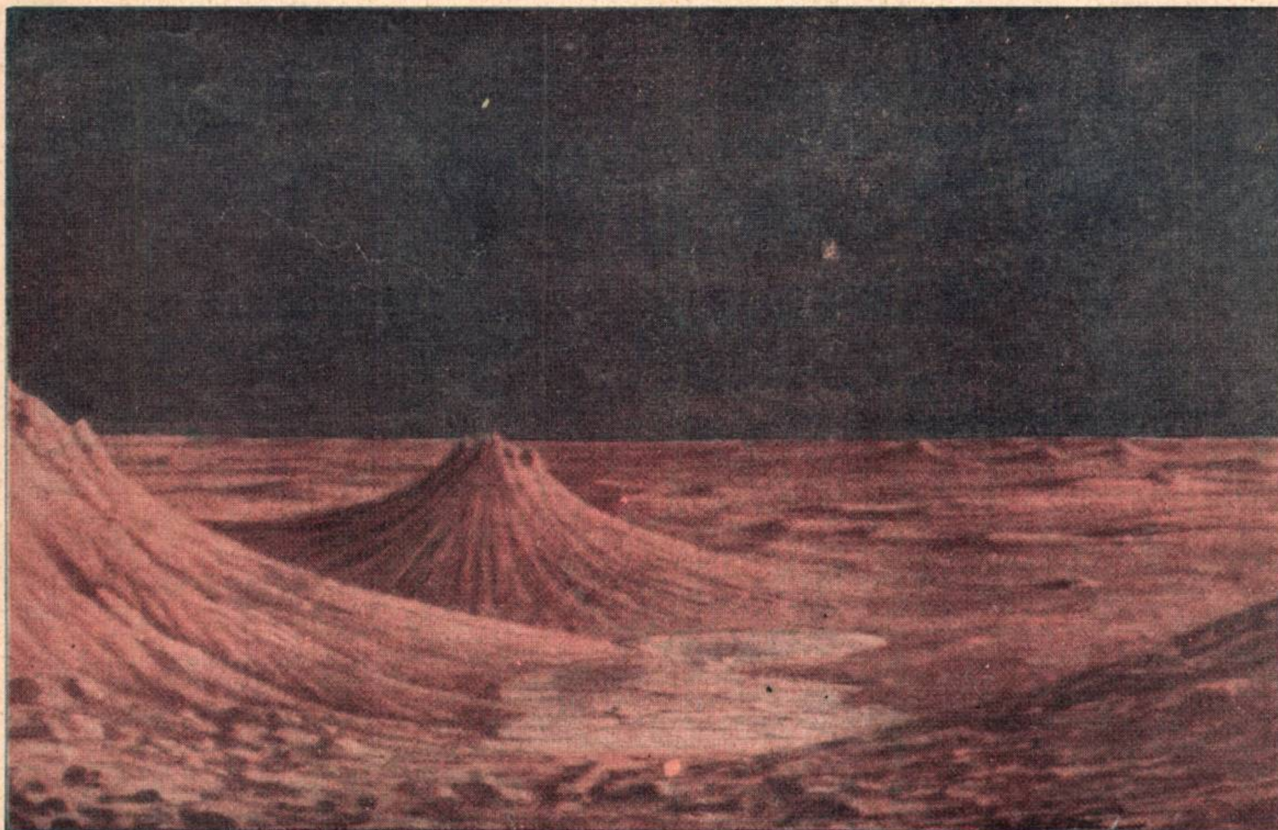
Omenirea nu e încă atât de bătrână, încât să nu poată repeta această simplă minune.

In clipa când scrim aceste rânduri, undeva, pe pământ, unul dintre ai noştri, meditează — ca şi omul cavernelor de acum 20.000 de ani poate, — văzând lângă el ceva ce cu toţii am văzut, dar pe care nimeni afară de el nu s'a gândit cum să-l utilizeze.

CAP. VI

Poetul care ridică în slavă frumoasa pace a naturei, cântă ceva ce nu există decât acolo unde nu e viaţă. Absoluta linişte domneşte în deşerturi şi în mormânt: *pacea morţii*.

Arborii pădurii, trifoiul şi ierburile livezii, îşi întind braţe vegetale spre a se strangula şi în timp ce se încleştează în această luptă mută, pentru un loc sub soare, insecta şi ierbivorul îi devoră şi i-ar distruge cu desăvârşire, dacă n'ar fi devorate la rân-

Cum va fi pământul într'un îndepărtat viitor, când munţii, văile şi mările vor fi dispărut.

dul lor de alte creaturi.

Natura n'a acordat omului nici o cruţare în acest răsboiu, care e mai crud cu necombatanţii. Omul îşi atacă semenul şi e atacat de insectă şi microb pe lângă diverse alte forţe neînsufleţite ale naturii. Continua-va omul să câştige luptele contra ligei adversarilor săi, supravieţuind în veci? Poate, dar nu pe această planetă. Adică nu vecinic. Omenirea devine constant tot mai numeroasă şi mai puternică dar şi mai vulnerabilă.

Un grup de cugetători au propus de curând în Anglia, să se dea ştiinţei o vacanţă de 10 ani, în cursul cărora să nu se mai anunţe nici o invenţie, nici o descoperire până ce mulţimea nu va fi ajuns să înţeleagă şi să aplice cum se cuvine ceeace s'a făcut până acum. S'ar fi putut cere uneia din părţi, în timpul ultimului răsboi, să dea o vacanţă, savanţilor săi, în timp ce ai inamicului ar fi mers înainte, ca de obiceiu? Nu. Ori ştiinţa s'a înrolat şi ea pe întreaga durată a răsboiului cu natura. In privinţa desvoltării omului în viitor, sunt mai multe probabilităţi:

I. Animalismul care mai persistă încă în noi, ne poate ajuta în această luptă făcându-ne să suferim transformări fizicochimice similare celor ce au loc la alte animale, şi cari sunt independente de voinţa noastră. In acest caz, vom evolua ca şi celelalte specii de animale.

II. S'ar putea ca voinţa şi inteligenţa noastră, să reuşească a modifica universul şi să parvină astfel a stabili noui forţe, cărora legile naturii să se supună.

III. Sau, s'ar putea ca pământul pe care am trăit atât, să nu ne mai pară locuibil şi atunci vom încerca să emigrăm spre o altă planetă. Această din urmă ideie nu e numai o fantezie. Vom explica în alt capitol, că în principiu nu e imposibil, că se poate realiza într'o zi şi vom arăta cum.

Astăzi, vom studia prima probabilitate şi spre a începe, să vedem cari sunt influenţele din afară, care acţionează asupra noastră astfel încât să modifice treptat corpul omenesc, în efortul pe care-l face spre a rezista forţelor adverse.

Pământul pe care-l locuim şi condiţiunile de viaţă ale suprafeţei sale, nu mai sunt la fel cu cele din primele epoci; într'un viitor mai mult sau mai puţin îndepărtat, nu vor mai fi ce sunt astăzi. Acest pământ îşi are viaţa lui proprie. Ca orice altă fiinţă, s'a născut într'o zi, şi prin aceleaşi legi va muri. Unele din cauzele care au determinat evoluţia sa, au determinat şi pe cea a omului.

Până în prezent trăim pentrucă şi pământul, într'un sens, trăeşte. Şi iată ce crede autorul:

In timpul copilăriei pământului, omul n'a putut trăi pe el. Putea-vom trăi în timpul bătrâneţii lui?

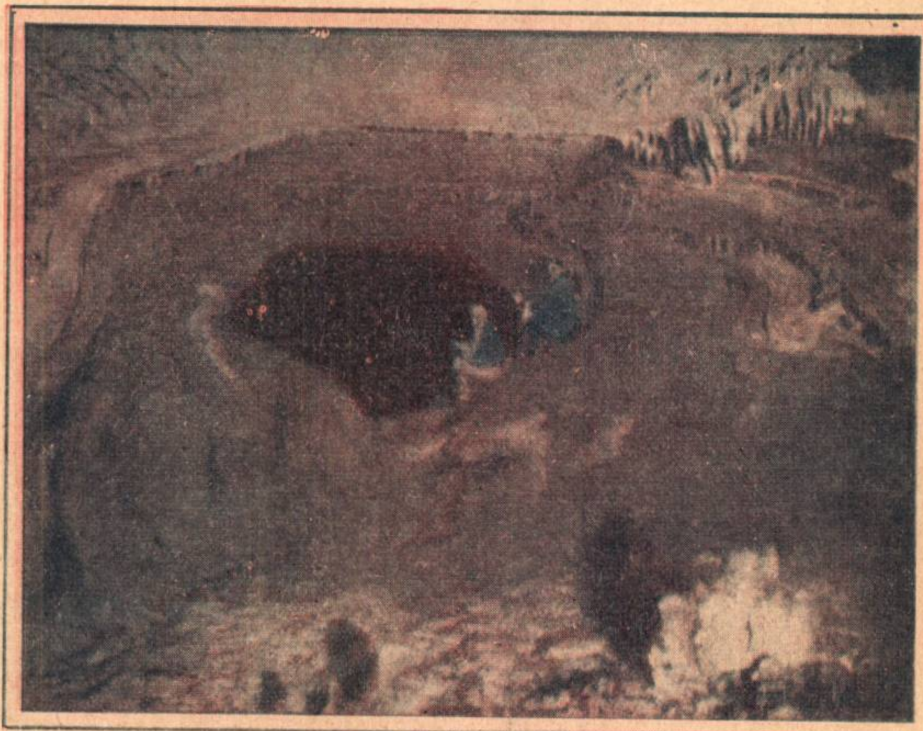
Pentru aceasta ne punem întrebarea: cât e de bătrân pământul acum şi când va muri?

Putem răspunde acestor chestiuni şi ceeace-i mai interesant, aceste întrebări vor fi puse una după alta, de diverse ştiinţe şi rezultatele vor fi cam aceleaşi.

Sunt deci motive serioase să credem că vor fi corecte.

In aceste calcule, trebuie să părăsim ideia de a încerca să ştim în ce moment pământul a fost în stare gazoasă. Acest subiect e cu totul în afara domeniului accesibil cunoştinţelor noastre. Vom ieşi din dificultate, spunând că planeta era atunci în stadiul oului, adică nu se născuse încă cu adevărat şi vom considera că viaţa sa începe din momentul când globul se solidifică.

Să cerem mai întâi informaţii geologiei. Prin calcule care ar lua prea mult timp ca să le desvoltăm aci, dar cari sunt acceptate ca exacte, pe baza situaţiei autorului lor, faimosul geolog englez Sir Archibald Geikie a evaluat că scoarţa solidă a pământului, a început să se formeze acum vre-o 2 miliarde de ani. El îşi bazează calculele pe timpul necesar formării depozitelor stratificate ale cojii pământului, şi ale rocilor primitive.

Apa minează munţii ca cel mai puternic aparat modern de foraj şi ilustraţiunea noastră de mai sus, este cea mai plastică dovadă a afirmaţiunei noastre.

Să întrebăm fizicienii care-şi bazează calculele pe diverse fenomene ale radioactivităţii. Pierderea radioactivităţii de către unele stânci, le indică vârsta.

Savanţii au examinat diverse roci şi au calculat că cele mai vechi — unele formaţii în America de Nord, India etc., par să aibă 1.600.000.000 ani, o cifră cam de acelaş ordin cu 2.000.000.000 obţinută prin cealaltă metodă.

Deci, fizica şi geologia obţin pe căi diferite, rezultate similare. Suntem autorizaţi deci să adoptăm cifra de 20.000.000 secole, ca vârstă aproximativă a pământului socotită din timpul când globul a început să se soldifice.

Dacă planeta noastră ar urma să trăiască atât cât a trăit până acum, am avea în faţa noastră un timp considerabil, spre a ne face, aranjamentele pentru viitor! Din nefericire vom vedea că pământul e de acum bătrân, foarte bătrân şi că viitorul poate fi mult mai scurt decât trecutul.

Mai multe cauze de distrucţie grăbesc de fapt ruina sa. In primul rând suprafaţa sa e progresiv uzată de doi factori de deteriorare: ***aerul şi apa.***

Aerul sub forma vântului, luând cu el nisipul, fragmente de roci etc, roade treptat formele protectoare ale suprafeţei, sapă în massa lor mari găuri, care le fac să se surpe după un timp. Giganticele forme architectonice, turnurile, bolţile, peşterile ce se observă în canoanele din Colorado, sunt unul din cele mai evidente semne ale acestei acţiune încete, dar neîntreruptă care mai apare încă în multe părţi ale lumii.

Dar apa e aceea care desăvârşeşte cu cea mai mare forţă opera de distrugere pentrucă uzează de diverse forme în acest scop. In stare de vapori, apa se condensează pe vârfurile munţilor şi cade apoi sub formă de ploaie. Sub formă de ploaie pătrunde în fiecare crăpătură, şi îngheţând, se dilată, făcând să crape stânca. Sub formă de râuri târăşte sfărâmăturile şi se serveşte de ele, la măcinarea pereţilor de stâncă, pe care curg torentele muntelui, îi minează, făcându-i să se prăbuşească, sfărâmă fragmentele tot mai mult, târându-le în râuri, care la rândul lor le tărişte în mare şi, incidental, în acest proces, umple bancurile şi estuarurile.

Dar, şi marea intră în acţiune: se aruncă asupra stâncilor şi treptat le mănâncă. Toate materiile pe care le dă jos astfel, sunt spălate în apele sale şi servesc de arme, cu care continuă lupta.

Dealungul ţărmului stâncile descresc, constant dar îşi lasă sfărâmăturile în mare, ale cărei adâncuri descresc astfel mereu. Dar asta nu e totul. Apa mai operează şi sub forma sa solidă. Gheţarii rod munţii ca o imensă rândea şi tărăsc fragmentele în văi. In acelaş timp zăpada cade şi târăşte multe din bucăţile care au fost lăsate de ceilalţi agenţi.

Această distrucţie prin apă, are loc şi în interiorul pământului. Acolo sapă mari peşteri, ale căror bolţi se prăbuşesc în cele din urmă, când suportul lor s'a uzat. Toate aceste materii vor ajunge în mare pe diferite căi, conduse de acţiunea gravităţii.

S'a calculat că totala cantitate de materie solidă, cărată anual de pe uscat e ceva mai mult decât 13.080.000.000 yarzi cubici, ceiace reprezinta a 1/10.000.000-a parte din pământul de deasupra apei.

Râurile mănâncă încontinu suprafaţa pământului şi în unele regiuni acţionează ca un fierestrău.

Din ilustraţia de mai sus, vedem cum între două stânci masive, apa şi-a tăiat în decursul veacurilor un coridor, pe cât de strâmt, pe atât de capricios.

Cât a durat această operaţie?

O poate spune cineva?

Mai ştim pe de altă parte că al-
itudinea mijlocie a continentelor
de 2.310 picioare. Această alti-
udine e deci diminuată în fiecare
n cu 0.19 inch. De aci ar urma
ă după 7.000.000 de ani va fi
omplectamente netezit, ca o câm-
ie şi că toţi munţii şi celelalte
ccidente ce formează peisagiul
ământesc de astăzi, vor fi înghi-
ţi de ocean.

Asta nu se va realiza poate atât
e curând căci cutremure de pă-
ânt arată că noui munţi se ri-
ică poate în vreo parte a pă-
mântului tot atât de iute pe cât se
od cei vechi. Totuşi procesul e-
oziunei poate în cele din urmă să
nvingă pe cel al construcţiei şi
ământul să rămâe fără munţi.

Această dispariţie a munţilor
ăilor, etc. va aduce fără îndoia-
ă enorme schimbări în climă şi
n consecinţă în condiţiunile de
ai ale oamenilor şi animalelor.

Asta însă n'ar face să dispară
iaţa de pe pământ. Putem avea
oar incoveniente.

Fără îndoială din punct de vede-
e estetic o lume cu atât de puţi-
ă varietate ar fi lipsită complect
e farmec şi ar face omenirea să
iardă gustul voiajurilor căci de
la un cap la altul al planetei, per-
pectiva ar fi obositor de invari-
bilă. Dar vânturile care n'ar fi
fectate de diverse obstacole, ar
i mai regulate de cât acum.

Informaţiile meteorologice ar fi
ult mai certe decât astăzi şi nu-
neroase foloase ar rezulta pentru
oi din această certitudine. Tot-
dată, multe regiuni, astăzi inac-
cesibile sau nelocuibile, ar fi uşor
ocupate şi locuite.

Dar în timpul acestui progres,
alte evenimente mai serioase vor
fi avut loc, evenimente cari desi-
gur ar cauza moartea pământului
şi din care vedem de pe acum
semne prevestitoare în jurul său.

In primul rând, apa pe care am
văzut-o în operaţii atât de active
poate descreşte.

Se presupunea într'un timp că
volumul său era constant pentru
că lumea observa ciclul de schim-
bări ce aveau loc în acelaş ritm.
Intâi pluteşte în aer sub formă de
vapori şi nouri apoi se condensea-
ză în ploaie.

Ploaia căzând, formează isvoare
torente şi fluvii. Fluviile se varsă
în mări şi marea prin evaporarea
suprafeţei sale, formează iarăşi
nouri. Acest proces se repetă în-
continuu.

Dar apa nu revine în întregime
la suprafaţa pământului; o mare
parte se pierde în înălţimile ex-
treme ale atmosferei de unde nu
mai recade ca ploaie.

O altă parte se pierde în adân-
cimile pământului, unde se cu-
fundă tot mai jos fără a mai re-
veni la suprafaţa circulaţiei. A-
ceastă pierdere are loc neîntre-
rupt şi nimic n'o compensează a-
fară de erupţiile de apă ale vul-
canilor.

Deci ar putea veni o zi când apa
n'ar mai exista cel puţin sub sta-
re lichidă, la suprafaţa pămân-
tului.

De ce spunem că va dispare sub
formă lichidă?

Pentru că e posibil ca înainte
de a fi dispărut în modul arătat,
cea mai mare parte din massa sa,
să fi fost fixată sub formă de
ghiaţă, datorită răcirei pământu-
lui, care va rezulta din răcirea
soarelui.

Cu mult înainte ca soarele să fi
ajuns un corp rece, viaţa nu va
mai fi posibilă pe pământ în con-
diţiunile de astăzi.

Ce putem face spre a rezista a-
cestei finale anihilări? Sau cel
puţin ce vom face spre a o întâr-
zia pe cât posibil?

Numai omenirei i se poate în-
credinţa această problemă de su-
premă rezistenţă.

E foarte probabil de fapt, ca
toate animalele să dispară înain-
tea noastră ca specii mult mai
bătrâne decât noi şi neavând pu-
tinţa noastră de a se adapta nouilor
condiţiuni de existenţă.

Mult înaintea acestui stadiu fi-
nal, se poate prevede că diverse
specii de fiinţe vor fi abandonat,
lupta.

Mările, descrescând, vor fi de-
venit mai sărate şi animalele ma-
rine cari sunt extrem de sensibile
la cele mai mici schimbări de a-
cest fel, vor fi dispărut.

Multe insecte cărora le trebue un
anume grad de căldură pentru
metamorfoză, vor degenera mereu
dispărând cu desăvârşire în cele
din urmă.

Dar animalele mai superioare,
păsările şi mamiferele, vor încer-
ca să se menţină, se vor adapta
frigului şi secetei, îşi vor procura
mijloace de apărare externă, îşi
vor diminua secreţiunile spre a
compensa descreşterea cantităţii
de lichid primit, în scurt îşi vor
modifica organele şi obiceiurile.

Nu vor avea însă mijloacele ar-
tificiale cari vor fi la dispoziţia
omului spre a-şi prelungi rezis-
tenţa la ultimile limite şi chiar
cele mai superioare dintre ele tre-
bue să dispară înaintea omului.
In cel din urmă, omul va rămâne
singur — dar nu de tot singur.

O altă grupă de fiinţe, misteri-
oase, imperfect definite în ce pri-
veşte poziţia lor între creaturile
însufleţite, fiinţe ce par a nu fi
supuse aceloraşi legi, ca celelalte
specii, va rămâne alături de noi
pe planeta muribundă. Aceste fi-
inţe au fost primii ocupanţi ai
planetei, posesorii legitimi ai ei,
au cele mai depărtate începuturi
şi au susţinut o luptă aprigă ade-
sea victorioasă împotriva impos-
torilor succesivi.

Aceste fiinţe sunt cele pe cari le
desemnăm sub vagul şi genericul
nume de microbi. Adică, toate a-
cele organisme cari nu par să fie
alcătuite la fel cu animalele, sau,
spre a fi mai exacţi nu permit
substanţei care le compune să ac-
ţioneze în acelaş mod ca la alte
animale. Au trăit în mările primi-
tive când viaţa acolo era imposi-
bilă celor mai simple celule ani-
male. Vor trăi, fără îndoială în
ghiaţa eternă şi în noaptea eter-
nă din ultimul stadiu al pământu-
lui.

(Urmare în No. viitor)

Mie mi-a ajutat de minune!

Şi la Dv. va avea desigur acelaşi efect.- Pielea Dv. este iritată din cauza prafului şi a transpiraţiei.— „Scherk Face Lotion" (apa de faţă „Scherk") pătrunde adânc în pori, distrugând substanţele cari irită pielea.- Rezultatul este o înviorare miraculoasă.- Este unicul mod de a vă îngriji tenul.-

Scherk
Face
Lotion

(Apa de faţă „Scherk"

REPREZENTANŢA GENERALĂ
SCHERK
PARIS LONDON BERLIN WIEN NEW YORK
BUCUREŞTI
STR. LIPSCANI 94
(LUPOAICA)

DE VÂNZARE LA FARMACII, DROGHERII ŞI PARFUMERII

„REALITATETA ILUSTRATĂ". —*Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: str. Const. Mille 7—9—11.
Preţul abonamentelor: *Un an lei 400; 6 luni lei 200; 3 luni lei 100. Pentru străinătate lei 500 anual.*

REALITATEA Ilustrată

Maurice Chevalier, cunoscutul diseur francez, care a repurtat succese uriaşe în filmul sonor, s'a îmbarcat din nou pentru Statele Unite

Atelierele „Adeverul" S. A.

(Foto „Paramount")

ANUL V. — Nr. 213. SUPLIMENT GRATUIT „REALITATEA ZAMBEŞTE" 26 FEBRUARIE 1931

REALITATEA ilustrată

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

O mlădiţă nouă în cinematograf. —Wynne Gibson, o nouă descoperire a lui „Radio Pictures" pentru filmul sonor.

PREŢUL 10 LEI

Pseudo-nobili în secolul XIX

IN TOATE timpurile au existat aventurieri abili, cari au știut să-și atribuie înalte titluri, și multora le-a reușit să se impună ca prinți, coborîtori ai unor nobile familii crezute de mult stinse sau dispărute.

Dela persianul Smerdis, care a trăit în anul 521 înainte de Ch. până la falșul Waldemar de Brandenburg, pseudo-Sebastiani de Portugalia, falșul Dimitrie în Rusia și mai târziu Pugaccew, care se dădea drept țarul Petru III, istoria universală cunoaște o sumă de astfel de principi falși, cari au știut să-și creeze acoliți, și au jucat roluri importante în istoria țărei respective. Secolul al XIX de asemeni nu a fost ferit de pretendenți cari s'au făcut renumiți, prin cerbicia cu care știau să-și revendice drepturile. Așa bunăoară pretinsul fiu a lui Ludovic al XVI și al Mariei Antoneta, Naundorf, ai cărui descendenți apar din când în când ca pretendenți la tronul Franței. Naundorf a găsit și alți amatori, cari se dădeau drept Ludovici XVII, și familia Bonaparte a fost odată obligată să ia măsuri drastice de apărare, contra unui astfel de pseudo-prinț. In anul 1867 apare astfel Eugen Iosef Napoleon Ludovic, care până atunci fusese ucenic de croitorie în Stuttgart și Berlin, cu pretenția de a fi descendentul lui Napoleon I.

In spirijinul afirmației sale aducea argumentul că ar fi fost născut din căsătoria fiului lui Napoleon, ducele de Reichstadt, mort în 1832, care în anul 1831 ar fi contractat o căsătorie cu contesa Maria S., iar el s'ar fi născut din această căsătorie, în anul 1832. Ducele însă indubitabil nu a contractat nici o căsătorie și a murit fără a lăsa urmași.

Nici în Anglia nu lipsesc astfel de pseudo-principi.

Cel mai în vârstă fiu a lui Iacob III Stuart, Carl Eduard, muri în anul 1788, fără a lăsa nici un moștenitor, din căsătoria sa cu principesa Luisa de Stolberg. In urma morții acestora, prin 1824, apar pretinși moștenitori. După spusele lor, principesa ar fi dat naștere unui fiu în anul 1774.

Acesta ar fi fost îndepărtat, pentru a i se sustrage moștenirea casei de Hanovra și trecut drept fiul comandorului d'Hallorau, sau Yohn Carter Allan care l-ar fi crescut și educat în Scoția. El muri înainte de anul 1821 și lăsă doui fii, Carol Eduard și Max John. Acesta din urmă, publică în 1822, poezii iscălite John Hay Allan, și-și însuși în 1824 ca și fratele său numele de Stuart, adăogând și pe acela de Sobieski, întrucât mama lui Carol Eduard era o Sobieski. Pe când Max John născut în 1810 și mort în 1875, nu lăsă nici un moștenitor, Carol Eduard, născut în 1798, lasă moștenitor un fiu, căruia i se zicea și ducele de Albany, din a cărui căsătorie, cu Ana Beresford, se născu mai mulți copii. Fiul ducelui de Albany, Carol Eduard Stuart d'Albany, era în serviciul pretendentului la tronul Spaniei, Don Carlos și fu arestat la San Sebastian de trupele regale, în momentul când vroia să debarce acolo tunuri. Eliberat în urmă, se căsători în 1874 cu Alice Mary Emilie Hay. Sora sa, Maria Stuart, ducesă de Albany muri în anul 1873, în castelul Beaumanoir, la Tours. Cam în acelaș timp apare unul dintre cei mai abili impostori, devenit celebru prin impertinența cu care știa să-și etaleze titlurile și escrocheriile în stil mare, pe care le punea la cale. Este bine cunoscutul duce de Solferino.

Linia descendentă a prinților italieni de Gonzaga, cari până în 1706 dețineau domeniile princiare ale familiilor Castiglione și Solferino se stinse în anul 1819. Pretendentul susținea în 1828, că ar fi Alexandru Stanislau, ducele Mursynowski, duce de Solferino, născut în 12 Noembrie 1799. Nepot al lui Ludovic Filip, mort într'adevăr în anul 1748 în etate de 80 ani, el ar fi fiul ducelui Francisc de Solferino. La început nu i se acorda nici o încredere, deoarece revoluția din 1830 isbucnită în Polonia, absorbia atenția tuturor. Falșul duce părăsi Rusia și dete la iveală în 1831, la Stuttgart, documente pe care își baza pretențiunile sale. Aci se căsători în 1833, cu Frederica Deeg, fiica unui angrosist de vinuri, de care se despărți însă curând, sacrificând o sumă importantă de bani, deoarece soția sa îi împiedica planurile de ascensiune, prin maniera și purtările ei grosolane în societate.

In anul 1836, voi să plece în Austria, însă i se refuză vizarea pașaportului; ceva mai mult, a fost obligat să iscălească o declarație, prin care se obliga să nu apară niciodată în Viena. Atunci intră în serviciul lui Don Carlos.

In anul 1839, când acesta părăsi Spania, falșul duce pleacă în Italia și se stabili la Montferrat. Nici aci însă șederea sa n'a fost de lungă durată, din cauza unui conflict pe care l-a avut cu poliția din Sardinia și se îndreptă spre Londra. In 1841 se căsători cu Elisa Coke, văduva unui general spaniol. In acelaș timp trimise un portret ducelui Metternich, precum și tuturor regilor, ducilor și potentaților, pentru a fi pus în posesia domeniilor casei de Mantua.

Apare apoi când în Dieppe, Boulogne sur Mer, până ce a fost expulzat din Franța. Drept despăgubire cere în anul 1845, să se formeze din nou regatul Ierusalimului, ca o compensație a domeniilor princiare Mantua și Guastalla, ce i se refuzau. In tot acest timp, numărul partizanilor săi crește, cucerind cercurile cele mai distinse, până ce în 1852, fu prins la Paris și arestat. In 1853 a fost expulzat, ca unul ce fusese în serviciul ducelui Murzynowski, ale cărui acte și le însușise. Pentru speculații de titluri și însușire de decorații și ordine, pe care le purta pe nedrept, a fost condamnat de justiția parisiană, la 3 ani închisoare și 3000 franci amendă. Odată cu această condamnare, steaua gloriei sale apune și părăsit de prieteni și partizani, moare în neagră mizerie la Londra, în anul 1869.

Mai putem cita cazul pseudo-prințului Leon VII Comnenos de Lusignan, un fiu al lui Leon Iosef și Elena Bagatriori, prințesa Georgiei. Acesta apăru în 1846 în Bruxelles, venind dela Petersburg și pretindea că moșiile sale, pe atunci în valoare de 15 milioane ruble, ar fi fost confiscate de guvernul rus, care totuș l-ar fi despăgubit prin o pensiune de 1500 franci lunar, ca să poată trăi în străinătate. Astfel se prezintă atașatului legației ruse, prințul Gortziakow, la Stuttgart spre a i se plăti pensiunea.

Din Bruxelles se adresă reginei Victoria a Angliei, rugând să fie primit la curte ca adjutant pe lângă Majestatea Sa. A fost refuzat. Obținu totuș dela regina Angliei, un ajutor de 1500 franci. Dela Bruxelles pleacă la Stuttgart unde descinse la un hotel de primul rang, lăsându-se servit câtva timp în mod princiar, dispărând în cele din urmă, fără a achita nota. Demersurile sale pe lângă atașatul legației ruse, avură de rezultat expulsarea sa din Stuttgart, pașaportul fiind dovedit fals.

Cu o îndrăzneală caracteristică acestor indivizi, pleacă la Londra, unde se erijă ca șef al Cerchezilor, pe atunci amenințați de Ruși. O excrocherie îi aduse o condamnare la 750 Lire Sterline, și preferă să părăsească Anglia, pentru a nu plăti amenda. Trecu în Franța și se stabili la Paris. Aci tipări un portret al său, care-l înfățișa în costum cerchez, decorat cu un mare ordin. Portretul purta inscripția: „Leon, prințul Armeniei, apărătorul bisericei din Orient".

După ce hoinări prin Constantinopol, Turin, Frankfurt, veni la Berlin în 1855. Aci locui 3 luni. La ușa locuinței sale, se putea citi în litere de aur: „Leon, prințul Armeniei".

Se îmbrăca foarte elegant, și purta pe piept o decorație mare, în formă de stea, din argint, cu o cruce roșie de email în mijloc.

Nelipsită la orice toaletă, era și o cravașă complet din aur. Coresponda aprig cu presupușii săi adjutanți, în special cu Ahmed Khan, care era trimis când în Olanda când în Italia. In cele din urmă poliția berlineză află că vlăstarul nobiei familii armenești, era un oarecare Iosef Ioannis, fiul unui pescar din Samaraug, în Java. Poliția îl condamnă la închisoare și amendă, astfel că după ce fu eliberat, nemai putând juca rolul de prinț de Armenia, plecă în Italia, se căsători cu o fostă bucătăreasă. In 1876 muri la Milano.

Istoria mai citează o mulțime de astfel de cavaleri de industrie, — cu pofte de mărire, — cari s'au dat drept prinți de Lusignan, descendenți ai familiei domnitoare Comnen, prinți de Braunschweig, etc., completând astfel o întreagă galerie de pseudo-nobili până în zilele noastre, când dezastrele suferite de unele case domnitoare, au dat prilej atâtor impostori să spere la strălucite afaceri, speculând mila și naivitatea oamenilor.

LOTUS

Sărmana Clara Bow...

FRUMOASA Clara Bow, a fost din nou eroina cronicii scandaloase a Hollywoodului.

Ochii ei vecinic lucitori au fost umbriți de tristețe. Buzele mereu zâmbitoare, s'au strâns în gestul plânsului.

In definitiv dece este persecutată această zeiță cu păr de aramă, a Hollywoodului?

Este poate singura vedetă care s'a ridicat prin propriile ei mijloace.

A fost figurantă. Sburdălnicia și naivitatea ei au cucerit. I s'au încredințat roluri mai mari. A biruit.

Și numaidecât a început invidia.

Este adevărat că n'a avut noroc în dragoste. De aci însă și până la poveștile cari s'au scornit pe seama ei, este o mare distanță.

Injunghieri, sinucideri, scandaluri, toate i-au fost puse în spinare.

Astăzi telegraful ne aduce vestea concedierii ei dela Paramount.

Motivul?

Un proces pe care vedeta l-ar f[...] făcut fostei sale secretare, care [...] binevoit s'o jefuiască de 70.000 d[...] dolari.

A socotit secretara probabil, că se cuvine și ei lux, bogăție, biju[...]terii și automobil.

S'a dus la bancă, a scos din contul stăpânei sale 70.000 dolari, și-a cumpărat bijuterii și automobil.

A fost bogată.

Acum, bijuteriile strălucitoare [...] vor lumina calea întunecoasă până la poarta înaltă de fier, păzită [...] gardieni.

Inainte de-a ajunge însă a[...] înainte de-a se prezenta la pr[...] secretare a avut o discuțiune foarte violentă, cu neînduplecata ei stăpână.

Ne imaginăm casa ceea somptuoasă a cărei liniște a fost întreruptă de cearta a două femei, cari nici măcar nu erau rivale.

Secretare a fost silită să amenințe:

— Să știi că dacă vei da curs acestei afaceri, voi spune întregului Hollywood intimitățile scandaloase ale vieții dumitale.

Mândria de femee a Clarei Bow, a făcut ca secretare să fie isgonită.

Și pe semne că secretara a vorbit. A înflorit, a mințit poate. S'au aflat lucruri neplăcute, în parte adevărate.

Americanii sunt moraliști. Infiorător, stupid de moraliști.

Contractul Clarei Bow a fost reziliat.

Clara Bow e tristă, nespus de tristă.

Exhuberanța și vioiciunea ei, au dispărut, au murit în fața răutății oamenilor.

Sărmana Clara Bow.

HALPHERSON, renumitul profesor de fiziologie experimentală, îşi înfipse mâinile în buzunarele pantalonilor, se rezemă de căminul din camera sa de lucru şi-şi plecă brusc capul impozant, — cu faţa rasă ca'n palmă, cu părul sur, tăiat scurt, — îşi scrută auditorii, — pe anatomistul Jeffries şi pe biologul Moffat, — şi le spuse cu vocea-i tăioasă, care sublinia orice cuvânt:

— Mi-am permis să vă invit aci pentru a asista la o experienţă senzaţională, a cărei executare n'ar fi avut nici un farmec, pentru mine singur. O experienţă care este atât de îndrăsneaţă, încât nu poate decât băga groaza în pigmei; dar nu-i mai puţin adevărat, că în cazul când ar reuşi, ar revoluţiona pur şi simplu ştiinţa modernă. Voiţi să trecem în laborator, domnilor ?"

Cei doi îl urmară foarte nelinişţiţi. Ei erau intimii lui, atât cât se putea numi cineva intim faţă de acest bărbat temerar.

Halpherson îi invitase încă de după amiază, pentru orele 10 seara, în mod atât de misterios, încât lăsaseră totul de-oparte, pentru a putea veni.

Dar înfăţişarea lui neobişnuită şi curajul său nemaipomenit, îi scotea mereu din fire. Lipsa lui de scrupule în experienţe, dăduse loc la multe discuţii şi a dus aproape la adevărate scandaluri.

Deci, introducerea lui de astă seară, promitea ceva cu totul extraordinar.

Plafonierele electrice îşi revărsau torentele de lumină, în laboratorul vast şi închis cu îngrijire. Incăperea n'avea decât o singură uşă şi nici o fereastră.

Ambii savanţi observară în laboratorul care le era atât de cunoscut, un obiect care nu-şi avea locul aci şi care le provocă o uimire perfect justificată.

Intr'un colţ al încăperei fusese instalată o bae, care trebuia să fi fost umplută de scurtă vreme cu apă fierbinte, căci din ea se ridicau aburi deşi.

...A UNIVERSITĂŢII -IAŞI-

... In faţa ei şedea pe o banchetă, un om îmbrăcat doar cu o cămaşă şi pantaloni de pânză.

Profesorii Halpherson, fiziolog, Moffat, anatomist şi Jeffries, biolog, cei trei aşi ai ştiinţei moderne.

Lângă cadă şedea pe o banchetă, un bărbat îmbrăcat doar cu o cămaşă şi cu un pantalon de pânză subţire. Era palid ca un cadavru, tremura din tot corpul, iar glesnele şi încheeturile mâinilor îi erau legate cu lănţişoare subţiri de oţel.

In spatele lui, — desigur cu misiunea de a-l păzi, — stătea un negru uriaş, servitorul de încredere al lui Halpherson, care îl slujia pe profesor de ani îndelungaţi, ca un câine credincios.

— „Domnii mei", se adresă Halpherson însoţitorilor săi, „omul pe care-l vedeţi şezân l aci, m'a atacat aseară pe stradă, pentru a mă ucide şi a mă jefui. După cum vă puteţi convinge, (aci Halpherson îşi desfăcu haina şi cămaşa, arătând o sgârietură lungă pe partea stângă a pieptului) el nu şi-a putut ajunge pe deplin scopul, căci am avut prezenţa de spirit să-l „adorm" cu o directă în bărbie, ca să vorbesc în limbagiul boxerilor. Toată afacerea s'a petrecut în faţa porţii casei mele, astfel că l-am putut face inofensiv şi aduce în casă cu ajutorul servitorului meu.

Când şi-a revenit în simţiri l-am determinat uşor să vorbească. Se numeşte Watson şi este un criminal periculos, condamnat odată la moarte, dar care a isbutit, — cu toată urmărirea, — să se ascundă atât de bine, încât să nu poată fi prins.

Datoria mea de cetăţean ar fi să-l dau pe mâna justiţiei, respectiv în mâinile călăilor, cari să-l conducă pe scaunul electric".

Cuvintele lui cădeau grele în tăcerea apăsătoare. Criminalul se simţi scuturat de-un tremur nervos. Halpherson continuă:

— „Planul meu este însă altul. Cunoaşteţi desigur intervenţiile pe care le-am făcut, pentru a obţine autorizaţia preşedintelui republicei, de a ni se preda nouă inculpaţii condamnaţi la moarte, spre a aplica asupra lor experienţe serioase ştiinţifice.

Insă prejudecata şi lumina au fost decând lumea în duşmănie, dar mai ales când a fost vorba de rezolvarea acestei propuneri; dezideratul meu a fost atât de greşit înţeles şi atât de pătimaş criticat, cu ură şi cu un obscurantism atât de aprig, încât personalitatea şi lucrările mele au suferit un discredit pe cât de vast, pe atât de nemeritat.

Cum însă ocaziunea favorabilă a atacului nocturn, mi-a pus pe acest Watson la dispoziţie, i-am făcut o propunere: nu-l dau pe mâna poliţiei, îl iert de atentatul comis asupra mea, îi voi da posibilitatea să se îmbarce pentru orice ţară şi-i mai dau în plus 10.000 dolari, pentru a putea începe acolo o viaţă nouă, dar numai cu condiţiunea de a se supune unei experienţe, care i-ar putea fi însă şi fatală. E adevărat că-şi riscă viaţa, dar aceasta în definitiv mai are pentru el o valoare foarte relativă.

Iată acum despre ce este vorba : am descoperit un ser, care — aşa

... Halpherson îi apucă o mână...

cred, — va da posibilitate înlocuirii sângelui omenesc, cu alte cuvinte, un sânge artificial, care conține — dacă nu un plus — cel puțin toate proprietățile sângelui natural.

Am spus *cred*, pentrucă voi putea fi sigur de rezultate, numai după o experiență finală reușită și tocmai această experiență vreau s'o aplic asupra lui Watson.

Pentru acest scop îi voi deschide arterele în bae și după ce-și va pierde tot sângele în apă și va fi câteva minute „mort", îi voi injecta serul meu, care-i va înlocui sângele și reînvia organele.

Watson cunoaște de-acum toate riscurile și e de acord. De-altfel vă va confirma și personal înțelegerea noastră".

Omul legat își înghiți cu multă greutate saliva.

— „Da", rosti el cu glas surd, „mă învoiesc".

— „Bine, dar e imposibil, Halpherson. Cred că nu te gândești serios la experiența asta !!" strigă scos din fire biologul Moffat. „Eu nu pot lua parte la ea. Ori te faci vinovat de-o crimă comisă împotriva acestui om, sau dacă scapă, vei lăsa din nou liber un criminal periculos societății".

— „Dacă scap", rosti criminalul cu o strălucire ciudată în ochi, „voi sparge pietre, sau voi căra cărbuni, numai să-mi găsesc odată liniștea, în numele Domnului".

— „Asta e sigur", spuse Halpherson. „După toată groaza prin care a trecut în viața lui agitată, se va teme prea mult de moarte, pentru a o mai risca odată.

Iar în ceeace privește trecerea domnului Watson în lumea drepților, cred că poliția nu se va agita prea mult, din cauza dispariției dumisale subite.

Și acum, scumpul meu Moffat, te rog să mai judeci odată situația și să te hotărăști dacă rămâi, sau dacă pleci".

Urmă o tăcere de mormânt. Palid ca un cadavru, Moffat se consulta cu sine însuș.

— „Rămân !" spuse el însfârșit. „Căci în cel mai rău caz se oferă acestui om în locul groaznicei execuții pe scaunul electric, o moarte mai ușoară".

— „Dar d-ta ?" întrebă fiziologul pe celălalt savant.

— „Natural că rămân !! Se'nțelege dela sine ! Poți conta pe mine întotdeauna, Halpherson".

Watson ședea în bae, liberat de lanțurile care-l legau, dar ținut solid de umeri, de negrul care stătea în spatele lui. Halpherson se apropie de el și-i apucă mâna stângă.

— „Ești decis ?" îl întrebă fiziologul încă odată. „Nu vei opune rezistență în timpul experienței ? Nu de alta, dar atunci va fi prea târziu. Vei fi în puterea științei și experiența odată începută, trebue dusă până la capăt. N'o vom putea întrerupe.

— „Dați-i drumul !!" strigă condamnatul. El închise ochii și se auzia clar, cum îi clănțăniau dinții în gură. Halpherson se plecă peste el, cu un cuțit în mâna dreaptă.

Corpul lui Watson svâcni, un firișor roșu apăru pe antebrațul său, dar în acelaș moment Halpherson îi cufundă mâna în apa fierbinte.

— „Cred că știți cum se vor petrece lucrurile, domnii mei, dar vă voi expune totuș cele ce vor urma", spuse apoi Halpherson cu vocea-i dominatoare. „Pulsul va deveni din ce în ce mai accelerat, presiunea sângelui din ce în ce mai slabă, pacientul va căpăta amețeală, va vedea roșu înaintea ochilor și va simți o sete grozavă, finalul este apoi leșinul".

Fiziologul tăcu. Ținând degetul gros la încheetura brațului lui Watson, număra bătăile pulsului. Pacientul gemea.

Apoi savantul urmări presiunea sângelui, cu ajutorul unui aparat, compus dintr'un tub și o scală.

Cu toată obicinuința căpătată prin încercări de tot felul, din lunga lor carieră științifică, asistenții erau într'o stare de nervozitate extremă. Negrul stătea la locul lui, ascultând cu atenție și executând ordinele ca o mașină.

Singur Halpherson rămăsese perfect calm, iar omul din bae încetase cu gemetele.

Dar cu dinții încleștați și cu ochii închiși, părea de-acum mort.

Apa se înroșia din ce în ce mai mult.

— „Pulsul se accelerează, iar presiunea sângelui scade", murmură profesorul după o pauză.

— „Mi-e sete !" strigă deodată Watson, cu vocea aspră. I se udară buzele cu zeamă de lămâe și după scurtă vreme, gemu de două ori la rând. Iar trecură minute nesfârșite.

— „Pulsul abia se mai poate număra... presiunea scade din ce în ce... în curând vom termina..." spuse fiziologul

— „Am amețeală !! răcni Watson cu vocea îngrozită.

Condamnatul deschise ochii mari, privia cu ei, fără să vadă însă ceva. Fața lui era galbenă ca ceara.

— „Vreau să plec !!" strigă el deodată și simulă o mișcare. „Nu mai vreau!"

— „Leșinul", murmură Halpehrson, sfârșitul"....

— „Nu, nu !!" șopti omul din bae și făcu o sforțare disperată, ca și cum ar fi vrut să sară și să fugă; dar gestul se rezumă în cele din urmă la o svâcnire slabă. Pe umerii săi apăsau grele mâinile negrului.

El căzu înapoi, în apa roșie, iar capul său se plecă într'o parte. Buzele-i pierdură orice culoare, fața pălia din ce în ce mai mult.

Fața lui Watson devenise palidă ca ceara și capul i se plecă pe o parte...

Mai încercă de câteva ori să deschidă ochii, dar nu mai avea putere.

— „A leșinat !" rosti Halpherson și se ridică. „Sângele s'a scurs din el, până la ultima picătură".

Anatomistul Jeffries se repezi :

— „Acesta e sfârșitul ! Să-l scoatem acum repede din apă... să-l lăsăm cinci minute... apoi serul d-tale... dar a dovedit un curaj extraordinar. Aș vrea să-l salvăm, totuș. Și ce glorie pentru d-ta, Halpherson, dacă experiența reușește"....

Dar fiziologul schiță un zâmbet ciudat.

— „Experiența a reușit", spuse el liniștit.

Ceilalți îl priviau uimiți .

— „Da", repetă Halpherson surâzând. „Nu v'am spus adevărul, domnii mei. Experiența pe care tocmai am terminat-o este cu totul de altă natură, decât cum v'am anunțat-o eu. Toată afacerea n'a fost altceva decât autosugestie".

— *Autosugestie?* Cei doi profesori se priviră un moment zăpăciți.

— „Da, prezența dv. aci în laborator, bisturiul meu, tot ce-am vorbit, n'au fost decât trucuri de regie, cu care am încordat nervii pacientului.

— „Am vrut să stabilesc printr'o experiență, cât de departe se poate ajunge cu... hai s'o numesc „influența nervoasă.

(Continuare în pag. 6)